

6 **VELIKI INTERVJU**
ANDREJA ŠKRLJ,
RAVNATELJICA OŠ ROJE

8 **TEMA MESEČA**
CENTER ZA DUŠEVNO ZDRAVJE
OTROK IN MLADOSTNIKOV

26 **OKOLJE**
ALI JE KAMNIŠKA BISTRICA POD
ČISTILNO NAPRAVO ČISTEJŠA?

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

29. AVGUST 2024 | LETNIK LXIV | ŠTEVILKA 8 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Špela Čarman

Barvito v novo šolsko leto!

Korak na poti varnejših šolskih okolišev smo prestopili tudi v občini Domžale, kjer smo se skupaj s podjetjem Kansai Helios Slovenija lotili projekta za večjo varnost na cesti.

V marsikaterem kraju so se v preteklosti že poslužili barvitosti in pisanega označevanja šolskega okoliša. To voznike dodatno opozarja na dejstvo, da se nahajamo tam, kjer je lahko največ otrok in so tudi najbolj ranljivi – razigrani, navihani, nepazljivi. Zagotavljanje varnosti v prometu, kar se nanaša na metode in ukrepe za zmanjšanje tveganja udeležencev

v prometu, je ena od prioritet Občine Domžale. Letos poleti je tako prizadevanja Občine Domžale za zagotavljanje varnosti najmlajših v prometu dodatno podprlo podjetje Kansai Helios Slovenija in doniralo 5305 kg barv za izdelavo pisanih talnih oznak v okolici osnovnih šol Dob, Domžale, Rodica in Venclja Perka. Le-te dodatno opozarjajo na bližino šole in otrok, umirjajo promet tekom celega

leta ter s tem prispevajo k večji varnosti otrok na poti v šolo in domov. Poleg tega je Občina Domžale obnovila cestne oznake v okolici vseh šol. Za boljše vidnost prvošolcev so ob začetku novega šolskega leta pripravili še barvite nahrbtnike z odsevnimi rutkami in kresničkami. Zdaj pa imamo vsi mi pomembno nalogo: v teh dneh naši otroci, po, verjamemo, da brezskrbno preživetih počitnicah, ko

rakajo novim izzivom naproti. Čakajo jih šolski nahrbtniki, polni zvezkov in knjig, nove obveznosti, srečanja s sošolci, po koncu pouka pa glave polne informacij in novega znanja. Vse to njihovo pozornost še nekoliko zmanjša, zato bodimo odrasli tisti, ki bomo nanje še bolj pozorni, tudi in predvsem v prometu. Naj se letošnje šolsko leto začne, nadaljuje in konča z veliko novega znanja, povezovanja in prijetnih misli. Vsi skupaj lahko poskrbimo, da bo šolsko leto naših šolarjev brezskrbno, predvsem pa, da bodo nove informacije padle na plodna tla in ponesle njihove ideje, novo pridobljena znanja in izkušnje novim izzivom prihodnosti naproti. Uspešno šolsko in študijsko leto, dragi otroci, učenci in študentje!

AKTUALNO

Čestitke domžalskima olimpijcem

Vrhunska domžalska športnika Lucija Hribar in Žiga Ravnikarja, ki sta tekmovala na letošnjih olimpijskih igrah v Parizu, je po povratku domov sredi avgusta sprejela županja Občine Domžale mag. Renata Kosec in jima izrekla čestitke ter zaželela še veliko uspehov. Mnoga odrekavanja, trdi treningi, pravilna prehrana in dovolj spanja so stalnica vsakdana vrhunskih športnikov. Oba trenirata po dvakrat na dan, kar olajša tudi njuna zaposlitev. Več o njunih uspehih lahko preberete v Slamniku. > 3

OKOLJE

CČN Domžale - Kamnik

V prostorih CČN Domžale - Kamnik so slovesno podpisali pogodbi z izbranimi izvajalcema, gradbenim podjetjem Riko iz Ljubljane, ki bo do predvidoma aprila 2026 zaključil gradnjo in zagon zahtevnega investicijskega projekta Nadgradnja procesa obdelave blata na CČN Domžale - Kamnik, in podjetjem Projekt iz Nove Gorice, ki bo izvedbo gradbenih, inženirskih in strojnih del nadziralo. Skupna vrednost investicije po prejetih ponudbah znaša 6.259.200 evrov brez davka na dodano vrednost. > 9

OBRAZI DOMŽAL

Marko Jeran, Dober večer, znanost

Pred letom dni je v naši občini začelo znanstveno odmevati. Različna področja znanosti so odkrivali številni strokovnjaki, ki jih je skozi pogovorne večer Dober večer, znanost vodil Marko Jeran z Instituta »Jožef Stefan«. Gre za izkušenega raziskovalca, številnih znanj in področij, ki je med drugim za svoje delo prejel tudi številne nagrade in znanstvena priznanja. 34-letni Domžalčan želi zbuhati okolico ter ljudem približati znanost na način, da jih bo zanimala. > 21

Podpora prostovoljcem Knjižnice Domžale

Dostava knjig na dom odslej tudi s kolesi DBajk

S Knjižnico Domžale sodelujejo številni prostovoljci na različnih področjih. Berejo in pripovedujejo zgodbe ter pravljice, izvajajo različne delavnice in tečaje, vodijo bralne krožke, so animatorji in pomagajo tudi pri drugih aktivnostih.

Eno izmed njihovih dobrih del je tudi dostava knjig na dom – bolnim, invalidnim, mladim mamicam in drugim, ki ne morejo sami do knjižnice. Občina Domžale spodbuja in podpira prostovoljstvo. Županja mag. Renata Kosec je tako v začetku avgusta za hitrejšo, v poletnih dneh pa tudi prijetnejšo dostavo knjig na dom direktorici Knjižnice Domžale mag. Barbari Zupanc Oberwalder predala v uporabo DBajk kartico za brezplačno vožnjo prostovoljcev z domžalskim sistemom za izposojanje koles DBajk.

Če bi se radi pridružili Knjižnici Domžale kot prostovoljci, pokličite na telefonsko številko: 01 724 12 04 ali pišite na e-naslov: info@dom.sik.si.

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v četrtek, **26. septembra 2024**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **12. septembra 2024, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@kd-domzale.si

**VPISI V
JEZIKOVNE TEČAJE
ZA OTROKE IN ODRASLE**

tel.: 01 / 721 69 13
GSM: 041 / 317 444
dude@dude.si www.dude.si

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

pred nami je novo šolsko leto, ko bodo ulice in ceste ponovno polne otrok. Za večjo varnost v prometu smo zdaj tudi v Domžalah dobili barvito in pisano označevanje šolskega okoliša, ki voznike dodatno opozarja na dejstvo, da se nahajamo tam, kjer je lahko največ razigranih, navihanih in nepazljivih otrok. Letos poleti je namreč prizadevanja Občine Domžale za zagotavljanje varnosti najmlajših v prometu dodatno podprlo podjetje Kansai Helios Slovenija in doniralo 5305 kg barv za izdelavo pisanih talnih oznak v okolici osnovnih šol Dob, Domžale, Rodica in Venclja Perka. Obnovljene pa so tudi cestne oznake v okolici vseh šol.

V Temi meseca vam predstavljamo razširjeni Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov ter Razvojno ambulanto s centrom za zgodnjo obravnavo, ki zdaj delujejo na novi lokaciji v Domžalah. Novi prostori, ki obsegajo skoraj 2000 kvadratnih metrov, omogočajo delovanje dveh med seboj dopolnjujočih se programov na isti lokaciji, kar zagotavlja boljše pogoje za delo strokovnjakov ter celostno obravnavo otrok in mladostnikov.

V Velikem intervjuju je naša gostja Andreja Škrli, ravnateljica OŠ Roje, šole za otroke s posebnimi potrebami, ki letos praznuje 60 let delovanja. Poudarja pomen zavedanja, da so njihovi učenci enakovredni in enakopraven del skupnosti, ki k njej aktivno prispevajo in dodajajo svoj kamenček k raznolikosti našega lokalnega okolja.

Septembrski Obraz Domžal je raziskovalec z Instituta »Jožef Stefan« Marko Jeran, ki v Domžalah vodi pogovorne večere z naslovom Dober večer, znanost, s katerimi želi zbuditi okolico ter ljudem približati znanost na način, da jih bo zanimala.

V Slamniku lahko izveste več tudi o pogodbi za izvedbo investicije nadgradnje procesa obdelave blata, ki so jo julija podpisali v prostorih CČN Domžale - Kamnik in katere skupna vrednost znaša 6.259.200 evrov.

September je čas vpisov v abonmaje, različne delavnice, interesne dejavnosti ... nekaj od njih se predstavlja in vas vabi k vpisu tudi na straneh Slamnika.

Vabljeni k branju Slamnika.

Špela Čarman,
odgovorna urednica

Praznovanje dneva državnosti
na Homcu

V ponedeljek, 24. junija 2024, se je v kapeli Povišanja sv. Križa na Homcu s slovesno sveto mašo za domovino začelo tradicionalno praznovanje dneva državnosti.

Že od osamosvojitve dalje praznovanje organizirajo organizacije in društva, ki delujejo na območju KS Homec-Nožice in KS Preserje. Mašo, pri kateri se je zbralo lepo število ljudi, je daroval domači župnik Tadej Ložar, ki je med pridigo poudaril pomembnost praznovanja in nujnost negovanja ljubezni do zemeljske domovine, ki je predpriprava na slavo nebeške domovine.

Praznovanje se je nadaljevalo ob lipi samostojnosti sredi vasi. Po uvodni Zdravljici, ki jo je odpel Domžalski komorni zbor pod vodstvom Gregorja Klančiča, je prisotne pozdravila voditeljica večera Marjana Prvinšek Bokal z besedami: »33 let mineva od enega največjih dosežkov slovenskega naroda – ustanovitve samostojne in neodvisne Republike Slovenije. Ta dosežek je rezultat trdega dela in predanosti naših mater in očetov, ki so se z vso srčnostjo borili za našo državo. Danes praznujemo v znak hvaležnosti za vse, kar so storili za nas, in izkoristimo ta dan za poglobitev našega odnosa ter sodelovanja v skupnosti, ki ji pravimo domovina.«

Sledila je pesem Slovenska dežela, nato pa je besedo prevzel slavnostni govornik, priznani slovenski igralec, dramatik in režiser Gregor Čušin. V svojem značilnem, hudomušnem slogu je opisal kar nekaj posebnosti naroda, ki mu pripada: »Pripadam čudnemu in zmešanemu narodu, narodu, kjer se tako

trudimo, da bi bili vsi enaki, da resni nič čudnega, da nam je vseeno! Pripadam narodu, ki ne mara svoje države. Pripadam narodu, ki mu ni uspelo poistovetiti države in domovine. Pripadam narodu, ki je razdeljen. In ker pripadam narodu, ki zase trdi, da je 'narod knjige', da ga je šele pisana (in tiskana) beseda postavila na zemljevid narodov, je treba vedeti, da se je prav tam, s knjigami, začela ta usodna delitev: na reformatorje in protireformatorje, kozle in ovce ... In od tistih zgodovinskih časov naprej se vlečejo tudi levi in desni, naši in vaši, rdeči in beli, kmetje in meščani, vijole in zmaji, modernisti in tradicionalisti in ... saj ne vem, kaj še vse?! Nekatere delitve so nujne, druge spet ne, nekatere so smešne, druge krvave, delitve so resne in hkrati neresne ...« Svoje razmišljanje je zaključil s pismom Domovini, ki se konča z besedami: »Vse najboljše za tvoj rojstni dan, Slovenija! Mati Slovenija! Bog te živi!«

V nadaljevanju so prisotni prisluhnili deklamacijam domovinskih pesmi, ki jih je prebrala voditeljica večera Marjana Prvinšek Bokal. Ob koncu je pevski zbor zapel še pesmi Rož, Podjuna, Zila in Domovini. Praznovanje se je zaključilo na homškem igrišču s tradicionalno pogostitvijo in simboličnim kresovanjem.

BORUT JENKO

V Domžalah se veselimo Otroške
folklorne skupine Groblje

Krajevna skupnost Jarše - Rodica in Folklorno društvo Groblje ustanovljata Otroško folklorno skupino Groblje.

V Domžalah je vrsto let delovala odlična Otroška folklorna skupina Domžale, ki je uspehe dosegala tudi na revijah na državni ravni. Žal sta pred šestimi leti splet okoliščin in pandemija povzročila njeno prenehanje delovanja. V zadnjih le-

vpis otroke, ki jih bo čakalo urejeno vadbno okolje, nastopi doma in drugod po Sloveniji ter udeležbe na mednarodnih festivalih v tujini. Na prihajajočem 15. folklornem večeru V Grobljah kot nekoč, ki bo 7. septembra ob 19. uri v Športni dvorani

Nastop Otroške folklorne skupine Domžale na 1. otroškem folklornem festivalu Pleši, pleši črni kos, Groblje, 21. aprila 2018

tih tako pogrešamo domačo skupino tudi na domžalskem otroškem folklornem festivalu Pleši, pleši črni kos, ki ga v Grobljah zdaj že tradicionalno organizira Folklorno društvo Groblje ob podpori Občine Domžale. To praznino bo kmalu zapolnila nova otroška skupina, ki bo delovala v okviru Folklornega društva Groblje. Zagnana pobudnika, Folklorno društvo Groblje in Krajevna skupnost Jarše - Rodica, tako vabita zainteresirane starše, naj pripeljejo na

Domžale, bo priložnost videti, kako plešejo že uveljavljene skupine.

Vpis mladih plesalk in plesalcev bo v dvorani Kulturnega doma Groblje (Groblje 1, Rodica) v torek, 10. septembra 2024, ob 18. uri, ko se bodo začele tudi vaje. Za več informacij pokličite 031 436 561 (Franci). K sodelovanju vabijo tudi odrasle plesne pare, dobrodošli so tudi začetniki.

FOTO: ARHIV FD GROBLJE

Voden ogled po pravljico-doživljajski poti z interpretativnimi vodniki.

OBČINA DOMŽALE
pridem, jedrnatost, splošni

Vilinski Homec

visit domzale

sobota, 21. september, ob 10. uri

Zbirno mesto: **Gostilna Repanšek Homec, Radomlje**

Priporočene prijave na: **tic@domzale.si**

Pridržujemo si pravico do spremembe programa. Spremljajte www.visitdomzale.si.

OBČINA DOMŽALE
pridem, jedrnatost, splošni

DOMŽALSKI
BOLŠJAK

nedelja, 22. september 2024 | od 9. do 13. ure | Češminov park

DOMŽALE
pridem, jedrnatost, splošni

OBČINA DOMŽALE

HROŠČKOV
FESTIVAL

sobota, 7. september, od 10. do 17. ure

Češminov park, Domžale

www.visitdomzale.si

Če bo slabo vreme, se dogodek prestavi na 14. 9. 2024.

Čestitke domžalskima olimpijčema

Lucijo Hribar in Žigo Ravnikarja, tekmovalca z OI Pariz 2024, sprejela domžalska županja

Vrhunska domžalska športnika Lucija Hribar in Žiga Ravnikarja, ki sta tekmovala na letošnjih olimpijskih igrah v Parizu, je po povratku domov sredi avgusta sprejela županja Občine Domžale mag. Renata Kosec. Ob tej priložnosti jima je izrekla čestitke ter zaželela še veliko uspehov.

Domžalska športnica leta 2023 Lucija Hribar trenira v Gimnastičnem društvu Zelena Jama in je članica slovenske gimnastične reprezentance. Je trenutno najboljša slovenska mnogobojka in petkratna državna prvakinja v mnogoboju. Lani je na tekmi svetovnega pokala v turškem Mersinu osvojila bronasto medaljo na parterju, letos pa na svetovnem pokalu v Kopru 1. mesto na dvovišinski bradlji. Gimnastična zveza Slovenije jo je imenovala za najboljšo žensko športno telovadko leta 2022.

Lucija Hribar je bila na olimpijskih igrah edina slovenska telovadka. V mnogoboju je prejela visoki oceni na dvovišinski bradlji in na preskoku, nižjo pa na gredi zaradi napake oziroma padca in se uvrstila na 55. mesto. Z uvrstitvijo sicer ni bila zadovoljna, vesela pa je, da je vaje izvedla dobro, še posebno na dvovišinski bradlji, in da je lahko nastopila na olimpijskih igrah. Neizmerno je uživala v vzdušju v dvorani, saj je bila polna gledalcev in navijačev, kar se sicer na tekmovanjih v športni gimnastiki redko zgodi. Za Lucijo je pesti v Parizu stiskal tudi njen brat Anže, ki je prav tako odlični v športni gimnastiki.

Domžalski športnik leta 2021 Žiga Ravnikar trenira v Lokostrelskem klubu Kamnik. Letošnje olimpijske igre so bile že njegove druge, njegov pogled pa je že uprt proti tretjim, v Los Angeles. Je nosilec več medalj s svetovnih in evropskih prvenstev v poljskem lokostrelstvu. Junija letos je v turški Antalyi na tekmi za sve-

točni pokal osvojil odlično 7. mesto, kar je doslej najvišja slovenska moška uvrstitev v tarčnem lokostrelstvu z ukrivljenim lokom na tekmah svetovnega pokala.

Žiga Ravnikar je odšel v Pariz z željo po visoki uvrstitvi, a ga je po napetem dvoboju iz nadaljnje tekmovanja v prvem krogu izločil Italijan Federico Musolesi, tako da se je uvrstil na 33. mesto. Kljub letom treningov, priprav in izkušenj pri lokostrelstvu odločajo malenkosti in dobra uvrstitev se lahko izmuzne v zgolj enem samem kratkem dvoboju, kot se je zgodilo tokrat. Tudi Žigo je presenetila množica gledalcev in navijačev na tribinah, med katerimi so bili tudi njegovi najbližji. Vzdušje nasploh v olimpijski vasi, na prizoriščih, in tudi samo strelišče je bilo odlično.

»Izjemno ponosni smo, da sta se na olimpijskih igrah pomerila kar dva Domžalčana in poleg tega še v športnih panogah, kjer so kvalifikacije za uvrstitev na olimpijske igre zelo zahtevne, možnosti pa majhne,« je dejala županja mag. Kosec in sogovornika povprašala tudi o tem, kako poteka njun običajen dan

in kako preživljata prosti čas. Mnoga odrekanja, trdi treningi, pravilna prehrana in dovolj spanja so stalnica vsakdana vrhunskih športnikov. Oba trenirata po dvakrat na dan, kar olajša njuna zaposlitev: Lucija je zadnji dve leti zaposlena v Policiji, Žiga pa od nedavnega v Slovenski vojski, potem ko je več let delal v treh izmenah. Prosti čas, kar ga je, Lucija najraje preživi doma, Žiga pa rad ribari.

FOTO: ROK MAJHENIČ/
OBČINA DOMŽALE

ZDRUŽENJE BORCEV
ZA VREDNOTE
NARODNOOSVOBODILNEGA BOJA
OBČINE DOMŽALE
IN
KRAJEVNA ORGANIZACIJA
ZDRUŽENJA BORCEV ZA
VREDNOTE NOB SLAVKO
ŠLANDER

vabita na
SPOMINSKO
SLOVESNOST

ob 80. obletnici
usmrtitve aktivistov
Osvobodilne fronte:

Vencelj Perko,
Franc Chvatal,
Ignac Hribar

v soboto, 7. septembra
2024, ob 11. uri,
pri spomeniku za
Šumberkom.

Slavnostni govornik Franci Gerbec, predsednik KO ZB Vencelj Perko
Kulturni program

ZB ZA VREDNOTE NOB
OBČINE DOMŽALE,
PREDSEDNICA BARBINA SKOK
KO ZB ZA VREDNOTE
NOB SLAVKO ŠLANDER,
PREDSEDNICA NATAŠA BELLE

Načrti za novi most na Viru

Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo je konec julija seznanila Občino Domžale, da je PZI projektna dokumentacija za novi most čez Kamniško Bistrico na Viru izdelana.

Na direkciji zdaj poteka revizija te dokumentacije, ki bo končana v prihodnjih mesecih. Ocenjujejo, da bodo lahko v letu 2025 izvedli javno naročilo za izbor izvajalca gradnje 5,5 milijona evrov vredne investicije in pristopili h gradnji.

Most na Viru je bil močno poškodovan v poplavih avgusta lani, porušen pa spomladi letos s strani od države pooblaščenega izvajalca, potem ko so bili s poškodovanega mo-

stu prestavljeni komunalni in telekomunikacijski vodi. Prevoznost bo še naprej zagotovljena z začasnima mostovoma, rekreacijska pot pod mostom pa bo vzpostavljena z novim mostom. Občina Domžale je namreč ob projektiranju podala predlog, da naj rekreacijska pot poteka pod mostom neprekinjeno kot prej, kar je bilo pri pripravi projektne dokumentacije upoštevano.

FOTO: DOMZALEC.SI

Poškodovani most avgusta 2023

Udoben javni prostor za vse

Več kot 70 odstotkov Evropejcev živi v urbanih območjih in udobnega javnega prostora v številnih mestih je vse manj.

Evropski teden mobilnosti je kampanja v podporo trajnostni mobilnosti in spremembam potovalnih navad. Iz enodnevnih akcij Dan brez avtomobila je prerasla v večdnevno, ki bo letos potekala od 16. do 22. septembra.

Akciji se bo ponovno pridružila tudi Občina Domžale, ki pripravlja osrednji dogodek v petek, 20. septembra, na Ljubljanski cesti v središču Domžal. V ta namen bo cesta na tem delu med 10. in 22. uro zaprta za ves promet. Obeta se pestro dogajanje za vse generacije: športne aktivnosti, ulični koncerti in družab-

ne igre, vodeni pogovori, knjižnica pod krošnjami, brezplačni minibus, otvoritev razstave fotografij z natečaja na temo trajnostne mobilnosti z razglasitvijo najboljših, Kuhna na plac in še kaj.

Kot pišejo na slovenski platformi za trajnostno mobilnost, prinaša kakovostno urejen javni prostor številne koristi, za kar si prizadeva tudi Občina Domžale. Vključevanje prebivalcev, njihovih načinov opravljanja vsakodnevnih in drugih poti ter njim pomembnih dejavnosti v razvojne strategije, dela javni prostor udobnejši in življenje bolj kakovostno.

Za Junake 3. nadstropja

Do 25. septembra lahko prinesete plastenke z zamaški na Center za zaščito in reševanje.

Društvo Junaki 3. nadstropja je letos ponovno pripravilo dobrodelno akcijo zbiranja odpadnih plastenek za pomoč otrokom, obolelimi za rakom, ki bo potekalo do 30. septembra. Center za zaščito in reševanje Domžale je ponudil roko v pomoč pri izvedbi te akcije, saj so otroci njihovi največji prijatelji in občudovalci, spodbudila pa jih težka zgodba njihovega sodelavca.

Tudi zaposleni na Občini Domžale smo se pridružili pobudi in pričeli z zbiranjem plastenek, v Centru za zaščito in reševanje Domžale pa bodo poskrbeli za njihovo oddajo v izbrane trgovine Lidl. Na njihov naslov

(Količevo 2a) lahko do 25. septembra prinesete prazne, nestinjene plastenke pijač s prostornino od 100 mililitrov do 3 litrov z zamaški in črtnimi kodami oziroma etiketami. V sodelovanju s podjetjem Interzero Slovenija bodo plastenke odkupljene in predelane, sredstva od njihove prodaje pa namenjena mladim junakom.

Vabljeni, da se akciji zbiranja odpadnih plastenek za dobro delo (in za čistejšo okolje) pridružite tudi vi in plastenke oddate v izbrane trgovine Lidl ali na Center za reševanje in zaščito Domžale, kjer vam bodo v zameno za dobrodelno gesto z veseljem razkazali svojo opremo.

DOBRODOŠLI NA PLAC

DOBRODOŠLI NA PLAC SE VRAČA V SEPTEMBRU

NAJ MED!
SOBOTA, 7. SEPTEMBER

DRUŠTVO LIPA SE PREDSTAVI
SOBOTA, 21. SEPTEMBER

LUKOVICA SE PREDSTAVI
SOBOTA, 28. SEPTEMBER

TRŽNI PROSTOR DOMŽALE
MED 8. IN 13. URO

OBČINA DOMŽALE
prva in jednolajšnik ljudi

IZ URADA ŽUPANJE

Spoštovane bralke, spoštovani bralci,

zadnja dva meseca, v navideznem zatišju zaradi dopustov, smo se na Občini Domžale med drugim vneto pripravljali tudi na začetek novega šolskega leta. Ne le na področju varnosti v prometu, tudi aktivnosti, povezane z investicijami v javno infrastrukturo, so nemoteno (s) tekle. V polnem teku so priprave na septembrske občinske dogodke od Hroščkovega festivala, Kuhne na plac in Bolšjaka do dogodkov Dobrodošli na plac, evropskega tedna mobilnosti in drugih dogodkov. A najprej, 2. septembra, bo pozornost namenjena približno 430 prvošolkam in prvošolcem ter preostalim več tisoč solarjem in dijakom.

Konec poletnih počitnic s seboj prinaša vznemirljive in pričakovanje ob začetku novega šolskega leta. Prečkanje šolskega praga za otroke in mladostnike ne pomeni le spremembe njihovega počitniškega urnika in nove šolske snovi, temveč tudi kakovostno preživeti čas s sovrstniki ter kopico novih doživetij in navihanih trenutkov.

Dragi dijakinje in dijaki, učenke in učenci, še posebej prvošolke in prvošolci, naj bo vaš korak skozi vrata učilnice na prvi šolski dan pogumen in živahen. Naj šolsko leto 2024/25 postreže s pozitivnimi zgodbami, nepozabnimi trenutki ter vas podpre pri premagovanju izzivov. Bodite radovedni, veseli in dobre volje, strpnji drug do drugega in si med seboj pomagajte.

Spoštovani starši in skrbniki, tudi vam želimo prijetno novo šolsko leto in dobro sodelovanje z učitelji, ki bo prineslo medsebojno zaupanje, boljše znanje in vzgojo. Otrokom bodite vzor, spodbujajte jih ter jim pomagajte pri osvajanju učnih navad in samostojnosti.

Cenjeni zaposleni, ravnateljice in ravnatelja, učiteljice in učitelji ter drugo osebje na šolah, ki skrbite, da je čas, preživeti v šoli, kar se da prijeto in poučen, tudi vam želim uspešno šolsko leto, polno zadovoljstva. Verjamem, da ste tudi za to šolsko leto pripravili kopico inovativnih, zanimivih in domiselnih pristopov, s katerimi bodo učni in vzgojni cilji uspešno doseženi.

Naj bo pogumno in uspešno novo šolsko leto. Srečno!

mag. Renata Kosce,
županja Občine Domžale

Organizatorjem zahvala ob 30. srečanju domžalskih planincev

Brez prostovoljcev ni šlo pred desetletji, niti ne gre dandanes.

Tudi letos je na zadnje avgustovsko nedeljo Planinsko društvo Domžale organiziralo že 30. srečanje domžalskih planincev na Veliki planini, tokrat skupaj z Medobčinskim muzejem Kamnik.

Planincem sta se pridružila kamniška podžupanja Romana Učakar in domžalski podžupan Borut Ernestl. Slednji je predsednici planinskega društva Heleni Kermauner predal zahvalo županje Občine Domžale za ohranjanje tradicije srečanja in za dolgoletna prizadevanja in aktivnosti na področju pohodništva in plani-

teh srečanj Petru Primožiču, častnemu občanu Občine Domžale in dolgoletnemu predsedniku Planinskega društva Domžale, ki je v nadaljevanju srečanja spomnil na neštete ure prostovoljnega dela, vloženega v gradnjo Domžalskega planinskega doma, kot izgleda danes. Tudi predsednica društva Helena Kermauner je izpostavila, da brez prostovoljstva ne gre niti dandanes.

Program letošnjega srečanja je bil pester. Poleg pohodov je ponudil spoznavanje velikoplaninske dediščine, ogled dokumentarnih fil-

narjenja, ki jih Občina Domžale podpira, sofinancira pa tudi vzdrževalna dela na Domžalskem planinskem domu in druge dejavnosti društva.

V svojem nagovoru se je podžupan Ernestl zahvalil tudi pobudniku

mov o Vlastu Kopaču in Tonetu Cevcu, nastop Moškega pevskega zbora Janko Kersnik iz Lukovice ter delavnice Gorske reševalne službe in Zdravstvenega doma Domžale.

FOTO: OBČINA DOMŽALE

Urejamo za vas

FOTO: OBČINA DOMŽALE

V ospredju osebni stik

Dobra komunikacija je ključ do uspeha in vzajemnega zaupanja.

Vse od nastopa funkcije si županja Občine Domžale mag. Renta Kosce prizadeva za neposredno in dvosmerno komuniciranje z občani in s predstavniki drugih javnosti. V ta namen potekajo praviloma vsako prvo sredo v mesecu pogovori županje s posamezniki in predstavniki različnih organizacij. Od novembra 2022 do avgusta letos jih je to možnost izkoristilo več kot 250. Ker so septembrski termini že zasedeni, bo naslednja priložnost za osebni pogovor z županjo oziroma s podžupanoma spet oktobra. Za termin pišite na e-naslov: urad.zupanje@domzale.si ali pokličite na telefonsko številko 01 721 07 00.

Županja mag. Renata Kosce je zadovoljna, da se lokalna skupnost zelo dobro odziva na pobudo osebnih srečanj: »Veseli me, da smo se

kot institucija odprli navzven in da posameznikom omogočamo, da nas obiščejo ter iz prve roke pridobijo zelene informacije. Na marsikatero vprašanje lahko odgovorimo že na samem srečanju, kot tudi uredimo oziroma rešimo posamezne zadeve.«

Na srečanja pridejo sogovorniki z različnimi pobudami, vprašanji in opozorili. Iščejo informacije glede konkretnih nepremičninskih zadev. Večkrat so bile teme pogovorov tudi spoštovanje cestno prometnih predpisov, možnost umirjanja prometa na določeni lokaciji in parkiranje, pa tudi opozorila o poškodovani občinski infrastrukturi. Predstavniki društev in organizacij pogovor z županjo največkrat izkoristijo za predstavitev svojega dela, pobud in priložnosti za sodelovanje.

Čudovit dan v družbi mladih gasilcev

Obisk 26. gasilskega tabora ob reki Kolpi

V Centru za šolske in občinske dejavnosti Radenci ob Kolpi je 22. avgusta 2024 županja Občine Domžale mag. Renata Kosce obiskala mlade na gasilskem taboru, ki ga vsako leto organizira Komisija za mladino pri Gasilski zvezi Domžale.

Na izmed delavnic, ki sta jo vodila županja in poveljnik Civilne zaščite Občine Domžale Marko Žagar, so si otroci ogledali film o sistemu zaščite in reševanja v občini Domžale in se pomerili v kvizu. Odgovarjali so na 12 vprašanj na temo zaščite in reševanja in bili pri tem zelo uspešni. Potekale so tudi delavnice oblikovanja gline, slikanja na kamenje, ki so ga mladi nabrali iz bližnje Kolpe, kulinarična delavnica, oblikovanje izdelkov iz volne in vrvice ter vezanje različnih vzorov. Na vrtu za domom je potekala taboriška delavnica s kurjenjem ognja.

Gasilski tabor je letos obiskalo 61 otrok, zanje pa je skrbelo 17 mentorjev. Mladi gasilci so povedali, da se imajo zelo lepo, in čeprav ima voda samo 18 stopinj Celzija, jih to ni ustavilo, da se ne bi v teh vročih dneh ohladili v bližnji reki Kolpi in se odpravili tudi na rafting.

Poleg domžalske županje in podžupana Boruta Ernestla so mlade gasilce obiskali tudi poveljnik Civilne zaščite Občine Domžale Marko Žagar in namestnik poveljnika Peter Gubanc, predsednik Gasilske zveze Domžale Matjaž Korošec in namestnik predsednika Anže Korošec, častni poveljnik Gasilske zveze Domžale Janez Brecljnik in podpoveljnik Igor Šarc ter član predsedstva Gasilske zveze Domžale Tone Pavlič.

FOTO: OBČINA DOMŽALE

Žive meje ne dam

Vsaka šolska pot je lahko nevarna, tudi zaradi razraščene žive meje ob pločniku.

Vsako leto je ob začetku šolskega leta veliko pozornosti posvečene otrokom na šolskih poteh, na Občini Domžale pa aktivnosti za varnejše poti potekajo skozi vse leto. Obnovljene so cestne talne označbe na šolskih poteh, v okolici štirih šol pa so v sodelovanju s podjetjem Kansai Helios Slovenija pobarvane nove, dodatne pisane talne označbe, ki bodo voznike opozarjale, da je tam potrebna še večja pozornost.

Varnost v prometu je ključnega pomena še posebej v okolici šol tudi zaradi možnosti izpostavljenosti nevarnostim, povezanimi s (pre)hitrimi vozili. Na več prometno problematičnih lokacijah v občini so zato nameščeni informativni prikazovalniki hitrosti vožnje, pa tudi ležeči policaji. Eden izmed učinkovitih odvrtilnih ukrepov, ki voznike spodbuja k zmanjšanju hitrosti, so sicer stacionarni radarji. Statistike namreč kažejo, da se na območjih, kjer so le-ti nameščeni, število prometnih nesreč znatno zmanjša. Po drugi strani pa v okolici šol lahko predstavlja večjo preglavico preveč prometa, saj nekatere šole ležijo ob relativno bolj prometnih in tranzitnih cestah. Na takšnih lokacijah je večji izziv prečkanje ceste kot pa same hitrosti vozil.

Pomembno se je zavedati, da je odgovornost za varnost na šolskih poteh skupna, od upravljalcev in vzdrževalcev cest, šol, staršev, vseh udeležencev v prometu, nadzora prometa, nadzora inšpektorata do pripravljavcev zakonodaje. Vsak deležnik mora na svojem področju narediti vse za to, da bo pot v šolo čim bolj varna.

Šole so ob začetku novega šolskega leta dolžne otrokom in staršem predstaviti načrte šolskih poti, ki so se pred leti imenovali načrti varnih šolskih poti. Do preimenovanja je prišlo, ker absolutne varnosti ne more nihče niti zagotoviti niti jamčiti. Gre za poti, ki jih šole otrokom priporočajo v uporabo na poti v šolo in domov. Namen teh načrtov je predvsem otroke opozoriti na določena izpostavljena mesta na predlaganih poteh, na katerih morajo biti še posebno pazljivi, pozorni in previdni. Poleg tega se s seznanitvijo z načrti šolskih poti otroke vzgaja v odgovorne udeležence v prometu in ne v popolne brezskrbneže na teh poteh. Prej, ko bodo otroci opolno-močni udeleženci v prometu, prej si bodo nabrali izkušnje in razumeli odnose med udeleženci v prometu.

Percepcija staršev in tudi njihova pričakovanja oziroma zahteve glede varnosti na šolskih poteh so pogo-

sto (pre)visoke, največkrat s strani tistih, ki otroka peljejo čez cesto izven prehoda za pešce, ga v avtomobilu na kratkih razdaljah ne privežejo, vozijo vpricho otrok s telefonom v roki ali pa niso dosledni pri zahtevi, da otrok uporablja kolesarsko čelado. Veliko šolarjev in dijakov se v šolo vozi s kolesi ali e-skiroji, opazovanja pa kažejo, da so na poti večinoma brez zaščitne čelade, se vozijo z mobilnimi telefoni v rokah ali po dva in več vstric. Starši vsekakor igrajo pomembno vlogo pri prometni vzgoji ter varnosti otrok in mladostnikov v prometu. Veliko pomeni dober zgled.

Še večja pričakovanja staršev je opaziti pri zahtevah glede organiziranega prevoza v šolo, saj se mnogim vsaka pot hitro zdi predolga in predvsem prenevarna. Zato pričakujejo brezplačen prevoz otrok v šolo, ki ga lokalna skupnost skupaj s šolo sicer organizira za učence iz bolj oddaljenih krajev ali v primeru ugotovitve pristojnega sveta za preventivo v cestnem prometu, da je na določeni poti ogrožena varnost učencev.

Realnost obstoječe rabe prostora in prometne infrastrukture je, da so pločniki, po katerih hodijo učenci in dijaki, prepogosto preozki. Vse prevečkrat je širina pločnika omejena z (dotrajanimi) žičnatimi ali

drugimi ograjami tik ob robu pločnika ali z rastjem in živimi mejami, ki se pogosto precej razraščajo v gibalni prostor pešca na pločniku. Lastniki zemljišč in razraščeni živih meja tega morda ne opazijo, a s tem je ovirana varna pot šolarjem in drugim pešcem, starejšim, staršem z vozički in osebam na invalidskih vozičkih, kar kliče po zasaditvi žive meje na primerni razdalji od pločnika in na njeno redno obrezovanje.

Vzdrževanje živih meja ter druge vegetacije je zaradi varnosti udeležencev v prometu izjemno pomembno tudi ob križiščih. Zagotavljanje preglednosti namreč omogoča voznikom, kolesarjem in pešcem, da pravočasno zaznajo druge udeležence v prometu, prepoznajo potencialne nevarnosti in pravilno ocenijo prometne razmere ter ustrezno ukrepajo, zavirajo ali ustavijo, preden bi situacija vodila v prometno nesrečo. Vegetacija v območju križišč je z občinskim odlokom o ureditvi cestnega prometa omejena na višino največ 80 cm, s čimer je zagotovljena preglednost v križišču v višini oči voznika avtomobila. Poleg tega, da zmanjšuje tveganje za prometne nesreče, dobra preglednost v križišču omogoča tudi bolj tekoč prometni tok vseh udeležencev, saj udeleženci lažje in varneje prečkajo križišče.

Znova navdušili

Poletni festival Studenec

Na kulturnem področju Občina Domžale med drugim podpira tudi prizadevanja Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, ki je pod vodstvom predsednika, častnega občana Občine Domžale, Alojza Stražarja, letos pripravil že 24. kulturni poletni festival Studenec.

Festival je spet navdušil z domačo gledališko predstavo s petjem Čevljar baron, katere zaključne uprizoritve se je udeležil tudi podžupan Občine Domžale Matej Primožič, ter s koncerti in glasbeno komedijo. Na programu je 5. in 6. septembra še veliki koncert Steklasika, festival pa se bo zaključil 20. septembra z večerom glasbe Urbana Kodra Dan je zabljen v noč.

Sofinanciranje založniške dejavnosti

V sklopu javnega razpisa za založništvo letos zagotovljenih do 16.000 evrov

Založniška dejavnost je ena od številnih dejavnosti, ki jih Občina Domžale podpira, s tem pa tudi posameznike in pravne osebe, ki bogatijo našo knjižno krajino, ter skrbi za ohranjanje in krepitev slovenskega jezika in kulturne dediščine.

Občina Domžale vsako leto zagotavlja sredstva za sofinanciranje založniške dejavnosti, ki so na voljo prek javnega razpisa. V letu 2024 je višino sredstev povežala za 2000 evrov in za projekte, ki bodo izvedeni letos, skupno namenila do največ 16.000 evrov. Sredstva so namenjena za neposredno nastale stroške izvedbe prijavljenega projekta, kot so stroški produkcije (tiska, lektoriranja, oblikovanja ipd.).

Na razpis je 10 prijaviteljev prijavi-
vilo 11 del. V skladu z merili za vred-

notenje, opredeljenimi v razpisu, so sredstva v skupni višini 13.794,15 evrov prejeli Zavod za založniško dejavnost Harlekin No. 1 za delo Vodnik po hišah z dušo avtorja Primoža Hienga, Društvo Lipa Domžale za publikacijo Obrazi besed avtorice Ivane Ane Jerman, Marija Dodič za delo Ujeta v odsev časa, Miomira Šegina za delo Svet je odprta knjiga, Jožef Skok za delo Sprehajanja po zabavni glasbi, Aspiria, Mark Debeljak, s.p., za publikacijo Sebi naproti – Čustveno in socialno opismenjevanje otrok avtorice Petre Lagoja ter Društvo za poglobljeno ekologijo Terra Anima za publikaciji Tista druga Rdeča Kapica avtorice Neje Meje Rojč in Cvetličkoti avtorice Špele Kaplja.

Pred vrati je novo šolsko leto

Letos bo šolski prag domžalskih osnovnih šol prvič prestopilo okoli 430 otrok.

Kot vsako leto bodo prvošolke in prvošolce na šolah ob tem pomembnem mejniku obiskali županja in podžupani Občine Domžale, da jim zaželijo radovedno in uspešno šolsko leto, kot tudi dobršno mero poguma, dobre volje in strpnosti ter pripravljenosti pomagati drug drugemu. »Prijetno šolsko leto želim tudi vsem zaposlenim na šolah ter staršem in skrbnikom, ki so pomembni vzorniki otrokom in partnerji učiteljem, s čimer sta vzgoja in izobraževanja lahko še uspešnejša, zadovoljstvo pa večje,« je povedala županja mag. Renata Kosec.

Novo šolsko leto s seboj prinaša tudi investicije, s katerimi želijo na Občini Domžale zagotoviti dobre pogoje za izobraževanje skoraj 4200 otrok v 199 oddelkih na osnovnih šo-

lah Dob, Domžale, Preserje pri Radomljah, Rodica in Venclja Perka, Dragomelj in Roje, kot tudi na Glasbeni šoli Domžale. V skladu s področno zakonodajo so občine dolžne kriti stroške osnovnih šol, vezane na uporabo prostorov in opreme, in druge materialne stroške ter zagotavljati sredstva za prevoze učencev, varstvo vozačev, investicijsko vzdrževanje nepremičnin, opremo in investicije, glasbeni šoli pa tudi nadomestila stroškov delavcem. Na Občini Domžale sredstva namenajo še za nadstandardne programe in projekte, tekmovanja, izobraževanja, zimovanja, humanitarne in preventivne programe, sofinancirajo vzgojitelje in omogočajo jezikovni tečaj na OŠ Roje ter 10-urne plavalne tečaje za prvošolce.

Z vlaganji in s podporo programov šol prispeva Občina Domžale svoj delež k uspešnemu šolanju. Leto 2022 je bilo v proračunu za osnovno šolstvo namenjenih okvirno 2,09 milijona evrov, lani 3,21 milijona evrov, med drugim za obnovo kuhinje na OŠ Venclja Perka. V letu 2024 je zagotovljenih okvirno 3,84 milijona evrov, za leto 2025 pa 4,59 milijona evrov, vključno za pripravo projektne dokumentacije za širitev OŠ Preserje pri Radomljah in postavitev nadstrešnic za kolesa pri OŠ Dragomelj. Z občinami soustanoviteljicami, Lukovico, Mengšem, Moravčami in Trzinom, je Občina Domžale za OŠ Roje letos že prispevala k nakupu transportnega vozila, potekajo pa tudi aktivnosti za težko pričakovano širitev in rekonstrukcijo šole.

ulična
KUHA
ZA VAS!

KUHNA
NA PLAC

OBČINA DOMŽALE
prostora zadovoljnih ljudi

petek
20. septembra
od 17. ure dalje na LJUBLJANSKI CESTI

ŽELIMO RADOVEDNO IN
USPEŠNO ŠOLSKO LETO
2024/2025. SREČNO!

Vozniki
pozor!

Spet
smo tu!

OBČINA DOMŽALE

VELIKI INTERVJU

OSNOVNA ŠOLA ROJE, ŠOLA, KI NAS UČI SPREJEMATI DRUGAČNOST

ANDREJA ŠKRLJ, RAVNATELJICA OSNOVNE ŠOLA ROJE

Osnovna šola Roje letos praznuje 60-letnico delovanja. Ravnateljica Andreja Škrli pa 20-letnico delovanja na isti šoli in hkrati peto leto ravnateljstva. Zato je bila to odlična priložnost, da si pogloblje ogledamo njihove izzive, s katerimi se soočajo kot šola za tiste, najbolj ranljive otroke s posebnimi potrebami.

Mateja A. Kegel
Foto: Špela Čarman

Na OŠ Roje je zaposlenih skoraj 80 strokovnih sodelavcev, ki poleg dela v šoli izvajajo tudi dodatno strokovno pomoč na rednih osnovnih, od letos tudi srednjih šolah. Ker verjamejo v idejo, da je treba znanje in izkušnje deliti naprej, pa vsako leto za študente Pedagoške fakultete programa specialne in rehabilitacijske pedagogike izvajajo tudi prakso in hospitacije, kar je bila odskočna deska za marsikaterega danes zaposlenega na šoli. A v šoli bi potrebovali tudi več zdravstvenega osebja, saj imajo v posebnem programu tudi otroke z zahtevnimi zdravstvenimi težavami, pred časom so morali enega od otrok celo oživljati. Želijo si postati neke vrste svetovalni center, že danes imajo namreč močno mobilno službo, prek katere bi izvajali tudi strokovna izobraževanja za širšo javnost. Prav tako načrtujejo udeležbo tudi pri novih mednarodnih projektih, ki bodo dajali pozitivne učinke na področju motorično kognitivnega razvoja učencev.

Letos ste zakorakali v drugi mandat ravnateljstva, kaj je drugače kot v prvih štirih letih?

Pozitivno je to, da je delo že nekoliko avtomatizirano, zato nisi več toliko obremenjen s tem, da bi kaj pozabil. Drugače pa je tudi to, da lahko delo nadgrajujemo in pogledamo, kaj smo v petih letih že naredili, kaj bi bilo treba še vpeljati, spremeniti, da bo še boljše za otroke. Pozitivno je tudi to, da imamo v šoli vzpostavljen sistem, ki nam omogoča redno evalvacijo, mesečne aktivne, s pomočjo vprašalnikov, roditeljskih sestankov in govorilnih ur pa vključujemo tudi mnenja staršev in poskušamo delo nadgraditi z novimi projekti.

Na šoli ste poznani po tem, da iščete različne načine vključevanja vaših otrok ne samo v življenje lokalne skupnosti, ampak tudi širše. Eden od takih projektov je bil MUSInC, ki ste ga izvedli ob pomoči programa Erasmus+. Morda več o tem projektu, kakšni so rezultati zdaj, leta po zaključku projekta?

Projekt z melodijo do inkluzije je bil za nas res pozitivno presenečenje. Za veliko naših otrok vključevanje v popoldanske dejavnosti v lokalni skupnosti predstavlja izziv, sploh zato, ker ni dovolj usposobljenega kadra, ki bi znal delati z njimi. Zato me veseli, da je bil projekt zasnovan tako, da so se otroci lahko vključevali ne glede na sposobnosti. Sodelovali so na glasbenih delavnicah s priznanimi slovenskimi umetniki, s čimer so dobili pozitivne izkušnje, znanje, šola pa tudi nova glasbila, s katerimi bomo še leta delali. Še posebej sem bila ob tem vesela sporočila enega od staršev, da je njihov otrok začel govoriti, peti, in prav to

Najpogostejša so vprašanja, zakaj sem drugačen, zakaj sem tukaj, zakaj nisem tak kot ostali. Ti otroci so obremenjeni z neuspehom, s tem, da nečesa ne zmorejo. V puberteti je to težko, a ko so malce starejši in niso več obremenjeni s sliko iz pubertete, se vedno radi spomnijo na nas. Z vključevanjem v dejavnosti, pri katerih so uspešni, se končno soočijo tudi z uspehom in gradijo pozitivno samopodobo.

je tisto, kar nam daje motivacijo pri vsakem projektu in našem delu. Izjemno pozitiven rezultat pa je tudi izboljšanje samopodobe otrok.

Skoki tovrstne projekte najbrž še dodatno spoznavate in razvijate posebne talente vaših učencev, kajne?

Otroci, ki pridejo k nam v šolo, imajo pogosto slabe izkušnje iz primarne osnovne celice, družine, predvsem ko govorimo o varnosti. Kar deset odstotkov naših otrok je nameščenih v rejniške družine. Na naši šoli imamo skupaj s prilagojenim programom za predšolske otroke trenutno 150 otrok, tekom leta se to število lahko tudi poveča, saj otroci pridejo k nam na podlagi odločbe o usmerjanju, kar je možno vse leto. Razlika med programi na naši šoli in šolami z normativno populacijo je tudi v tem, da za vsakega otroka pripravimo individualni načrt, pogledamo, katere so njegove močne točke, katere so šibke in aktivno delujemo na obojih. S tem se krepimo samopodoba otrok.

Naši otroci pogosto od okolice, vrstnikov dobijo sporočilo, da so drugačni, da ne zmorejo. Pri starejših otrocih so pridružene še kakšne čustvene in vedenjske stiske, so bolj introvertirani ali ekstravertirani. Zato je pomembno, da delamo na njihovih močnih področjih, to so lahko glasbeno področje, likovna ali drugačna ustvarjalnost, uspešni so tudi na tehniškem področju. Dober primer je državno kuharsko tekmovanje zlata kuharica, ki je bilo sicer organizirano za redne šole in na katerem so prav naši učenci osvojili tretje mesto in dobili zlato kuharico. Vedno sem vesela, ko mi otroci potrkajo na vrata in se pohvalijo s svojimi dosežki, in to je tisto, kar jih žene naprej.

Naši otroci se vključujejo na različna tekmovanja, recimo na državno tekmovanje iz tehnike, kjer se uvrščamo na prva tri mesta, že na regijskih osvajajo priznanja, imamo tudi državnega prvaka v matematiki med šolami s prilagojenim programom. Še posebej punce pa so aktivne na glasbenem področju. Sodelujemo tudi na mednarodnih likovnih tekmovanjih za otroke s posebnimi potrebami. Težimo k temu, da čim več otrok vključimo v čim več tekmovanj, da bi vsak lahko izkusil nekaj, kar ima rad, in bil pri tem uspešen.

Se učenci kdaj tudi vračajo k vam, morda katere spremljate tudi po koncu zaključka osnovnošolskega izobraževanja? Kako uspešni so v nadaljevanju svojega poklicnega življenja?

Ko naši otroci zaključijo šolanje z valetom, nas objamejo, ob tem jočejo (no, pa tudi mi potočimo marsikatero solzo) in vedno smo veseli, ko nam pridejo nazaj povedat, kje in kako so v življenju uspeli. Pred leti sem delala kot mobilna delavka v nižjih poklicnih šolah in so iz vseh šol poročali, kakšna razlika je med našimi učenci, ki pridejo tja, in učenci, ki pridejo iz rednih šol (ti-

sti, ki zaključijo 7. razred redne OŠ, se lahko vključijo v nižjo poklicno šolo). Naši učenci imajo tam bistveno manj težav, imajo delovne navade, uspešno zaključijo izobraževanje in se potem tudi glede na sposobnosti lahko usmerijo v triletno programo. Učenci v programu NIS, ki zaključujejo osnovno šolo z nižjim izobrazbenim standardom, se vpisujejo v naslednje dvoletne programe: pomočnik v biotehniki in oskrbi, obdelovalec lesa, pomočnik pri tehnološki gradnji, pomočnik v tehnoloških procesih in preoblikovalec tekstilij.

Koliko učencev bo vpisanih in kako boste v letošnjem letu reševali vsem dobro poznano prostorsko stisko v vaši šoli?

Našo šolo obiskujejo učenci iz različnih občin, poleg občin ustanoviteljic Domžal, Mengša, Trzina, Moravč in Lukovice, tudi iz Komende, Ljubljane, Kamnika, Dola pri Ljubljani, Litije, Polhovega Gradca - Dobrove in Cerkelj na Gorenjskem. Na šoli se je v zadnjih treh, štirih letih število učencev povzpelo s 103 na kar 150. Med njimi jih je 56 v posebnem programu vzgoje in izobraževanja, tu gre za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju, več kot 70 odstotkov jih je s kombiniranimi težavami, kar pomeni, da imajo lahko pridružene tudi motnje avtističnega spektra, resne dolgotrajne bolezni, zdravstvene težave ali druge specifične težave, slabovidnost ipd.

Zaradi specifik naših učencev in heterogenosti skupin se lahko zgodi, da sta v istem razredu učenec, ki potrebuje mir, in učenec, ki potrebuje več dražljajev. Ker ni možnosti umika v senzorno sobo, lahko prihaja do več vedenjskih težav in nesoglasij. Seveda pa je prostorska stiska tudi fizična – razredi so polni, otroci imajo premalo prostora za gibanje po razredu, za hrambo stvari, za aktivno učenje.

Veseli smo, da smo v teh petih letih projekt obnove in širitve šole pri-

peljali do tega, da je iz idejne zasnove, s strani petih občin ustanoviteljic, prišlo do zaključne faze priprave za obnovo – zunaj je razpis za izvajalca investicije.

Zaenkrat pa prostorsko stisko še rešujemo tako, da smo v matično učilnico preuredili šolsko računalnico, knjižnico, fizioterapevtsko sobo, likovno učilnico, letos je en razred celo v zbornici. Znašli smo se na primer tako, da imamo zdaj mobilno računalniško učilnico. Ko učitelj v razredu potrebuje računalnike za delo z učenci, preprosto prevzame mobilno računalniško učilnico.

Kaj boste pridobili z investicijo?

Kjer so danes prostori vodstva šole, bodo garderobe, saj smo na šoli trenutno brez garderob, imamo ozke hodnike, in če se srečata dva vozička, ne moreta drug mimo drugega. Želja je, da bi imeli otroci svoje omarice, svoj ključ. Imamo gospodinjstvo učilnico, ki je dokaj stara, zato bomo dobili novo učilnico z otoki, da so štedilniki dostopni tudi za učence na invalidskih vozičkih. Na šolskem vrtu od jeseni do poznega poletja pridelujemo zelenjavo, ki jo porabimo pri pouku gospodinjstva. Naredili smo tudi grede, ki so dostopne za invalidske vozičke.

Vrt je eden od projektov, ki smo ga prenovili v zadnjih petih letih. Imamo tudi šolsko igrišče, ki je v bistvu učilnica na prostem in na katerem so prilagojena igrala. Vsako od igral ima svoj namen pri razvijanju motoričnih spretnosti pri posameznih otrocih. Na igrišču imamo tudi senzorno pot.

V okviru prenove bomo nadgradili prostor nad zbornico, pridobili prostore za tehniko, gospodinjstvo, prostor za fizioterapijo in logopedijo, ki ju danes izvajamo v podstrešni sobi, saj drugje ni prostora. Dobili bomo novo knjižnico, likovno in glasbeno terapevtsko sobo. Prav tako bodo po novem na voljo prostori za individualno delo ter nove učilnice, v zgornje prostore pa se bo preselila tudi uprava in zbornica. V pritrilnih prostorih bomo pridobili tudi jedilnico, saj so doslej otroci jedli kosilo po razredih in v šolski avli.

Pri vas pa se šolajo tudi starejši učenci, vse do 26. leta, kajne? Kako poteka njihovo šolanje?

Res je, v posebnem programu so otroci pri nas lahko do 26. leta in ravnovo v prejšnjem šolskem letu smo imeli štiri mlade iz posebnega programa, ki so zaključili šolanje. Si predstavljate, kako je, ko se zaposleni posloviyo od otrok, ki so bili pri nas tudi po 18 let? Ta valeta je bila res izjemno čustvena in nepozabna. Imeli smo možnost, da smo si vzeli čas in se vsakemu posebej zahvalili za njegov prispevek, ga spomnili na njegove uspehe, močna področja. Pri nas imamo sicer šest stopenj posebnega programa, vsaka stopnja traja tri leta, od vsakega posameznika pa je odvisno, kako napreduje. Eni se

naučijo brati, pisati, nekateri razvijajo ročne spretnosti, za vsakega je pripravljen individualiziran program.

Kdaj se pri otroku, ki nima opredeljenih posebnih potreb že iz zgodnjega otroštva, lahko ugotovi in opravi prešolanje na šolo s prilagojenim programom, kot je OŠ Roje?

Ob srečanju z učnimi težavami komisija za usmerjanje zavoda za šolstvo ugotovi, ali gre za specifične primanjkljaje na področju učenja ali kakšne drugačne težave. Če gre za primanjkljaje, se lahko na redni OŠ otroku nudi dodatna strokovna pomoč in prav naše sodelavke na rednih šolah izvajajo veliko ur v okviru mobilne službe. Če se ugotovi, da vsa možna pomoč na redni šoli ne zadostuje, se otroka lahko preusmeri k nam.

Otroci s posebnimi potrebami so že sami po sebi pred velikimi izzivi v življenju. Dodatno jih omejuje še okolica, nesprejemanje njihove drugačnosti. Kako pogosto se srečujete s tem, da so vaši učenci žrtve nasilja na račun posebnih potreb, drugačnosti? Kako rešujete takšne situacije kot šola?

Velikokrat pomaga že umik iz prejšnjega okolja in od prejšnje družbe. Ko otrok ni več pod vplivom okolice, ki mu daje negativne občutke o njegovih sposobnostih, se največkrat večina vedenjskih težav razreši ali omili.

Ker nismo tako obremenjeni z učnimi načrti, imamo več prostora za razreševanje težav, ki jih imajo vrstniki med seboj. Pri takšnih in drugačnih oblikah nasilja smo usmerjeni tudi v preventivo in kurativno, sodelujemo s Centrom za duševno zdravje otrok in mladostnikov in Centrom za socialno delo v Domžalah. Sodelujemo tudi s Policijo. Izvajamo različne interesne dejavnosti in projekte, med drugim medvrstniške refleksivne skupine. V prihodnosti bomo tako imeli tudi mediacije za starejše otroke, ponovno bomo obudili MEPI, z namenom boljših medsebojnih odnosov, preprečevanja konfliktov in sprejemanja drugačnosti.

Če pa izvemo za nasilje nad otroci izven šole, imamo zelo uspešno in strokovno podkrepjeno svetovalno službo, ki se težave loti celostno in sistematično. V obravnavo nasilja vključimo pristojne organe ter seveda učence in njihove starše. V soočanju z nasiljem jim želimo v pomoč in oporo, sami pa zgled z ustreznimi komunikacijami in ravnanjem.

Kaj bi svetovali splošni javnosti, kako se odzivati in sprejemati otroke s posebnimi potrebami, sploh ko je njihova drugačnost jasno izražena?

Naši učenci so otroci kot vsi ostali. Potrebujemo ljubezen, razumevanje in čas, da jim prisluhnemo. Poleg tega pa potrebujemo jasne meje in usmeritve, ki jim pomagajo k napredku in omogočajo varnost.

Kaj pravzaprav predstavlja prilagoditev programa – koliko drugačen je od recimo klasične šole?

Če govorimo o devetletni redni osnovni šoli in programu NIS, je pri nas več praktičnega dela, mi imamo npr. v šestem razredu tri ure tehnike, sedmem, osmem in devetem razredu pa štiri ure tehnike. Imajo pa v redni šoli v osmem in devetem razredu kemijo, fiziko, biologijo, pri nas pa je vse to v sklopu naravoslovja. Več imamo poskusov, izkustvenega učenja, smo bolj usmerjeni v dejavnosti, kjer imajo otroci možnost učenja na izkustven način. Naš program je učno manj zahteven kot redni program.

Recimo, da se otrok prešola iz rednega programa na vašo šolo, ali to pomeni, da prestopi na isto stopnjo, v isti razred ali je kako drugače?

Načeloma se odločimo na priporočilo komisije, ki ga usmeri, ampak običajno je tako, da če je tam obiskoval 4. razred, ga mi vključimo v 5. razred in ima že zaradi tega preskoka boljši občutek.

Če bi imeli možnost, kaj bi kot strokovnjakinja spremenili na področju zakonodaje, da bi bila ta ustrežnejša in prijaznejša vašim učencem in zaposlenim?

Zagotovo bi potrebovali več kadra. Vsak otrok ima neke posebnosti in pri določenih specifikah potrebujejo spremljevalce, zato bi jih potrebovali veliko več.

Kateri so pa najpogostejši izzivi, s katerimi se pri šolanju in v življenju nasprotno soočajo vaši učenci?

Najpogostejša so vprašanja, zakaj sem drugačen, zakaj sem tukaj, zakaj nisem tak kot ostali. Ti otroci so obremenjeni z neuspehom, s tem, da nečesa ne zmorejo. V puberteti je to težko, a ko so malce starejši in niso več obremenjeni s sliko iz pubertete, se vedno radi spomnijo na nas. Z vključevanjem v dejavnosti, pri katerih so uspešni, se končno soočijo tudi z uspehom in gradijo pozitivno samopodobo. Učijo nas, da je vedno možnost za doseganje ciljev, če si to le želimo. Všeč mi je tudi, da imamo refleksivne skupine za vrstnike, kjer se pogovarjajo, rešujejo stiske na različne načine, skozi delavnice, govorijo tudi o negativnih učinkih alkohola, drog in vsega tega, s čimer se soočajo vsi mladostniki.

Kateri pa so izzivi učiteljev?

Všeč mi je, ko pridejo do mene, da potrebujejo dodatna znanja in se vključujejo v raznolika izobraževanja. Včasih imajo zaradi majhnih ciljev, ki jih učenci dosegajo počasi, tudi občutek, da pri svojem delu niso uspešni, a zato imamo intervijske skupine za strokovne delavce. To je še zlasti izziv pri novih učiteljih, ki imajo občutek, da prema-

lo naredijo, da so cilji prenizki. A mislim, da mora vsak iti skozi nek proces, da vidi, kaj je tisto, kar je učinkovito in pomembno.

Pred vami je novo šolsko leto. Se obetajo kakšne novosti, razen prihajajoče prenove prostorov?

Dobili smo nov minibus, občine ustanoviteljice so nam sanirale napeljava in boljšo razsvetlavo v telovadnici, imamo nove programe in projekte, nove interesne dejavnosti. Večji poudarek pa bo tudi na doživljajskih taborih, zato, da bi otroke še bolj medsebojno povezali. Veliko je poudarka na preventivnih dejavnostih.

Kako pa izgledajo doživljajski tabori in interesne dejavnosti?

Če se le da, jih izvajamo prek ČŠOD, lani smo bili na tridnevnem Valvasorjevem taboru, ki je bil namenjen učencem osmih in devetih razredov. Naši učitelji so pripravili predavanja in delavnice na temo samopodobe in boljše medsebojne povezanosti. Za te dejavnosti se trudimo, da jih pripravimo v prvi polovici leta, da otroci nato vstopajo v šolsko leto bolj povezani in opremljeni s strategijami za reševanje mladostniških težav.

Na šoli izvajamo tudi številne nadstandardne programe, pri nas je recimo angleščina šele od 7. razreda dalje, zato imamo že prej začetno angleščino, da dobijo občutek, da zmorejo, potem imamo hipoterapijo za mlajše v posebnem programu in razvojnem oddelku, imamo terapevtsko plavanje.

Kaj pa vaše sporočilo lokalni skupnosti, zakaj je OŠ Roje pomembna za naš okoliš?

Otroci s posebnimi potrebami so del naše družbe. V preteklosti so bile ustanove, kot je naša, velikokrat fizično in v prenesenem pomenu odrinjene na rob. S tega vidika je v našem lokalnem okolju šola zelo lepo sprejeta in vanj vključena. Tudi zaradi našega truda so naši učenci enakovredni in enakopraven del skupnosti, k njej aktivno prispevajo in dodajajo svoj kamenček k raznolikosti našega lokalnega okolja. □

Sprehod za spomin

September je Svetovni mesec Alzheimerjeve bolezni.

Stanovalci in zaposleni Doma upokoencev Domžale ga bomo obeležili s sprehodom v četrtek, 19. 9. 2024.

Dobimo se ob 10. uri pred domsko recepcijo in se skupaj podamo na krog po Domžalah.

Lepo vabljeni!

Spominčica ALZHEIMER SLOVENIJA | DOM UPKOJENCEV DOMŽALE | knjižnica DOMŽALE

SEPTEMBER

2024 KINO SPORED

5. september
DOMŽALSKA
PREMIERA
z ekipo filma

IGRIŠČA NE DAMO

od 5. septembra

mladinski film / režija: Klemen Dvornik / scenarij: Dora Šuštić / igrajo: Kaja Zabret, Kaja Šuštar, Youri Friderich, Niko Lemark, David Trontelj, Marko Mandić, Gregor Zorc, Tihomir Stanić, Enis Bešlijić / 2024, Slovenija, Srbija, Hrvaška, Češka / distribucija: Cinemania / 79' / 7+

Dvanajstletna Alma se z očetom preseli v novo sosesko v Ljubljani, ki pa je skejtersko gnezdo sošolke Lune. Ne le da se Alma in Luna že od začetka ne razumeta najbolje, med njima se začne trenja resneje stopnjevati. Ko Alma izve, da bo gradbeno podjetje, kjer je zaposlen njen oče, porušilo priljubljeno igrišče pred blokom z zelenimi drevesi vred in tam zgradilo parkirišče za avtomobile, ji v boju za igrišče, drevesa in čist zrak ne preostane drugega, kot da združi moči s svojo najhujšo nasprotnico in njeno družino. Ekipa ima teden dni časa, da reši igrišče.

BEETLEJUICE BEETLEJUICE

od 6. septembra

fantazijska grozljiva komedija / Beetlejuice Beetlejuice / režija: Tim Burton / scenarij: Alfred Gough, Miles Millar, Seth Grahame-Smith / igrajo: Michael Keaton, Jenna Ortega, Justin Theroux, Willem Dafoe, Monica Bellucci, Winona Ryder / 2024, ZDA / distribucija: Blitz / 104'

Beetlejuice je nazaj! Po nepričakovani družinski tragediji se tri generacije družine Deetz vrnejo domov v Winter River. Lydija je še vedno obsedena z Beetlejuiceom, njeno življenje pa se obrne na glavo, ko njena uporniška najstniška hči Astrid na podstrešju odkrije skrivnostni zemljevid mesta in po naključju odpre portal v onstranstvo. Z nevarnostjo, ki se kuha v obeh svetovih, je samo vprašanje časa, kdaj bo nekdo trikrat izrekel ime Beetlejuice in nagajivi demon se bo vrnil, da bi sprostil svoj edinstven kaos.

JUTRI JE ŠE EN DAN

od 6. septembra

komična drama / C'è ancora domani / režija: Paola Cortellesi / scenarij: Furio Andreotti, Giulia Calenda, Paola Cortellesi / igrajo: Paola Cortellesi, Valerio Mastandrea, Ivano Santucci, Romana Maggiora Vergano, Emanuela Fanelli, Giorgio Colangeli / 2023, Italija / distribucija: Demiurg / 118'

Rim, Italija takoj po drugi svetovni vojni. Delia je spretna gospodinja in mama, njen mož Ivano pa je stog družinski oče. Ko Delia prejme skrivnostno pismo, se začnejo trgati tradicionalni družinski vzorci in skrivaje si začne graditi drugačno, svetlejšo prihodnost. Film italijanske komičarke Paole Cortellesi je lansko leto v naši zahodni sosedbi podiral vse rekorde gledanosti, s svojo angažirano, a hkrati komično noto pa je po številu gledalcev prekašal celo svetovno uspešnico Barbie. Brez dvoma eden od filmov leta!

GIRL YOU KNOW IT'S TRUE

od 12. septembra

biografska glasbena drama / Girl You Know It's True / režija: Simon Verhoeven / scenarij: Simon Verhoeven / igrajo: Matthias Schweighöfer, Bella Dayne, Graham Rogers / 2024, Nemčija / distribucija: Blitz / 124'

Plesalca Pilatus in Morvan sta se s svojo glasbo povzpela v poznih osemdesetih in postala pravi zvezdi s hiti na prvih mestih glasbenih lestvic, osvojila sta celo nagrado grammy. A kmalu se je razkrila resnica o tem, da dvojec v svojih pesmih ni odpel niti ene besede. Biografski film o kontroverznem glasbenem duu Milli Vanilli iz poznih 80. in zgodnjih 90. let, ki je povzročil enega najbolj razpitenih škandalov v mednarodni pop glasbi.

MESTNI KINO DOMŽALE
Ljubljanska 61, 1230 Domžale
www.kd-domzale.si

Mestni Kino
Domžale

TEMA MESECA

V DOMŽALAH DODATNI UKREPI ZA DUŠEVNO ZDRAVJE OTROK

Številni otroci in mladostniki se skozi dobo odraščanja soočajo z različnimi osebnimi stiskami, s kakršnimi se tudi odrasli, kaj šele oni, težko soočijo ali celo najdejo rešitve.

Mateja A. Kegel
Foto: arhiv ZD Domžale

Pogosto jim pri tem v pomoč ne morejo biti niti bližnji, starši ali skrbniki, zato je prav, da dobijo ustrezno pomoč, ki jih bo peljala skozi čeri odraščanja.

Prav odrasli smo tisti, ki naj bi bili tisti, ki bi zaskrbljujoče vedenje in počutje, pa najsi gre za dogajanje v vrtcu, šoli, pri prostočasnih dejavnostih ali doma, v stiku z drugimi tudi opazili. To je še posebej izrazito, kadar se vedenje naših otrok nenadoma močno spremeni, postanejo drugačni, se zapirajo vase ali na drugačen način izražajo spremembo v svojem počutju. Dodatni alarm je, če takšno vedenje traja dlje časa, to pomeni, da se moramo hitro odzvati. Pomembno je, da tovrstne težave pravočasno zaznamo in tudi posledično čimprej ukrepamo, sploh danes, ko za to obstaja učinkovita strokovna pomoč. In prav Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov nudi celostno in dostopno strokovno pomoč otrokom, mladostnikom in družinam tudi v našem v lokalnem okolju.

V Zdravstvenem domu Domžale so tako poskrbeli za selitev in tudi širitev Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov ter Razvojne ambulante s centrom za zgodnjo obravnavo. Obe zdravstveni dejavnosti, ki v naši občini skrbita za čim boljši telesni in duševni razvoj otrok od rojstva pa do 18. leta starosti, sta letošnje poletje začeli delovati na novi skupni lokaciji na Podrečju, v sivo zeleni stavbi. Novi prostori, ki obsegajo skoraj 2000 kvadratnih metrov, omogočajo delovanje dveh med seboj dopolnjujočih se programov na isti lokaciji. To zagotavlja boljše pogoje za delo strokovnjakov ter celostno obravnavo otrok in mladostnikov.

Okrepitev tima strokovnjakov in multidisciplinarni pristop

Kot pravijo v Zdravstvenem domu Domžale, sodoben način življenja in hiter tempo prinašata vse večje število duševnih težav tudi med otroki in mladostniki, vključno s stresom, depresijo, anksioznostjo, hiperkinetičnimi motnjami in motnjami hranjenja. V Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov (CDZOM), ki igra ključno vlogo pri naslavljanju teh izzivov, lahko otroci, mladostniki in njihovi starši dobijo strokovno podporo in pomoč pri reševanju stisk, ohranjanju in krepitvi duševnega zdravja.

Novi prostori Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov in Razvojne ambulante

Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov ima namreč osrednjo vlogo pri varovanju duševnega zdravja otrok in mladostnikov. V CDZOM lahko strokovno podporo in pomoč dobijo otroci, mladostniki in njihovi starši, ki potrebujejo podporo ali pomoč pri reševanju stisk ali ohranjanju in krepitvi duševnega zdravja. CDZOM si prizadeva za preprečevanje, pravočasno ukrepanje, učinkovito zdravljenje duševnih težav in motenj ter preprečevanje njihovih posledic.

Ker je pomoči potrebnih otrok in mladostnikov vse več, so se na naraščajoče potrebe CDZOM po dodatnih kadrih odzvali s krepitvijo in pridobitvijo dodatnega tima strokovnjakov. Prvotni tim, ki je štel 15 strokovnjakov, se je podvojil in danes predstavlja kar 30 oseb, ki skrbijo za duševno zdravje naših otrok in mladostnikov.

»Selitev v nove prostore omogoča širitev in možnost zaposlitve novih sodelavcev, kar bo CDZOM omogočilo zagotavljanje zgodnejše in kakovostnejše obravnave duševnih težav otrok. To je ključno za učinkovito reševanje in obvladovanje kompleksnih izzivov, povezanih z duševnim zdravjem otrok in mladostnikov,« je ob tem pojasnila **direktorica ZD Domžale mag. Renata Rajapakse, dr. med., spec. druž. in urg. med.**

Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov v Domžalah vodi **Matija Klasinc, dr. med., specialist otroške in mladostniške psihiatrije**. S svojimi bogatimi izkušnjami in izredno pozitivnim pristopom je v naših krajih pomagal že številnim otrokom in mladostnikom, z njim so zelo zadovoljni tudi starši in skrbniki, kot lahko slišimo med ljudmi. Kot pravi, je za zgodnjo in celostno obravnavo otrok in mladostnikov s težavami v duševnem zdravju pomemben multidisciplinarni pristop. »V našem timu sodelujejo različni strokovnjaki, kot so pedopsihiater, klinični psihologi, psihologi, specialni pedagogi, soci-

alni delavci, delovni terapevti, medicinske sestre in logopedi. To nam omogoča celostno skrb za otroka in družino. Strokovnjaki na timskih sestankih skupaj sprejemamo odločitve in prek triaziranja določimo najustrežnejšega strokovnjaka za individualno obravnavo,« je pojasnil ob selitvi centra in krepitvi strokovne ekipe. Ob tem pa dodaja, da je takšen timski pristop ključen za učinkovito reševanje in obvladovanje težav v duševnem zdravju, saj se lahko težave razlikujejo po kompleksnosti in potrebah posameznega otroka.

In res ni malo otrok, ki na poti do izboljšanja duševnega zdravja, potrebujejo več kot le enega strokovnjaka, zato je ta pristop multidisciplinarnosti in omogočanja tako močne ekipe pod eno streho izredno pomemben.

Razvojna ambulanta s centrom za zgodnjo obravnavo otrok

Razvojna ambulanta s centrom za zgodnjo obravnavo otrok (RACZO) v Zdravstvenem domu Domžale je bila ena prvih v Sloveniji. Ta še danes deluje pod vodstvom izkušene strokovnjakinje **Brede Šušteršič, dr. med., spec. ped.** in se je do danes razvila v odlično delujočo ambulanto z odličnimi rezultati.

Razvojna ambulanta je sicer pediatrična služba, ki nudi možnost zgodnje obravnave in nadaljnje pomoči otrokom z različnimi motnjami v razvoju. Namenjena je preventivnemu spremljanju in ocenjevanju razvoja otrok z rizičnimi obporodnimi dejavniki. V razvojni terapevtske obravnave so vključeni otroci s pomanjkljivim in/ali neznačilnim razvojem ali zaostankom, otroci z nenormalno nevrološko simptomatiko ter različnimi boleznimi, ki vplivajo na celostni razvoj. Delo poteka timsko. Člani tima so razvojni pediater, diplomirana medicinska sestra, srednja medicinska sestra, razvojni fizioterapevti, razvojni delovni terapevti, logoped, psiholog, specialni

in rehabilitacijski pedagog ter socialni delavec. V multidisciplinarnem timu sodelujejo strokovnjaki različnih specialnosti v zunanjih ustanovah (vrtci, šole, zavodi, bolnišnice).

Tudi tukaj se je tim strokovnjakov postopoma povečeval do financiranja 1,5 programa, kot pravijo. V letošnjem letu pa so zaradi vse večjih potreb po specialni obravnavi najmlajših otrok, ki imajo različne stopnje motenj v razvoju, v Zdravstvenem domu Domžale uspeli pridobiti dodatnega 0,5 tima strokovnjakov v Razvojni ambulanti s centrom za zgodnjo obravnavo otrok. V praksi to predstavlja, da imajo danes namesto 19 kar 26 strokovnjakov, ki so po strokovnosti podobni kolegom iz CDZOM, a s posebnim poudarkom na specialnih fizioterapevtih in delovnih terapevtih, ki jih je skupno več kot eno tretjino oziroma 10 zaposlenih. »Ti strokovnjaki izvajajo specialno razvojno fizio- in delovno terapijo, za kar pa potrebujemo ustrezno velike in opremljene prostore. V obstoječi stavbi zdravstvenega doma takšnih prostorov ni, zato je bilo treba prostor za nemoteno delovanje poiskati drugje. Priložnost se je pokazala na novi lokaciji v naselju Podrečje, kjer se je Razvojna ambulanta s centrom za zgodnjo obravnavo lahko pridružila CDZOM. Z združitvijo delovanja v istih prostorih so strokovnjaki CDZOM in razvojne ambulante združili moči na skupni lokaciji, kar bo omogočilo boljše povezovanje in tesnejše sodelovanje med različnimi programi,« pravijo v Zdravstvenem domu Domžale.

To je še posebej pomembno, ker najmlajši pacienti, ki so obravnavani v razvojni ambulanti, pogosto nadaljujejo oskrbo v CDZOM, zato delovanje obeh centrov na isti lokaciji ponuja izjemno priložnost za izboljšanje povezovanja in sodelovanja med različnimi programi, ter na ta način kontinuirano in optimalno spremljanje otrok od rojstva pa do odrasle dobe, kot poudarja direktorica ZD Domžale Renata Rajapakse.

Zmanjšanje čakalnih dob in večja dostopnost

Širitev in selitev obeh centrov sta, kot omenjeno, omogočili zaposlitev novih strokovnjakov, kar bo pripomoglo k skrajšanju dolgih čakalnih dob in povečanju dostopnosti do razvojne in duševno-zdravstvene oskrbe otrok in mladostnikov. Iz prakse je poznano, da ne samo pri nas, ampak tudi širše v Sloveniji, starši, skrbniki in otroci na prvo obravnavo čakajo tudi po leto in več, zato je dodelitev in financiranje dodatnega tima strokovnjakov ter selitev v nove prostore, kar Zdravstvenemu domu Domžale omogoča zaposlitev dodatnih sodelavcev, ključno tako za dvig ravni oskrbe, dodatno izboljšanje kakovosti storitev ter predvsem večjo in hitrejšo dostopnost. To je še posebej pomembno v najbolj občutljivih obdobjih otrokovega in mladostnikovega razvoja, ko je vsaka pomoč, predvsem če je ta pravočasna, izjemno pomembna za njihov nadaljnji razvoj.

CDZOM si prizadeva za preprečevanje, pravočasno ukrepanje, učinkovito zdravljenje duševnih težav in motenj ter preprečevanje njihovih posledic.

In kako do strokovne pomoči, ko vi ali okolica zaznate, da bi jo vaš otrok ali mladostnik potreboval? Kot pravijo v Zdravstvenem domu Domžale, otroke na pregled na enega od obeh centrov za napotnico napoti otrokov pediater ali osebni zdravnik. Kot omenjeno, bodo strokovnjaki na osnovi podatkov o otroku določili najustrežnejšega strokovnjaka za individualno obravnavo in skladno z možnostmi tudi časovni okvir. Vendar pa lahko pride tudi do nujne situacije, v kateri zaznajo, da je otrokovo zdravje ali življenje lahko neposredno ogroženo. V primerih čustvenega ali telesnega nasilja, sumov na slabo ravnanje z otrokom ali izpostavljenost hudim stresnim dogodkom, v primeru prisotnosti samomorilnih misli, samopoškodbenih namenov ali dejanj ali v primerih resnih groženj drugim, pa je treba ukrepati takoj. Če gre za ogroženost v danem trenutku, se lahko starši, skrbnik pa tudi mladostniki sami obrnejo po pomoč na izbranega zdravnika, v Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov ali pa izven delovnega časa tudi na dežurno pedopsihiatrično službo na varovanem oddelku za otroke in mladostnike Univerzitetne psihiatrične klinike v Ljubljani.

Vsekakor pa upamo in verjame, da bodo naši otroci in mladostniki pravočasno prišli do oskrbe, ki jim bo omogočala zdrav razvoj in nadaljevanje njihovega življenja. Zato starši, skrbniki, vzgojitelji, učitelji in drugi, ki ste v stiki z otroki, bodite pozorni na spremembe v njihovem vedenju, odzivih in dogajanju okoli njih. Včasih že manjša sprememba in pozornost lahko naredi velike razlike. Če ne danes, pa zagotovo pozneje, ko odrastejo, vam bodo otroci za to hvaležni. ☐

Rezultati meritev uporabe prepovedanih drog po epidemiologiji odpadnih voda v Sloveniji

Tudi letos spomladi je Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA) objavil rezultate mednarodne raziskave o uporabi prepovedanih drog SCORE 2023, v katero je bila že sedmo leto zapored vključena tudi Slovenija.

Projekt pri nas uspešno koordinira Institut Jožef Stefan (IJS), s katerim JP CČN Domžale - Kamnik na področju raziskav že tradicionalno dobro sodeluje. Na IJS rezultate raziskave na osnovi analize odpadnih vod vsako leto predstavijo širši javnosti, kar omogoča tudi primerjavo uporabe drog med slovenskimi mesti.

Zbiranje podatkov o stanju na področju uporabe drog na osnovi analize odpadnih vod, ki ga že od leta 2011 organizira mreža SCORE v sodelovanju z Evropskim centrom za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami EMCDDA, poteka v okviru mednarodnih letnih monitoringov. Epidemiologija odpadnih voda WBE (Wastewater-Based Epidemiology) omogoča spremljanje časovnih ter prostorskih vzorcev uporabe in temelji na kemijski analizi neprečiščene odpadne vode na vsebnost posameznih drog ali njihovih presnovnih produktov, t. i. biomarkerjev. Meritve vključujejo **analizo tedenskih vzorcev** na prisotnost biomarkerjev stimulativnih drog, kot so kokain, ekstazi,

amfetamin, metamfetamin in kanabis (THC), ki jih uporablja ciljna populacija. Z upoštevanjem osnovnih parametrov delovanja čistilne naprave (število populacijskih enot, pretoki ipd.) lahko na osnovi teh podatkov ocenijo uporabo prepovedanih drog v populaciji prispevnega območja čistilne naprave.

Na območju CČN Domžale - Kamnik narašča uporaba kokaina, med najbolj priljubljenimi drogami še vedno kanabis

Spremljanje časovnih trendov uporabe drog zahteva najmanj pet zaporednih letnih meritev vzorcev, vzorčnih pod primerljivimi pogoji, zato je vzorčenje v okviru SCORE nadzornih meritev organizirano vsako leto spomladi (marec/april, sedem zaporednih dni brez večjih padavin). Vzorce in analize biomarkerjev v odpadni vodi za območje Domžale - Kamnik je v letu 2023 potekalo že šesto leto zapored, žal pa je spremljanje časovnih trendov otežilo obdobje epidemije koronavirusne bolezni (2020, 2021).

Kljub vsemu rezultati nakazujejo, da je v preiskovanih letih (2018–2023) uporaba ekstazija (MDMA), metamfetamina (MAMP) ter kanabisa (THC oz. THC-COOH) relativno konstantna. Medtem ko uporaba kokaina narašča, ima uporaba amfetamina trend upadanja. Pri kokainu in ekstaziju je bil zaznan značilen trend uporabe stimulantov tekom vikenda, medtem ko je bila uporaba kanabisa tekom vzorčenega tedna konstantna.

V letu 2022 so v mreži SCORE v raziskavo vključili še ketamin, ki se v medicini uporablja kot sredstvo za splošno anestezijo (narkozo), raziskuje pa se ga tudi kot potencialno zdravilo za depresijo, samomorilnost, posttraumatsko stresno, bipolarno in obsesivno-kompulzivno motnjo. Na prispevnem območju Domžale - Kamnik njegova uporaba prek analize odpadnih voda ni bila zaznana (pod mejo detekcije analize metode).

Uporaba zdravil, ki so podvržena zlorabi v odpadni vodi, se v CČN Domžale - Kamnik spremlja že od leta 2018, primerjava pa kaže na konstantno uporabo metadona in kodeina,

medtem ko uporaba morfina narašča. Uporaba dovoljenih drog, kot sta nikotin in alkohol (etanol), se za območje spremlja od leta 2019. Rezultati kažejo na porast uporabe nikotina v letih 2019–2021, zatem pa uporaba upade, medtem ko je uporaba alkohola v obdobju 2019–2023 relativno konstantna. Ponovno pa je treba poudariti, da je opazovanje časovnih trendov zaradi epidemije koronavirusne bole-

zni oteženo in zgolj nakazuje opisane trende, katerih potrditev bodo pokazale meritve v prihodnjih letih.

FOTO: JURE GASPARIČ

Vir: IJS, prof. dr. Ester Heath, Odsek za znanosti o okolju, ester.heath@ijs.si

Več informacij: www.emcdda.europa.eu/topics/wastewater in www.environment.si/en/projects/l1-919/

Slovesni podpis pogodbe za izvedbo nadgradnje procesa obdelave blata

V petek, 26. julija 2024, so v prostorih CČN Domžale - Kamnik slovesno podpisali pogodbi z izbranimi izvajalcema, gradbenim podjetjem Riko iz Ljubljane, ki bo do predvidoma aprila 2026 zaključil gradnjo in zagon zahtevnega investicijskega projekta Nadgradnja procesa obdelave blata na CČN Domžale - Kamnik, in podjetjem Projekt iz Nove Gorice, ki bo izvedbo gradbenih, inženirskih in strojnih del nadziralo.

Skupna vrednost investicije po prejetih ponudbah, ki jo bodo skladno s podpisano medobčinsko pogodbo financirale občine lastnice, znaša 6.259.200 evrov brez davka na dodano vrednost.

V javnem podjetju CČN Domžale - Kamnik so po pooblastilu občin investitorji 29. marca letos na portalu javnih naročil objavili javno naročilo za izbiro izvajalca za izvedbo gradbenih, inženirskih in strojnih del za projekt **Nadgradnja procesa obdelave blata na CČN Domžale - Kamnik** (v nadaljevanju gradnja), zatem pa 12. aprila še javno naročilo storitve inženirja po pogodbenih določilih FIDIC in nadzornika po gradbenem zakonu in za potrebe nadzora izvedbe projekta (v nadaljevanju nadzor). Med pripetimi ponudbami, ki so jih obravnavali 30. maja, je za izvedbo gradbenih del ponudbo oddala le ljubljanska gradbena družba Riko, medtem ko je bilo za nadzorna dela oddanih pet ponudb. Ponujeni vrednosti obeh ponudb sta bili v okviru ocenjene vrednosti investicije.

Izbira izvajalcev za gradnjo in nadzor

Strokovna ekipa zaposlenih na CČN Domžale - Kamnik je skupaj s svetovalcem iz družbe Prosvet izdelala razpisno dokumentacijo, najprej podrobno pregledala in primerjala prežete ponudbe ter preverila skladnost zahtev z razpisno dokumentacijo. Po opravljeni analizi je ponudnike po-

Na CČN Domžale - Kamnik so uradno podpisali pogodbi z družbama Riko in Projekt – (od leve proti desni): Andrej Klogot, direktor družbe Projekt iz Nove Gorice, Jurij Kern, župan Občine Komenda, dr. Marjetka Levstek, direktorica JP CČN Domžale - Kamnik, in Janez Škrabec, direktor podjetja Riko. (foto: arhiv CČN)

zvala k ustreznim dopolnitvam, zatem pa za obe naročili, tako za gradnjo kot za nadzor, pripravila še predlog Poročil o ocenjevanju ponudb, ki so ju 18. junija letos predstavili strokovni komisiji v sestavi članov Gradbenega odbora. Po izvedenem preverjanju v javnih evidencah in dopolnitvi z dokazili s strani ponudnika je komisija potrdila ustreznost ponudbe. V vmesnem času je bilo pridobljeno tudi gradbeno dovoljenje, s tem pa so bili dokončno izpolnjeni tudi vsi pogoji, da lahko izvajalci operativno pristopijo k izvedbi projekta.

Gradnjo prevzema Riko, industrijski, gradbeni inženiring in leasing d. o. o., Ljubljana

Ponudba v višini 6.194.200 evrov (brez DDV), ki jo je skladno z zahte-

vami razpisne dokumentacije za izvedbo gradnje oddala družba Riko, je bila po mnenju komisije v celoti ustrežna, saj je vključevala zahtevno in kakovostno tehnološko opremo, ki izpolnjuje tehnične zahteve investitorja. Podjetje Riko se tudi sicer ponaša z ustreznimi strokovnimi in tehničnimi referencami za izvedbo del.

Med glavno tehnološko opremo za proces obdelave blata spada sušilna naprava podjetja Hans Binder, ki bo lahko na lokaciji CČN obratovala neprekinjeno 24 ur na dan, do 330 dni oz. 8000 ur na leto. Naprava vsebuje dvostopenjski kontejnerski tračni sušilnik s kapaciteto do 800 kg/h izparele vode in vstopne vlage od 25 do 32% suhe snovi. Suha snov blata na izhodu bo znašala okoli 91%, operativna tempe-

ratura sušenja pa bo znašala okoli 93 °C. Sušilna naprava skladno s tehničnimi merili, navedenimi v razpisni dokumentaciji, v predloženi ponudbi jamči energetsko učinkovitost. Za obdelavo zraka so v podjetju Riko ponudili izdelka podjetja Schulz, in sicer dvostopenjski kemični pralnik plina ter pripadajoči biofilter. Toploto za sušenje bo zagotavljala kurilna naprava na lesno biomaso podjetja Froling ter viški toplote iz obstoječe kogeneracije. Vsa ključna oprema prihaja od uveljavljenih proizvajalcev iz Nemčije, Avstrije in Švedske. Projekt vključuje še druge ključne elemente, kot so zalogovnik zgoščenega blata s podzemno strojnico, gradnjo glavnega objekta za sušenje blata ter pripadajočo pomožno opremo, skladiščni prostor v objektu sušenja in z zunanjim nadstropjem ter zalogovnik in skladiščni prostor lesne biomase.

Za nadzor po gradbenem zakonu in inženirski storitve po FIDIC bo zadolžen novogoriški Projekt, d. d.

Člani strokovne ekipe so za izvedbo inženirskih storitev pri nadzoru gradnje izbrali podjetje za inženiring, geodezijo, urbanizem in projektiranje Projekt d. d., Nova Gorica, ki je za izvedbo ponudilo najnižjo ponudbeno vrednost in bilo glede na vsa merila najugodnejše. Pogodbeno vrednost storitev za nadzor znaša 65.000 evrov (brez DDV).

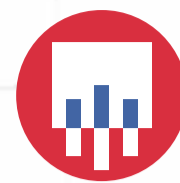
Finančna konstrukcija 2024–2026

Občine lastnice bodo celotno naložbo v višini 6,259 milijona evrov (brez DDV) financirale v letih 2024–2026 na osnovi izdelane investicijske, projektna in razpisne dokumentacije. Investicija poleg izvedbe projektna ter okoljske dokumentacije ter gradbenih del vključuje še strojno tehnološko opremo, kotlovnico na lesno biomaso, elektro instalacije in opremo, zagon ter poskusno obratovanje in nadzor. Financiranje projekta nadgradnje obdelave blata bo potekalo do predvidoma aprila 2026 skladno z lastniškimi deleži občin investitorji, pri čemer bosta občini Domžale in Kamnik skupaj pokrili skoraj 69% naložbe.

Direktorica CČN dr. Marjetka Levstek je ob tej priložnosti poudarila: »Nadgradnja obdelave blata je za CČN Domžale - Kamnik še en zelo pomemben mejnik k zagotavljanju ustreznega in učinkovitega zagotavljanja obvezne občinske gospodarske javne službe čiščenja odpadne vode. Količina blata se bo zmanjšala za 70%, kar bo znižalo stroške za oddajo blata in povečalo možnosti oddaje prevzemnikom. S to investicijo se postavljamo ob bok modernim čistilnim napravam v Nemčiji in Avstriji, kjer vse velike čistilne naprave stremijo k postavitvi sušilnih naprav in skupnih monosežgalnic z namenom pridobivanja fosforja iz pepela.« □

27.
sezona
2024/25

ABONMA

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Vpisovanje abonmajev 12.–25. september

kd-domzale.si
(01) 722 50 50

Vizualna podoba: Andrej Štular

GLEDALIŠKI

Šest izbranih predstav slovenskih
poklicnih gledališč.

Romeo, Julija, Antigona

Tamara Damjanović po motivih filma

POPOLNI TUJCI

komična drama / Drama SNG Maribor / Komična drama o razkrivanju skrivnosti, ujetih v mobilne telefone širih prijateljskih parov, ki skupaj opazujejo lunin mrk.

Joe DiPietro

PREBRISANE MALE LAŽI

komedija / SSG Trst / Komedija o ljubezni, zakonu, sobivanju v dobrem in slabem postavlja vprašanje tajno čuvanih družinskih skrivnosti in na duhovit način prinaša v ospredje resne družbene teme in vprašanja o (med)generacijskih razlikah.

Dario Fo

VSE ZASTONJ, VSE ZASTONJ

komedija / PG Kranj / Ko gospodinje v trgovini doživijo še eno podražitev, se odločijo upreti in živila preprosto ukradejo in odnesejo domov. Žlahtna komedija in žlahtna režiserka na 31. Dnevih komedije.

Lisa Genova, Christine Mary Dunford

ŠE VEDNO ALICE

drama / SNG Drama Ljubljana / Pogled v notranjo pokrajino znanstvenice, ki jo na vrhuncu kariere prizadene Alzheimerjeva bolezen. Ko je začela pozabljati besede in se izgublja v vsakdanjih poteh, se je začelo tudi njeno dolgo potovanje v neznanu.

Edward Albee

KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF?

drama / Mini teater / Albeejeva sijajno izpisana drama, v kateri se zgodba zakonskega razmerja prek velikih preobratov in razgaljenj odvíja kot triler, ponuja plejado silovitih igralskih kreacij.

Po romanu Marka Haddona

SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO JE UBIL PSA

avtistična detektivka / SNG Nova Gorica / Fascinantna igra o avtističnem najstniku, ki rešuje nerešljive uganke in premika meje (svojega) sveta. Za oder prirejeno po romanu Marka Haddona.

KONCERTNI

Izvenserijska koncertna srečanja pod
umetniškim vodstvom Mateta Bekavca.

Modri

MAL' ZA FOLK

program: Vivaldi, Kilar, Bartók / izvajalci: Henning Kraggerud (violina) in abonmajski orkester KDFBD / Glasba soseske ter tistih, s katerimi smo povezani po slovanskih venah, z orkestrom pod vodstvom Henninga Kraggeruda. Koncert, ki ga ne gre zamuditi!

»OLÉ« – POBEG NA JUG

program: Boccherini, Gaos, Turina, Williams / izvajalci: Antonio Viñuales Pérez (violina) in abonmajski orkester KDFBD / Sprehod po dolgoletni zakladnici španske in latinske glasbe, od baroka pa vse do poznega dvajsetega stoletja, pod vodstvom violinista Antonia Viñualesa Péreza.

TIHO ZAVEDNI

program: Chopin, De Falla, Debussy ... / izvajalec: Claudio Martinez (klavir) / Poljsko-špansko-francoska mešanica na solo klavirskem koncertu s prav posebnim virtuozom Claudiom Martinezom. Virtuoznost mogočnega modernega gimnastičiranja s prsti.

ZMENEK S »TADOMAČIMI«

program: Firšt, Krečič / izvajalci: Tilen Artač, Tomaž Hostnik, Matja Krečič in »tadumač« / Hišni orkester se čisto po ljudsko loteva del mladih domačih Leona Firšta in Matije Krečiča, z dodanima multitalentoma Tilnom Artačem in Tomažem Hostnikom.

V IMENU KORENIN

program: Rameau, Lully, Thilloz, Piazzolla, Biber, arabsko-judovski venček / izvajalci: Mairead Hickey (violina), Mate Bekavac (klarinet) in abonmajski orkester KDFBD / Glasba ima moč globokega razumevanja, odpuščenja in predvsem sočutenja, z glasbo povežemo tudi okrevanje, z njo spet postanemo ljudje. Orkester bo vodila stara znanka našega odra Mairead Hickey.

MI

program: Dvořák, Golob, Kumar / izvajalci: Antonio Viñuales Pérez (violina), Mate Bekavac (klarinet) in abonmajski orkester KDFBD / Večer globoko »domače« glasbe, podzavestno prepoznavne, obenem prave slovanske klasike. Večer hitov, slovanski in slovenski jagodni izbor ... Hej, Slovani, oj, Slovenci, pridite in prisluhnite, ne bo vam žal!

GLASBENO-SCENSKI

Zabavni trenutki med glasbo, kabarejem,
gledališčem in vsem, kar se zgodi vmes.

Prvi, Drugi

TEO COLLORI IN MOMENTO CIGANO
feat. CUSTODIO CASTELO in ANA PAULA CONCALVES

»MEDITERRANEAN MEETS ATLANTIC«

koncert fada in gipsy swinga / Ko se srečata Mediteran in Atlantik, se sreča navihani gipsy swing Tea Collorija in doživeti fado uigranega dueta Castelo in Concalves

KELLY GREEN & JEAN JOHN TRIO

jazz koncert / Ena izmed najbolj aktivnih mladih newyorških jazzovskih zasedb, na čelu s pevko, pianistko in skladateljico Kelly Green in slovenskim bobnarjem Žanom Tetičkovičem.

Kaja Lin Jagodič Avguštin

»ORBIT_A (LEVEL UP)«

plesna predstava / Plesni teater Ljubljana / Kaja Lin J. Avguštin v sodelovanju z londonskim koreografom Mickaelom Marsom Rivière v virtuozni plesni predstavi raziskuje sodobne migracije in njihove učinke na osebni razvoj, na odnose in na identiteto.

SENTIDO PROJECT »SOLO ANDAR«

flamenko koncert / Flamenko v glasbi in plesu, širok žanrski konglomerat mehkih prehodov med svobodno odrsko ustvarjalnostjo, improvizacijo in bolj tradicionalnimi žanrskimi oblikami, s plesalko, pevko in odrsko ustvarjalko Urško Centa v prvi vrsti.

Iztok Mlakar

PEGULE

komedija z glasbo / Avditorij Portorož - Portorose / Nova komedija Iztoka Mlakarja v tradiciji commedie dell'arte, z duhovitimi dialogi in songi o ljudeh, ki stopijo na napačno stran zakona.

AMIRA MEDUNJANIN

koncert / Sevdah težko prevedemo, zato pa ga lažje začutimo, še posebej če je na odru Amira Medunjanin, ki so jo poimenovali kar bosanska Billie Holiday.

FILMSKI

Filmski presežki in novosti, ki so v preteklem letu zaznamovali svetovna festivalska platna.

Ponedeljek, Petek

MOJA NAJLJUBŠA TORTA

grenko-sladka romantična komedija / Keyke mahboobe man / Sedemdesetletna Mahin od moževe smrti in hčerkinе selitve v Evropo živi sama v teheranskem predmestju. Nekega dne pa se odloči, da bo prekinila samsko rutino in oživila svoje ljubezensko življenje.

LITTLE TROUBLE GIRLS

komična drama / Sramežljiva in občutljiva Lucija poje pri srednješolskem katoliškem zboru ter krmari med pričakovanji okolja in svojo nadobudno radovednostjo do prvih spolnih izkušenj. Nežna in šaljiva meditacija odrasčanja in o izvoru vprašanja: čigavo telo je moje telo? Celovečerni prvenec Urške Djukić.

OLFINE HČERKE

igrano-dokumentarni film / Les filles d'Olfa / Zgodba o Olfi, materi štirih hčera. Nekega dne njeni dve starejši hčerki izgineta, pridružita se Islamski državi, tunizijska filmska ustvarjalka Kaouther Ben Hania pa se odloči, da bo njuno odsotnost nadomestila s profesionalnimi igralkami.

VSE KAR SI PREDSTAVLJAMO KOT LUČ

drama / All We Imagine As Light / Mumbai, Indija - rutina medicinske sestre Prabne se obne na glavo, ko od odtujenega moža prejme nepričakovano darilo, njena mlajša sostanovalka Anu pa se zaman trudi najti kotiček v mestu, kjer bi lahko bila intimna s svojim fantom. Glavna nagrada na letošnjem festivalu v Cannesu.

EMILIA PEREZ

komični muzikal / Emilia Pérez / Mehika, danes. Odvetnica Rita prejme nenavadno ponudbo. Pomagati mora zloglasnemu šefu kartela, ki se hoče upokojiti, za vedno zapustiti svoj posel in postati ženska, o čemer je vedno sanjal.

ANORA

komična drama / Anora / Anora, mlada spolna delavka iz Brooklyna, dobi priložnost za izživetje svoje zgodbe o Pepelki, ko spozna sina oligarha in se impulzivno poroči. Ko novica doseže Rusijo, je njena pravljica ogrožena, saj se starša odpravita v New York, da bi dosegla razveljavitev zakona. Zlata palma letošnjega festivala v Cannesu.

VRNIL SE BOŠ

komična drama / Volveréis / Ale in Alex sta par že več kot petnajst let, ko se odločita, da bosta šla narazen. Njuno razmerje je sicer čisto v redu, ampak oba čutila, da potrebujeta nove izzive. Njune presenečene prijateljke pa še bolj preseneči, ko se njun razhod odločita obežiti z zabavo.

SOSEDNJA SOBA

drama / The room next door / Martino napeto razmerje z materjo se popolnoma zlomi, ko ju razdvoji nesporazum. Njuna skupna prijateljica Ingrid je edina, ki vidi obe strani razkola. Novi Almodovar.

FILMSKI

Popoldanska srečanja z izvrstnimi fimi, dobro družbo, pogovori ... ter seveda kavo in pecivom.

Srebrno platno

JUTRI JE ŠE EN DAN

komična drama / C'è ancora domani / Italija takoj po drugi svetovni vojni. Delia prejme skrivnostno pismo, zaradi katerega bo pretrgala tradicionalne družinske vzorce in si začela graditi drugačno, svetlejšo prihodnost.

MOJA NAJLJUBŠA TORTA

grenko-sladka romantična komedija / Keyke mahboobe man / Sedemdesetletna Mahin od moževe smrti in hčerkinе selitve v Evropo živi sama v teheranskem predmestju. Nekega dne pa se odloči, da bo prekinila samsko rutino in oživila svoje ljubezensko življenje.

ZBORNICA

drama / Das Lehrerzimmer / Idealistična mlada učiteljica je ravno začela svojo prvo službo. Ko se na šoli zgodi niz tatvin, za katere osumijo enega njenih učencev, se odloči, da bo zadevi prišla do dna ... Film je bil nominiran za oskarja v kategoriji najboljših mednarodnih celovečercer.

OLFINE HČERKE

igrano-dokumentarni film / Les filles d'Olfa / Zgodba o Olfi, materi štirih hčera. Nekega dne njeni dve starejši hčerki izgineta, pridružita se Islamski državi, tunizijska filmska ustvarjalka Kaouther Ben Hania pa se odloči, da bo njuno odsotnost nadomestila s profesionalnimi igralkami.

THELMA

akcijska komedija / Thelma / Ko 93-letno Thelma Post prevara telefonski goljuf, ki se pretvarja, da je njen vnuk, se odpravi na zahrbtno iskanje po mestu, da bi dobila nazaj, kar ji je bilo odvzeto.

ŽIVIMO V ČASU

romantična drama / We live in time / Obetavnemu kuharju in nedavni ločenki se življenje za vedno spremeni, ko ju naključno srečanje združi v desetletje trajajoči, globoko ganljivi romanci.

MALA POREDNA PISMA

komedija / Wicked Little Letters / Ko prebivalci mesta Littlehampton na jugu Anglije začnejo prejemati pisma, polna najbolj smešnih obscenosti in žaljivk, policisti obtožijo radoživo irsko priseljenko Rose. Ampak nekaj je sumljivo, zato se skupina žensk odloči stvari priti do dna. Ena boljših komedij zadnjega leta.

KAKŠNO ŽIVLJENJE!

komedija / Io vivo altrove! / Samotarja srednjih let iz Rima se preselita v nonino kmetijo v Furlaniji, kjer se nespretno lotita kmetovanja in skušata navezati stik z domačini. Toplo komedijo o pravem prijateljstvu je režiral igralec Giuseppe Battison.

POTOVALCI

Naš prvi trajnostni abonma za najstnike med 12. in 15. letom, na katerega se vozimo z vlakom.

Gledališče, film, ples in glasba za širjenje obzorij, na relaciji Kamnik-Domžale-Ljubljana.

za najstnike 12-15 let

Anton Tomaž Linhart

ŽUPANOVA MICKA

veseloigra / Prešernovo gledališče Kranj Duhovita interpretacija Linhartove komedije, ki ji je režiser Vito Taufer odstranil zaprašenost prvega slovenskega besedila in iz predstave naredil umetniški dogodek ter kot se spodobi - žurko.

IGRIŠČA NE DAMO

mladinski film Ko 12 letna Alma izve, da bo očetova firma porušila igrišče pred blokom, ji ne preostane nič drugega, kot da združi moči s svojo najhujšo nasprotnico Luno in njeno skejtarsko družbo. Ekipa ima en teden časa, da reši igrišče.

REKA SEDMERIH IMEN

interdisciplinarni performativni spektakel / Gledališče Ane Monro

Odlični ustvarjalci z različnih umetniških področij na inovativen, atraktiven in inkluziven način z narativno pripovedjo, risanjem v živo, lutkami, živo avtorsko glasbo ter zračnim nastopom pripovedujejo in prikazujejo zgodbo o nastanku in mitski zgodovini Ljubljane - na njenem nabrežju.

DEKLE, OBLJUBLJENO SONCU

pripovedovalsko-glasbena predstava / Homo Narrans Zbirka slovenskih, hrvaških, srbskih in bosanskih čudežnih pravljic v ospredje postavlja dekleta, ki se v življenju lahko zanesejo le na lastno pamet, iznajdljivost in pogumno srce ter tu in tam na kakšno prijazno staro, ki jim pride na pot - pripovedije jih Špela Frlc, prepleta pa jih glasba dueta All Strings Detached.

(N)ORKESTER

Koncert (ne)resne glasbe Poseben projekt dobro znanih glasbenih virtuozov, ki jih je režijsko nadgradila še Ivana Djilas. Mogoče kabaret ... mogoče navihan jazz koncert ... mogoče muzikal ... mogoče pa vse to! :)

LAKELESS

ples&beatbox duet / Studio 25, Plesni teater Ljubljana Zvočno-gibalna fuzija plesalke Maše Kagao Knez in beatbokserja Murata združuje gib in glasbo v prepletenem duetu s svežim učinkom na vsa čutila.

OTROŠKI

Šest sobotnih lutkovnih, plesnih, glasbenih in igranih predstav za naše najmlajše obiskovalce (3+).

Sobotna matineja

Joseph Nzobandora

AFRIŠKO SONCE

igrano-lutkovni muzikal / Gledališče MalihVelikih Živali v afriški savani živijo pod skrbno vlado Leva, kralja živali. Nekega dne pa jih presenetita sneg in mraz, zato se Lev in njegov prijatelj opičjak Manu odpravita na obisk k Materi Naravi, ki je edina, ki lahko savani vrne ljubo afriško sonce.

Po ruski pripovedki

LALANIT (REPA VELIKANKA)

glasbena burleska za otroke / Gledališče Lalanit, Društvo lutkovnih ustvarjalcev V igralsko-lutkovni predstavi, ki se poigrava s tradicijo commedie dell'arte in filma noir, nam igralka, ki je tudi lutkarica ali pa celo klovnosa, ob spremljavi glasbe smelo pripoveduje znano pravljico o repi velikanki.

Svetlana Makarovič

VEVERIČEK POSEBNE SORTE

plesno, glasbeno, gledališka predstava / Plesni teater Ljubljana Mami veverič se rodi poseben veveriček, ki ga tačke ne ubogajo. Zato pa ima celo vrsto drugih lastnosti, s katerimi bo spremenil gozd.

Po slikanici Wernerja Holzwartha

KRTEK ZLATKO ali KAKEC, KI JE PADEL Z NEBA

lutkovna predstava / Lutkovno gledališče Fru-fru je nekega jutra krtek Zlatko pogledal iz svoje krtine, ga je doletelo ... klobasa je pristala naravnost na njegovi glavi. Ampak kdo je bil ta nesramnež? Krtek se nadebudno odpravi raziskovat.

BAJKOMAT

pripovedovalska predstava / Homo Narrans Slasten improvizacijski mikš čudežnih pravljic iz vseh vetrov z živo glasbeno spremljavo, v izvedbi žlahtne pripovedovalke Špela Frlc.

Blaž Lukan

FANTEK IN PUNČKA

plesno-gledališka predstava / Kulturni zavod Godot Pesmi o najbolj vsakdanjih rečeh, ki so lahko čudežne, na odru zaživijo skozi glasbo in ples ter poezijo iz istoimenske zbirke Blaža Lukana.

INFO / VPIS ABONMAJEV

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Ljubljanska 61
1230 Domžale

[01] 722 50 50

kd-domzale.si

DOSEDANJI ABONENTI

od četrтка, **12. septembra**, do vključno ponedeljka, **16. septembra** / abonenti, ki želite obnoviti svoj lanskoletni abonma, v tem terminu lahko obnovite svoje dosedanje sedeže

sreda, **18. september** / dosedanji abonenti, ki želite zamenjati svoj sedež

NOVI ABONENTI

od četrтка, **19. septembra**, do vključno četrтка, **25. septembra**

KJE IN KDAJ VPISUJEMO ABONMAJE

Vpisovanje bo potekalo v **preddverju Kulturnega doma Franca Bernika Domžale** [Ljubljanska 61], vsak dan **od 10.00 do 12.00** ter **od 16.00 do 18.00** (ob sobotah samo v dopoldanskem času).

VPIS ABONMAJA NA DALJAVO

Abonma lahko vpišete tudi na daljavo, plačilo pa izvedete preko položnice ali preko internetnih plačilnih poti. Vaše želje za podaljšanje abonmaja, spremembo sedeža ali za vpis novega abonmaja nam sporočite preko internetnega obrazca na **www.kd-domzale.si**. Več informacij o tej obliki vpisovanja dobite tudi na telefonski številki **01 / 722 50 50** in elektronski pošti **neza@kd-domzale.si** [kontaktna oseba: Neža Mežan].

NOVICE

Letovanje in okrevanje otrok

V dejavnost humanitarne organizacije Rdeči križ Slovenije, torej tudi v dejavnost Območne organizacije RK Domžale, spada tudi letovanje otrok oziroma organizacija letovanja, predvsem otrok z zdravstvenimi težavami in otrok iz socialno ogroženih okolij. Pri organizaciji letovanj in zagotavljanju denarja za njihovo izpeljavo območna združenja Rdečega križa Slovenije sodelujejo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje RS, s centri za socialno delo, občinami in donatorji. Rdeči križ Slovenije ima na voljo tudi svoje zmogljivosti za letovanje, tj. Zdravilišče RKS Debeli rtič.

V Zdravilišču RKS Debeli rtič, ki je danes sodoben zdraviliški, športni in izobraževalno-pedagoški center, je v več kot 60 letih letovalo pol milijona otrok; v organizaciji RKS OZ Maribor, v 64 letih pa je bilo nameščenih v Mladinskem počitniškem domu Frankopan Punat (MPD Frankopan Punat) na otoku Krku še skoraj 120.000 otrok. V zadnjih nekaj letih letno letuje vsaj nekaj dni najmanj 15.000 otrok v Zdravilišču RKS Debeli rtič, kjer so del počitnic preživeli tudi otroci iz naše občine.

V tem zdravilišču ne le med počitnicami, ampak vse leto otroci spo-

znava bližnjo okolico, značilnosti flore in favne zdravilišča, se kopajo in se preizkušajo v različnih športnih igrah, med drugim v nogometu, odbojki in plavanju, ob večerih pa igrajo družabne igre in plešejo ali obišejo gledališko ali filmsko predstavo. Tu potekajo tudi druge dejavnosti, kot šola v naravi za vrte in šole, v obdobju zunaj sezone tudi razna srečanja in izobraževanja odraslih, praznovanja, v novem paviljonu s pokritim bazenom pa reha-

bilitacijsko zdravljenje in rekreacijske priprave športnikov.

V letošnjih počitnicah je tako iz Območnega združenja RK Domžale na Debelem rtiču brezplačno letovalo šest otrok v terminu od 25. do 30. julija, v terminu 6. do 13. avgusta pa je 21 otrok. Vsi otroci so preživeli prijetne počitnice, polne lepih trenutkov med vrstniki ter živahnih dejavnosti, ki so jim dali novih moči za novo šolsko leto, v katerem jim želimo veliko lepih dni.

Če želite tudi vi biti dobrodelni in si vzeti trenutek za dobrodelnost, spremljajte akcije Rdečega križa, lahko pa namenite del svoje dohodnine za humanitarne namene. Hvala.

Za RKS – Območno združenje Domžale; DŠ: 3148423; RKS – Območno združenje Domžale, Ljubljanska c. 36, 1230 Domžale; T.: +386 1 729 23 33; E-naslov: info@rdecikrizdomzale.si; splet: www.domzale.ozrk.si

VERA VOJSKA
Foto: OZ RKS DOMŽALE

Ne eden, vsak dan je lahko čarobni dan

Tudi poleti lahko najdemo veliko razlogov za obisk Arboretuma Volčji Potok – raznoliko cvetje, sproščujoča senca mogočnih dreves, prijetna klima ob jezerih, prostrano otroško igrišče, številne razstave in prireditve – za vse generacije. Park je odprt vsak dan od 8. do 20. ure – tudi med vikendi in prazniki.

Ob tem bi rada Arboretum pohvalila za njihovo skrb za družine. Nudijo jim namreč ugodno vstopnico za obisk Arboretuma. Cena družinske vstopnice je 24 evrov oziroma 29 evrov za dva obiska. Nudijo še 10-odstotni popust za spletni nakup vstopnic. Družinam pa tudi priporočajo: igre na velikem otroškem igrišču, ogled razstave dinozavrov v naravni velikosti, ogled živih tropskih metuljev, uporabo e-vodiča Zakladi Arbo-

retuma, spoznavanje dreves s pomočjo knjižice s 50 posebnimi drevesi, stolp na vrhu hriba z zanimivim pogledom na park in okolico, spoznavanje gozdnih živali s slikopisi ter osvežitve v kavarni Arboretum.

V nedeljo, 1. septembra 2024, od 10. ure dalje bo Arboretum Volčji Potok prostor druženja in zabave, saj se bo zgodil Čarobni dan. Poleg pestrega dogajanja na čarobnem odru boste lahko delovali v različnih plesnih, ustvarjalnih, jezikovnih, športnih, glasbenih in drugih otroških delavnicah. S predhodno spletno prijavo v Klub Čarobni dan si zagotovite vstopnico za ta dan po posebni ceni (ena odrasla vstopnica je ena družina).

Povabili bi vas radi tudi med različne trave, saj po poletnem cvetju uvod v jesen pričarajo okrasne trave.

V nekaterih delih parka jih boste opazili kot samostojen okras vrta, spet drugje jim bodo družbo delale trajnice. Dobro se podajo tudi kot dodatek v skalnjakih, na samostojnih gredicah ali ob vodi. Ob sprehodu po parku boste zagotovo našli kakšno domiselno obliko zasaditve. Tudi posebej za vas.

Vabijo tudi k sodelovanju na foto natečaju Vodni motivi Arboretuma. Ti elementi so namreč v vročih dneh pogosto iskani, saj obiskovalcem ponujajo nekaj svežine. Arboretum ponuja različne vodne motive, ki so zelo privlačni za fotografiranje. Rok za oddajo fotografij je 1. september 2024. Prispele fotografije bo ocenjevala komisija v sestavi članov Foto video kino kluba Mavrica.

Dobrodošli v Arboretumu.

VERA VOJSKA

Dobrodelni na Sv. Primožu

V soboto, 21. septembra, bo ponovno na vrsti Dobrodelni pohod na Sv. Primož – letos že dvanajstič. Organizacijska ekipa pripravlja pester program. Zbrana dobrodelna sredstva bodo namenjena Zvezi prijateljev mladine Slovenije, ki jih bo razdelila med otroke petih občin – Kamnik, Domžale, Mengeš, Trzin in Komenda.

Dobra volja, dobra družba, dober namen je slogan že vsa leta. Skupaj z zvestimi pohodniki, za katere smo veseli, da se vsako leto pridružijo v tako velikem številu, ga bomo uresničili tudi letos, ko bo na vrhu te priljubljene izletniške točke nad Kamnikom zelo veselo.

Dobrodelni pohod se tudi letos začne ob 8. uri. Za parkiranje lahko uporabite parkirišče pri Calcitu. Prostovoljni prispevek za dobrodelni sklad je 10 evrov (otroci brezplačno), v zameno dobite bon za malico in majico pohoda (število je omeje-

no). Sredstva gredo v celoti v dobrodelne namene, saj bomo v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije otrokom omogočili počitnice na morju oziroma jih namenili prizadetim v lanski ujmi s poplavami in zemeljskimi plazovi. Da bo korak lažje stekel, bomo na vznožju poskrbeli za jutranjo dobrodoščilo s kavo.

Na vrhu Sv. Primoža bo poskrbljeno tudi za glasbo – letos nas bodo zabavali Melisa in Marjan Spruk ter Prebrisan muzikanti. Poleg tega bodo na voljo kratkočasne zabavne igre za otroke, nagradno kolo sreče, lov za zakladom, slikanje z maskoto, ustvarjalna delavnica in športne igre. Manjkala ne bo niti torta velikanka.

Veseli smo, da se pohoda na Sv. Primož vsako leto udeleži več pohodnikov in pohodnic, predvsem pa smo ponosni, da so nekateri udeleženci z nami že od prvega pohoda dalje.

To jesen se bo v septembru in oktobru izvajal brezplačni program:

Podporno-terapevtska skupina

Skupina je amenjena fantom od 16. do 23. leta starosti, ki si želijo osebnega napredka na področjih:

- Osvobajane nefunkcionalnih navad ali odvisnosti:** prekomerna uporaba pametnega telefona, zasvojenost s spletno pornografijo, zasvojenost z igranjem računalniških iger, cigareti, alkoholom in marihuano.
- Premagovanje občutkov strahu:** strah pred odnosi, pred pogovorom, pred neuspehom, pristopom do ljudi in komunikacijo, občutkom manjvrednosti, pomanjkanje samozaupanja.

- Uvajanje zdravih osebnih navad:** dnevna športna aktivnost, redno jutranje vstajanje, uvajanje trenutka za umiritev, zadostna količina spanja.

Podporno terapevtsko skupino bo vodil mag. Miha Novak, psihoterapevt.

Tedenska srečanja bodo ob sredah ob 19.00. Prvo srečanje bo 2. oktobra 2024.

Predhodno je obvezno individualno srečanje s terapevtom.

Prijave na naslov: miha.novak@srcdljubljana.com

VSE ZA VRTNARJE

Vrtni center

EUROGARDEN

V harmoniji z naravo

-20%

RASTLINA MESECA HOJHERA IN MOLEMBEKIJA

VSE ZA SADJARJE IN VINOGRADNIKE

-20%*

RAMDA

BATERIJSKI PROGRAM

*Akcija velja za izdelke RA 698612, RA 698615 in RA 698614.

-20%

SADIKA MESECA JAGODE

*Akcija velja za jagode - sadike, lonček P10 3830034424766.

VRTNI CENTER EUROGARDEN | PE DOBROVA PRI LJ | PE KRŠKO | tel. 01 24 25 100

eurogarden.eu

*Akcija traja od 1. 9. do 30. 9. 2024 oz. do razprodaje zalog. Popusti se ne seštevajo.

Vodnik po hišah z dušo

V založbi Harlekin No. 1 je izšla nova knjiga Vodnik po hišah z dušo, v kateri je predstavljenih 150 posebnih hiš, ki imajo svoje zgodbe in so odprte za javnost, za dogodke, obiske in ogleda. Med temi hišami so tudi

rojstne hiše pisateljev, pesnikov, slikarjev in kiparjev, znanstvenikov in drugih, ter hiše, kjer so se nekoč odvijale različne obrtne in rokodelske dejavnosti, ki se ohranjajo vse do današnjih dni.

Naša dežela je posejana s številnimi hišami, pravi avtor knjige Primož Hieng, ki je doslej pripravil približno 20 turističnih vodnikov. Hiše predstavljajo dom in predstavljajo možnost za delo in preživetje. V hišah živimo, delamo in spimo. Hiše niso le stene in strehe. Imajo svojo vsebino. In dušo. Ohranjajo našo preteklost, našo tradicijo in naše korenine. Naši predniki so že zelo zgodaj postavljali hiše.

V mnogih hišah so se rodili ljudje, ki so se v preteklosti posvetili pisanju ali poeziji, rodili so se slikarji in kiparji, znanstveniki, strokovnjaki in povsem preprosti ljudje, torej vsi tisti, ki so nam zapustili pomembno sled. Našo deželo so popeljali v Evropo, svet. Pomembno so prispevali k poznavanju naše dežele v šir-

nem svetu. K sreči so se mnoge hiše teh slavnih mož in žena ohranile vse do današnjih dni. Marsikje so uredili spominske sobe, celotne hiše so spremenili v muzejske zbirke in male muzeje.

Skoraj vsaka slovenska občina ima hiše, na katere so še posebno ponosni. To so rojstne hiše znanih in zaslužnih Slovencev, to so nekdanje obrtne delavnice, so hiše, ki imajo dušo. In so hiše, kamor radi zahajamo. Hiše, takšne in drugačne, povečini obnovljene in urejene, so postale pomembne točke, ki jih radi obiskujemo na izletih in potepanjih po Sloveniji. Spominjajo nas na ljudi, za katere smo lahko hvaležni, da smo jih imeli.

Hiše, ki jih predstavljamo v knjigi Vodnik po hišah z dušo, so zelo različne in raznolike. Imajo različne vsebine, ki pritegnejo našo pozornost. Hiše nas popeljejo v zgodovino, saj nas opozarjajo na dejstvo, od kdaj smo na tem območju živeli in ustvarjali – vse do danes. In te hiše so tudi privlačne turistične točke, ki kar same vabijo v obisku in ogledu. Avtor v knjigi predstavlja tudi tri pomembne hiše v občini Domžale: Menačenkovo domačijo, Godbeni dom s Slamnikarskim muzejem in Hišo 1797 v Dobu pri Domžalah.

Osrednja tema knjige je torej hiša – v najširšem pomenu besede. V tej knjigi je predstavljenih 150 slavnih hiš naše preteklosti. Knjiga priložnega formata 16,5 x 23,5 cm ima 168 strani in trde platnice.

Izid knjige so podprle: Občina Bled, Občina Bohinj, Občina Domžale, Občina Kamnik, Občina Kranjska Gora, Občina Polzela, Mestna občina Ptuj, Občina Ravne na Koroškem, Občina Ribnica, Občina Rogaška Slatina, Mestna občina Slovenj Gradec, Občina Šentjur, Občina Trebnje, Mestna občina Velenje in Občina Žirovnica.

E. N.

Dober večer, znanost: Vpliv glasbe in plesa na delovanje možganov

V majskem nizu dogodkov Dober večer, znanost smo odprli svoje srce in se pogledali v umetnost in medicino. Prepustili smo se glasbi in plesu ter z zanimanjem poslušali, kaj se ob tem dogaja z našimi možgani. Omizje so sestavljali: prof. dr. Zvezdan Pirtovšek, dr. med., spec. nevrologije Nevrološke klinike Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana ter Katedre za nevrologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, doc. dr. Anka Slana Ozimič, kognitivna znanstvenica Oddelka za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, in Nataša Nahtigal, dr. med., učiteljica petja in vodja Akademije za glas, Domžale. Tekom dogodka je potekal tudi kulturni program, ki so ga obogatile mlade plesalke Baletne šole Ana in mlada pevka Akademije za glas.

Vse več dokazov je, da umetnost in glasba vplivata na človeške možgane. Zaradi omenjenega smo na dogodku spregovorili o vplivu plesnega giba in glasbe na kognitiv-

nost posameznika. Glasba je del našega življenja. Je nekakšen edinstven čudež, ki razvija celotne možgane. Zelo malo je dejavnosti v našem vsakdanu, ki resnično razvija celotne možgane. Z gosti omizja smo se dotaknili razlik med levo in desno možgansko polovico. Običajno aktivnosti večine govora pripisujemo levi hemisferi, glasba pa je običajno domena desne hemisfere. Gostje so vsak iz svojih izkušenj pojasnili tudi razlike med posamezniki, ki zgolj pasivno poslušajo glasbo, in nekom, ki glasbo aktivno ustvarja. Ugotovili smo, da imajo pasivni poslušalci glasbe aktivirane celotne možgane, vendar v veliki meri ob nadzoru desne hemisfere. Tisti posamezniki, ki glasbo aktivno ustvarjajo in jo vnašajo v vsakdan, vključujejo obe možganski polovici.

Dognanja so pokazala, da poslušanje glasbe zmanjša tesnobo in bolečino, zniža krvni tlak in izboljša kakovost spanja ter razpoloženja ter mentalno budnost in spomin. Če želimo, da bodo naši možgani aktivni med staranjem, je poslušanje in izvajanje glasbe odlično orodje. Zgodavljaja namreč popolno vadbo.

Slika: Utrinki dogodka: (a) omizje, od leve proti desni: doc. dr. Anka Slana Ozimič, moderator in vod-

ja dogodkov Marko Jeran, Nataša Nahtigal in prof. dr. Zvezdan Pirtovšek, (b) občinstvo, (c) plesalke Baletne šole Ana, (d) pevka Karin iz Akademije za glas in (e) kratka debata mladih plesalk z omizjem

Z novo sezono pogovorov o različnih temah, ki se dotikajo znanosti in našega življenja, nadaljujemo že septembra. Obljubljamo zanimiv in pester program ter izjemne goste. Hvala vsem, ki nas podpirate in spodbujate. Predvsem hvala Knjižnici Domžale za vso naklonjenost projektu. Še naprej nas lahko spremljate prek Knjižnice Domžale in naše Facebook strani Dober večer, znanost (<https://www.facebook.com/dober.vecer.znanost>).

Prihajajoči dogodki:
23. 9. 2024 ob 18. uri: Zelena in trajnostna preobrazba za vzdržnejšo prihodnost naše družbe
28. 10. 2024 ob 18. uri: Junaki 3. nadstropja: Biseri zlate pentlje, ki morajo prehitro odrasti
25. 11. 2024 ob 18. uri: Doba družbenih omrežij in vpliv na kakovost našega življenja

MARKO JERAN,
INSTITUT »JOŽEF STEFAN«, LJUBLJANA
VODJA PROJEKTA
IN MODERATOR DOGODKOV

ŠTUDIJSKO-RAZISKOVALNI CENTER ZA DRUŽINO, ENOTA DOMŽALE, LJUBLJANSKA 64, DOMŽALE

Skupina za mladostnice (16–19 let)

Študijsko-raziskovalni center za družino, enota Domžale, v okviru projekta Šole za družino izvaja **brezplačne** delavnice za mlade, ki jih subvencionira Občina Domžale.

V oktobru bo potekala delavnica za mladostnice, stare od 16 do 19 let (vodi jih Ana Trček). Srečanja bodo potekala ob **torkih ob 15. uri**. Delavnica poteka v prostorih Študijsko-raziskovalnega centra za družino v Domžalah.

Namen delavnice: izboljšanje samopodobe mladostnic, ubesedenje občutkov, pogovor o tabu temah.

Cilj delavnice: lažje sprejemanje sebe in drugih, razumevanje lastnega telesa, misli in občutkov, povečanje vključenosti v socialno okolje, oblikovanje zdrave družbe in stikov, boljše soočanje s stresom, lažje reševanje konfliktov in boljša komunikacija.

Mladostništvo je ranljivo obdobje, ki od staršev, učiteljev in ostalih odraslih zahteva veliko mero razumevanja in sprejemanja obdobja kot takega, ki prinaša velik naboj in potencial za poln in zdrav razvoj. Ključno je, da se mladostniki lahko do konca izrazijo, pogljobljeno debatirajo o različnih temah in razmišljajo o stvareh, situacijah in občutkih ter se opolnomočijo za zdravo spoprijemanje s stiskami in težavami.

Na skupini bomo razmišljali o tem, kakšen je zadovoljen najstnik, kakšen je 'in' najstnik, o vzrokih podrejanja neki skupini, medvrstniškem nasilju ter idealu lepote in še čem.

Prijave potekajo po e-naslovu Ane Trček: ana.trcek@srcdljubljana.com.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA DOMŽALE

Vabilo na krvodajalsko akcijo

v sredo, 25. septembra 2024,
med 7 in 12. uro
v Kulturnem domu Mengeš
(Špas teater).

V tednu pred akcijo poteka telefonsko naročanje:
051 389 270 ali 051 671 147
ali 030 716 796.

Vnaprej hvala za vašo solidarnost in pomoč v imenu vseh, ki jim je in jim bo vaša darovana kri rešila življenje.

Drage literatke, dragi literati,

meseci kar polzijo med prsti, medtem ko smo zaradi višje sile spremenili termin literarne delavnice.

Vabim vas na medgeneracijsko literarno delavnico, ki jo je mentorica naslovlila **Čas prebujanja, čas ustvarjanja**. Delavnica bo 2. oktobra 2024 od 10. do 17. ure v šivalnici v Dragomlju 101, 1230 Domžale (sedež društva). Za prijavo na delavnico pošljite na temo **Razdalje** do tri pesmi ali eno kratko zgodbo do en list in pol, na e-naslov: sinica.natecaj@gmail.com.

Beseda ima tisoče pomenov. Razdalja med ljudmi, med sanjami in resničnostjo, med dvema človekoma, ki se ljubita ali sovražita; razdalja med Zemljo in vesoljem, med dušo in telesom, med biti in ne biti ...

Delavnico bo vodila Milena Miklavčič.

Upam, da bo odločitev za udeležbo lahka!

Tudi mi težko čakamo, da se dobimo, da preživimo dan skupaj. Pa ne le v ustvarjanju in pogovoru o napisanem, tudi v druženju.

DRUŠTVO SINICA, JOŽI KOKALJ

NOVICE

Sredi Kolovca pravo malo smetišče

V Domžalah je za smeti kar dobro poskrbljeno, poleg rednega odvažanja imamo dvakrat letno kosovni odvoz, prav tako pa imamo občani možnost odlaganja smeti na deponiji v Dobu, za kar nam ni treba dodatno plačevati. A nekaterim to žal ni dovolj ...

Oglasili so se nam namreč iz Društva krajanov Kolovec, kjer so nas opozorili na ekološko nesprejemljivo dogajanje v njihovem okolišu. Na ekološkem otoku Kolovec, ki je eden izmed 123 ekoloških otokov, ki jih imamo v občini Domžale, ljudje namreč odlagajo vse prej kot samo smeti. Tam nastaja pravo malo smetišče, kot pravijo krajanje, ki ugotavljajo, da so ljudje, ki so prej ilegalno odlagali odpadke v Preserjeh pri Radomljah, očitno preselili svoje delovanja na Kolovec. Tam so s prenavo lokacije pred leti problematiko uspešno rešili, zato tudi krajanje Kolovca upajo, da bodo prišli do rešitve. Težava pa je v tem, da gre za kraj, kjer se nahaja le Prodnikovo zbirno območje, zato je težko nadzorovati. Sploh ob misli, da se večina stvari dogaja pozno zvečer in v nočnem času. V Prodniku so pri reševanju omenjene problematike sicer proaktivni, a strožjega nadzora, ki bi omogočal izstavljanje globe, žal ne morejo zagotoviti. Krajanje tako upajo, da bodo ljudje razumeli resnost problematike in prenehali s škodljivo prakso. O tem so obvestili tudi inšpektorja Občine Domžale, ki jim je zatrdil, da bo območje poostreno nadziral in aktivno pristopil k problematiki. To pa pomeni, da lahko pobrsko po smeteh, poskuša dobiti podatke in naslov storilcev, a tudi to ni ravno enostavno.

Na vprašanje, za kakšne odpadke gre običajno, krajanje odgovarja-

jo, da tam ljudje odlagajo od kuhinjskih odpadkov, vreč polnih smeti, jogijev, pnevmatik, koles, hladnikov do betona, barv, zato je jasno, da ne gre samo za eno osebo, ampak več njih, od gospodinjev do gradbenikov oziroma tistih, ki prenavljajo. »To se je do danes že tako razpaslo, da ob čiščenju ekoloških otokov na lokacijo vsak teden pride gospod iz Prodника, ki to očisti in se nabere za cel kombi smeti. Ob tem na Prodniku opozarjajo, da če bi odstranili ta ekološki otok, bi ljudje našli pot in vse skupaj odlagali v bližnji gozd. Tako vsaj vedo, kam priti in očistiti. Vse bi bilo lahko drugače, saj je v Domžalah Deponija

Dob, kamor lahko brezplačno odpelješ odpadke, a ljudje očitno raje pripeljejo kar sem,« žalostno situacijo predstavijo na Kolovcu.

S Prodnikom so se pogovarjali o različnih rešitvah in ena od njih bi bila, da se ekološki otok prestavi na sredino vasi, kjer bi bil lahko večji nadzor s strani prebivalcev. A na žalost v tem delu občine ni na voljo takšne lokacije, če bi to želeli, bi morali temu nameniti zasebno zemljišče katerega od prebivalcev. Če bi ekološki otok preprosto umaknili, pa bi s tem lahko naredili še več škode, saj v tem primeru niti Prodnik ne bi več čistil, ljudje pa bi naj-

brž še naprej odlagali odpadke na mesto, ki temu ni namenjeno.

Ekološki otoki so sicer namenjeni zbiranju in ločevanju specifičnih odpadkov. Kot pravijo na Prodniku, so zabojniki eden izmed najpomembnejših virov ozaveščanja prebivalstva, poleg tistih za papir in steklo, pa je ponekod možno v zbiralnico pripeljati tudi odvečna oblačila. Na nekaterih ekoloških otokih pa lahko oddate tudi odpadno elektronsko opremo, prenosne baterije, akumulatorje ter računalniško opremo.

Kot omenjeno, pa imamo v Domžalah Center za ravnanje z odpadki Dob, ki se nahaja v gričevju Ma-

lenski boršt, dva kilometra južno od naselja Dob, v smeri proti Gorjuši. »Gre za center, ki je urejen in opremljen za ločeno zbiranje naslednjih vrst frakcij: papir in lepenka vseh vrst in velikosti, vključno z odpadno embalažo iz papirja in lepenke, steklo vseh velikosti in oblik, vključno z odpadno embalažo iz stekla, plastika, odpadki iz kovin, vključno z odpadno embalažo iz kovin, les, oblačila, tekstil, jedilno olje in maščobe, barve, črnila, lepila in smole, detergenti, baterije in akumulatorji, odpadna električna in elektronska oprema, kosovni odpadki, nevarni odpadki iz gospodinjev,« navajajo na Prodniku. Namen zbirnega centra je, da se zbirajo večje količine komunalnih odpadkov, ki občasno nastajajo v gospodinjstvih in ki jih ni mogoče odložiti v sistem organiziranega rednega prevoza komunalnih odpadkov. Prav tako pa v gospodinjstvih nastajajo manjše količine nevarnih odpadkov, ki imajo strupene, vnetljive ali celo eksplozivne lastnosti in bi njihovo odlaganje med preostale odpadke za okolje pomenilo nepopravljivo škodo.

Prevzem zgoraj navedenih ločeno zbranih odpadkov v centru za ravnanje z odpadki je uporabnikom zaračunan v sklopu izvajanja javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki, kar pomeni, da uporabniku ob dovozu v center ne bodo posebej zaračunane in so tako rekoč brezplačne.

MATEJA A. KEGEL

sam

GRADBENO-TEHNIČNE TRGOVINE

SAM EN LEP DAN

SOB | **21.** | SEPT

9:00 – 14:00

v šotoru pred trgovino **sam**
Jarše pri Domžalah

Preserska cesta 1, Radomlje

11:00
GLEDALIŠKA PREDSTAVA
Pika gre v šolo

ENOSTAVNO
PRIJATELJI

11:45
USTVARJALNE DELAVNICE
za otroke & poslikava obrazov

DELAVNICE za odrasle & praktična PREDSTAVITEV IZDELKOV

10%

popust na
celoten nakup
za imetnike SAMove
kartice zaupanja in
druge ugodnosti

več informacij na: www.sam.si/enlepdan

OBČINSKE SVETNICE IN SVETNIKI SE PREDSTAVIJO

Mag. Tomaž Deželak

Prav je, da občanke in občani bolje spoznamo tiste, ki smo jim zaupali, da nas zastopajo v občinskem svetu ter s svojim delom in odločitvami skrbijo za čim bolj učinkovito in razvojno naravnano delovanje naše občine. Seveda so njihove vloge in odgovornosti različni, saj so nekateri del vladajoče skupine, ki trenutno vodi in usmerja delovanje v občini Domžale, drugi pa v položaju opozicije, ki ima manj možnosti neposrednega vplivanja.

Tomaž Deželak je bil na listi Slovenske demokratske stranke SDS izvoljen za občinskega svetnika leta 2022. V politiko je vstopil leta 2006, ko je prvič opravljal funkcijo predsednika Nadzornega odbora Občine Domžale. Po volitvah 2010. je mandat ponovil in ga opravljal do leta 2013, ko je v klopi občinskega sveta sedel kot nadomestni svetnik. Od tega leta dalje je občinski svetnik. Med letoma 2018 in 2022 je opravljal funkcijo neprofesionalnega podžupana. V zadnjih treh mandatih je opravljal tudi funkcijo predsednika Odbora za finance in premoženje.

Zakaj ste se odločili za vstop v lokalno politiko?

Odgovor je preprost: želel sem narediti nekaj dobrega za ljudi. Rad imam Domžale in zato jim želim nekaj povrniti.

Katerim področjem pri svojem delu dajete posebno pozornost?

Vsem, ki pripomorejo k boljšemu življenju naših občanov in razvoju občine.

Kako vidite občino Domžale nekoč, danes in v prihodnosti?

Želel bi si, da bi končno enkrat nehali 'jokati' za Domžalami iz devetdesetih let. To obdobje je mimo. Domžale so tukaj in zdaj. Imajo kar nekaj problemov in zagotovo jih ne bomo rešili z vračanjem v preteklost.

Ali so občani primerno obveščeni o delovanju občinskega sveta?

Na to vprašanje bom težko odgovoril objektivno, saj sem vpet v občinsko politiko. Mislim, da je to vprašanje za občane.

Kakšna je vloga občinskega svetnika in kakšne so možnosti vplivanja?

Občinski svetniki bi se morali predvsem zavedati, da so izvoljeni od ljudi in za ljudi.

Delujete kot opozicijski svetnik: kako sodelujete z županjo in njeno koalicijo?

V prejšnjem mandatu sem deloval kot neprofesionalni podžupan. V tistem obdobju sem se trudil zavzeti za presejanje političnih delitev in sem bil/sem še zmeraj dovteten za nove ideje in pobude. Dejstvo je, da se veliko projektov nadaljuje iz prejšnjega mandata, zato bi bilo zelo nekorrektno, če bi nasprotoval projektom, ki prinašajo koristi in dobrobit občanom naše občine.

Kateri so največji problemi in izzivi v občini ter kako se jih po vašem mnenju loteva aktualna oblast?

V svetniški skupini SDS si želimo, da se v največji možni meri volivcem povrne njihovo zaupanje, predvsem z vidika urejanja prostora. Pri tem bi z vidika potreb občanov

na prvem mestu rad izpostavil ustanovitev dnevne oskrbe starejših kot tudi dnevno oskrbo oseb z demenco. Taka oskrba bi se dejansko lahko izvedla relativno hitro. Naslednji projekt je gradnja prizidka (oziroma preselitev) domžalskega zdravstvenega doma. Ob strani ne smemo pustiti niti projekta ureditve t. i. centra Domžal, ki naj bi se nahajal na območju obstoječe tržnice in vse do novega prizidka zdravstvenega doma ter gradnje spremljajoče garažne hiše. To je zdaj mogoče, saj občina razpolaga z obstoječimi zemljišči. In nenazadnje je tukaj še ureditev avtobusnega postajališča, ki je za tako bogato občino naravnost sramotno. Razlog v izpostavljanju teh investicij se skriva predvsem v pozitivni nameri, da bi dobili domžalski obrtniki priložnost vključevanja v investicije. Občina bo morala v ta namen neposredno investirati približno 40 do 50 milijonov evrov v naslednjih treh do štirih letih. Menim, da so obrtniki jedro našega gospodarstva in da bi jih morali tako tudi obravnavati. Moje mnenje je, da mora občina zagotoviti čim boljše pogoje za delovanje lokalnega gospodarstva. S tem ne mislim, da bi bilo treba spremeniti odnos do naših največjih treh zaposlovalcev (Helios, Papirnica Količev, Lek), ne ravno nasprotno. Treba jim je pomagati, predvsem s prilagojenim nadomestilom za uporabo zemljišč in prostorsko politiko. Bo pa treba dati večjo težo obrtnikom, ki zaposlujejo predvsem lokalno delovno silo in so bolj izpostavljeni tveganjem, zaradi tega pa so še bolj odvisni od aktivnosti občine. Ta odvisnost se kaže predvsem v izdelavi občinskega prostorskega načrta (OPN) in podredno občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN), saj se s temi akti usmerja/določa namembnost zemljišča. Torej z njimi se ustvarja lokacije obrtno-poslovnih con, ki pa jih v Domžalah primanjkuje. Pri tem ne smemo zamenjati dejstva, da ti akti ne smejo podražiti fiksnih stroškov vlagateljev (cena komunalno opremljenega kvadratnega metra ne sme presežati 100 evrov/m²). Ker se vsega navedenega zavedam, menim, da bi občina morala pokazati interes za vzpostavitev nove obrtno-poslovne cone vsaj na območju Želodnika in v Ihanu. Moje stališče je, da bi se po sprejetju OPN moralo takoj pristopiti k oblikovanju novega ter se aktivno lotevati sprememb, glede na želje občanov. Nedopustno je, da se privabi investitorje, potem

pa se jim ne pomaga pri realizaciji njihovih podjetniških idej, ki pa zagotavljajo nova lokalna delovna mesta.

Kakšen bi bil lahko vaš osebni prispevek k razvoju občine?

Mislim, da je to malo dvoumno vprašanje. Osebni prispevek se kaže v odnosu do našega okolja in strpnosti do naših sosedov (narave) v domačem okolju in širše. Če gradimo na teh temeljih, nam razvoj zagotovo ne uide. Govorim o strpnosti med različno mislečimi in gradnji konsenza želja pri oblikovanju lastnih vedenj in tudi občinske politike. Zagotovo pa je največji politični, ekonomski in družbeni učinek posameznika lahko razviden predvsem iz opravljanja županske funkcije.

Katere načrtovane projekte in investicije podpirate, kateri pa se vam ne zdijo smiselni?

Prostor je ključnega pomena. Zato bom v nadaljevanju naštel nekaj ključnih predlogov za urejanje prostora, kajti prostor je tista komponenta – poleg ljudi, ki narekuje kakovost bivanja in ustvarja občutke varnosti. Menim, da mora občina pristopiti k urejanju prometa in prometne varnosti (predvsem gre tukaj za skrb najranljivejših skupin – otrok; npr.: stanje v KS Dragomelj je nevarno), pristopiti k izgradnji prizidka Zdravstvenega doma Domžale (oz. nemudoma poiskati neko drugo rešitev), preseliti Centra za zaščito in reševanje, preseliti dela Doma upokojencev Domžale, urediti stanja v OŠ Dob (osnovna šola ni potresno varno grajena), urediti stanja v OŠ Preserje (OŠ ima približno 200 otrok preveč in jo je treba dograditi – pogoji za otroke so nevarni), pristopiti k varovanju kulturne dediščine in nadgradnji/dozidavi Kulturnega doma Franca Bernika Domžale (dom ni več prostorsko vzdržan), pristopiti k razvoju športnih dejavnosti (tako profesionalnih kot amaterskih), pristopiti k varovanju in zaščiti narave in nenazadnje ureditvi obrtno-podjetniških con, kjer se bodo izvajale dejavnosti z visoko dodano vrednostjo.

Kako naj se v občini Domžale lotimo največjih problemov v prometu?

Mislim, da bi nam zdrava kmečka pamet lahko izredno pomagala.

Katera področja so v občini Domžale primerno financirana, katera pa morda zanemarjamo?

Vreča denarja, s katero razpolaga občina, se imenuje proračun. Za katerega pa vemo, da ni vsemogočen. Zato bi rad na tem mestu poudaril, da če sem kaj spoznal v prejšnjem mandatu, je bilo to, da so krajevne skupnosti tako kot gasilci steber domžalske družbene skupnosti. Brez neverjetnih entuziastov na nobenem izmed teh dveh področij Domžale tudi približno ne

bi bile tam, kjer so. Zato bi v prvi vrsti njim namenil več denarja. Menim, pa da imamo zagotovo preveč mačehovski odnos do športa in kulture. To sta naša srce in duša.

Kako bi se nam predstavili v 'nepolitični' podobi?

Včasih se pohecem, da je moja družina kar eno malo podjetje, saj morava z ženo usklajevati želje, potrebe in čas kar šestih otrok, kar velikokrat predstavlja velik izziv. Domžale so s svojo multikulturno in razpršeno politično naravnostjo podobne moji razširjeni družini. Kraj je, tako kot družina, naravnost fantastičen in poln različnih emocij.

Vaše sporočilo občanom in občanom:

Za konec bi se rad zahvalil vsem, ki se trudijo in delajo za dobro vseh nas, ki živimo v tem čudovitem okolju, še zlasti tistim osebam, ki delajo v zdravstvu, domu za ostarele, gasilcem, športnikom ... in nenazadnje tudi vsem prostovoljcem, ki svoj prosti čas namenjajo za oblikovanje boljše skupnosti (zagotovo sem še koga izpustil). Prav tako bi se rad zahvalil vsem tistim, ki so nam na volitvah dali svoj glas, in ki verjamejo, da se trudimo za vsesplošno dobro.

CVETA ZALOKAR
FOTO: OSEBNI ARHIV

SLAMICA!!!

Fotografija s kritičnim pridihom

Fotografija parka sprostitve, 10. julija 2024, ob 6.30 zjutraj

DRUŠTVA

Zgodbe Moč-Vir-Ja

Okoljevarstveno pripovedovanje zgodb v Blatah-Mlakah

TERRA ANIMA Terra Anima, društvo za poglobljeno ekologijo, ki s svojimi raznolikimi dejavnostmi skrbi za gozd in mokrišče Blate in Mlake, je v vročem poletnem dnevu v zavetje sence gozda povabilo velike in majhne otroke – na poslušanje zgodb, ki izobražujejo o pomenu tega edinstvenega ekosistema.

Umetnost pripovedovanja je v preteklosti služila povezovanju skupnosti ter učenju in razumevanju naravnih sil. Prek zgodb so se prenašala znanja o zdravilnosti rastlin, o vremenu, ugodnem času za seja-

Otroci na fizični in čustveni ravni že močno občutijo posledice pomankanja stika z naravo. Te se kažejo kot motorične težave, motnje pozornosti in druge anksiozne motnje. Pripovedovanje zgodb je učinkovito sredstvo pri zmanjševanju bolezni sodobnega časa.

Dogodek je potekal 9. julija, s pravljičami po poučni poti Blate in Mlake pa je otroke popeljala Špela Kaplja iz društva Terra Anima. Prek zgodb o močeraču, jelši, žabi in Rovščici so otroci spoznali njihov pomen in celostno delovanje ekosiste-

nje, ravnanju z zemljo in še kaj. Danes zaradi odtujenosti od naravnega sveta še bolj potrebujemo umetnost pripovedovanja zgodb – da nas poveže v skupnost, nas navdihne k aktivnemu udejstvovanju v skrbi za naravno okolje in nam ponudi znanje o naravi.

ma močvirja. Posebno presenečenje je bila velika žaba – land art umetnika, ki so jo z vej in drugih naravnih materialov ustvarili člani društva na ustvarjalni delavnici malo pred tem.

Dogodek je finančno podprt s strani Občine Domžale. Za več informacij dobrodošli na www.terraanima.si.

Podružnica Lipe, razreda etnologije ...

... je vsak torek pri Florjanu ob kavici in pomeni čudovito poletno druženje, pripovedi o počitnicah, srečanjih, vnukih in še kaj. Pride, kdor je doma in dovolj zdrav.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE

Zamolčimo tisto o (ne) zdravju in poudarimo, kar nam prinaša veselje. Na mizo pa priromajo domači pridelki: breskve in hruške v košu, pokrite s kvačkanim prtom, ki ga je naredila stoletna teta ene sošolk; slive iz različnih vrtov za posladke in marmelado; dolge, tanke in sveže odtrgane kumare in bučke za več vitaminov in mineralov; celo sadike dveh vrst radiča in endivije – vse, kakor na najboljši tržnici, le da je pri nas za boglonaj, dobro voljo in veselje.

Torek, 6. avgusta, je bil posebej bogat tudi zato, ker se je našega druženja udeležilo kar petnajst sošolk!

Nemški strokovnjaki so raziskovali in podkrepili s podatki, kaj dobro vpliva na kvalitetno tretje življenjsko obdobje. Prišli so do zaključka: gibanje, posebej v naravi, zdrava in uravnotežena prehrana, ustrezna

'zaposlitev' možganov in skoraj najpomembnejše – druženje, pogovori, smeh, vedrina ... Vabimo vas, da se pridružite našemu zgledu!

MANICA PERDAN OCEPEK,
ANIMATORKA PRI ETNOLOGIJI

Afriške legende in glasba v centru Terra Anima

V torek, 23. julija, je zavetje senika, pod katerim je dogajanje budno spremljala čreda konj, gostilo glasbo in zgodbe ter legende iz Afrike.

TERRA ANIMA Čarobni ambient, v katerem so gostje sedeli na senenih balah, poslušali zgodbe in legende o živalih in rastlinah ter afriško glasbo, so ustvarili edinstven večer.

Gost večera, Sekou Dembele je multiinstrumentalist, vrhunski glasbenik iz zahodnoafriškega Malija. Njegova glasba je preplet izročila plemen Bobo, mandinške kulture in la-

stnih kreacij. Melodije in ritmika, ki so še v stiku s starodavnim glasbenim in duhovnim izročilom, so nas popeljali v stik z nekim drugim svetom, ob katerem pa se prav lahko še bolje zavemo samega sebe in lastnega izvora. Sekou je igral na n'goni, tradicionalno malijsko brenkalo, in pel, spremljala ga je Tina Sovič na afriški buči.

Dogodek je organiziralo in izvedlo društvo Terra Anima s finančno podporo Občine Domžale. Rdeča nit le-tega je predstavitev pripovedovalske in glasbene umetnosti drugih kultur, s poudarkom na zgodbah, ki opisujejo odnos do rastlin in živali ter razumevanje do njih. Tako spoznamo, da je spoštovanje narave in sodelovanje z njo sestavni del načina življenja mnogih skupnosti ter se še močneje zavemo pomena ohranjanja naravne dediščine.

Podkev za srečo in veselo druženje

Ob prazniku Krajevne skupnosti Dob

DU NAŠ DOM DOB Podkev je eden od najbolj znanih simbolov sreče, ki simbolizira sožitje človeka in konja, simbolizira pa tudi srečo skoraj po vsem svetu. Podkev pa je tudi šport – metanje podkev je že dalj časa družabna igra in je vse bolj popularno tako v neformalnih skupinah kot tekmovalno, svoje mesto pa si je priborilo tudi v posameznih društvih.

Tako je metanje podkev postalo tudi ena izmed oblik praznovanja praznika Krajevne skupnosti Dob, kjer vsako leto tekmovanje pripravi Društvo upokojencev Naš dom Dob, ki organizira dvakrat tedensko tudi trening v športnem parku pod Močilnikom. Hkrati pa je za društvo značilno tudi vsakodnevno jutranje srečevanje s telovadbo in prijetnim druženjem v okviru Šole zdravja, ki si tudi v Dobu že več kot deset let prizadeva z jutranjim razgibavanjem spodbujati ljudi k boljši skrbi za zdravje in medsebojno povezovanje.

Društvo upokojencev Naš dom Dob je na tekmovanje v metanju podkev povabilo vrsto društev in organizacij, ki jih v KS Dob ni malo. Turnirja v parku pod Močilnikom, katelega pokroviteljica je bila Krajevna skupnost Dob, se je 3. avgusta 2024

udeležilo 14 tekmovalcev, in sicer so se med seboj pomerili tekmovalci in tekmovalke iz vrst gostiteljev, Čebelarkega društva Krtina Dob in Prostovoljnega gasilskega društva Žeje - Sveta Trojica. V parku je bilo kar nekaj navijačev, ki so spodbujali vse ekipe, tako da je bilo v parku pravo športno vzdušje. Tako fantje kot dekleta so pokazali, da znajo metati podkve, da jim ne zmanjka niti dobre volje in hrabrosti, za kar so za odlične mete prejeli glasne aplavze navdušenih navijačev.

Poglejmo še najboljše. Med dekletki je prvo mesto osvojilo Društvo upokojencev Naš dom Dob (Mojca Hafner, Danica Brodar), pred drugo uvrščeno ekipo Čebelarkega društva Krtina Dob (Klara Koderman, Jana Keržan),

tretja je bila ekipa PGD Žeje - Sveta Trojica (Fani Rožič Novak, Andreja Smolnikar). Med tekmovalci je zmagala ekipa PGD Žeje - Sveta Trojica (Boštjan Novak, Marijan Smolnikar), drugo mesto je pripadlo ekipi DU Naš dom Dob 1 (Boris Jovič, Robert Trtnik), tretja je bila ekipa DU Naš dom Dob 2 (Feliks Lampret, Djuro Tkalec), Čebelarškemu društvu Krtina, Dob pa je pripadlo četrto mesto (Marjan Koderman, Matteo Lupi). Najboljši so iz rok predsednika Sveta KS Dob Marijana Smolnikarja in predsednika DU Naš dom Dob Feliksa Lampreta prejeli čestitke in pokale, ki jih bodo še dolgo spominjali na prijetno petkovo popoldne in praznovanje praznika Krajevne skupnosti Dob v letu 2024.

VERA VOJSKA

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE

Vabilo na

Razstavo izdelkov ustvarjalnih študijskih skupin društva Lipa Domžale:

Mozaik, klekljanje, kaligrafija, punčke Unicef, slikarstvo in restavracija

Čebelarški dom v Lukovici od 19. avgusta do 19. septembra 2024

skupaj s

TURISTIČNIM DRUŠTVOM JARŠE - RODICA

na jesensko razstavo zdravilnih rastlin in starih čajnikov ter izdelkov Lipinih ustvarjalcev:

slikarstvo, punčke Unicef, mozaik, klekljanje, restavracija in kaligrafija

Kulturni dom v Grobljah od 16. do 21. septembra 2024 od 10. do 12. in od 15. do 18. ure.

Odprije s kulturnim programom bo v ponedeljek, 16. septembra, ob 18. uri,

Predstavitve dejavnosti univerze z vsemi izobraževalnimi programi:

v soboto, 21. septembra 2024, na tržnici Domžale.

Dneve odprtih vrat

v ponedeljek in torek (23. in 24. oktobra) od 9. do 12. ure v prostorih Društva Lipa.

Dobrodošli!

Optika Škofic že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale,
T: 01 721 40 06

Delovni čas:
pon. – pet.: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 15⁰⁰ – 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

BITI DOMŽALČAN JE DOBRA IZBIRA ZA ŽIVLJENJE

MARKO JERAN, INSTITUT »JOŽEF STEFAN«

Pred letom dni je v naši občini začelo znanstveno odmevati. Različna področja znanosti so odkrivali številni strokovnjaki, ki jih je skozi pogovorne večere Dober večer, znanost vodil izkušeni raziskovalec z Instituta »Jožef Stefan« Marko Jeran.

Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Gre za izkušenega raziskovalca, številnih znanj in področij, ki je med drugim za svoje delo prejel tudi številne nagrade in znanstvena priznanja. 34-letni Domžalčan, občan naše občine je zadnjih nekaj let, je družbeno aktiven, produktiven in predvsem želi zbuhati okolico ter ljudem približati znanost na način, da jih bo zanimala. Priložnost vidi v povezovanju področij in vključevanju mladih. Predvsem pa bo, kot pravi, treba slediti smericam razvijajoče se družbe, izobraževanju in iskanju trajnostnih rešitev v sožitju.

Kakšna je bila vaša poklicna pot? Kako vas je pot pripeljala prav v kemijske vode?

V šali rad povem, da je Marko Jeran kemik, ki se ob ponovnem rojstvu še enkrat odloči za isti poklic in bi bil ponovno kemik. Na poti do tega zanimivega poklica sem srečal veliko izjemnih ljudi, od katerih sem se imel čast učiti in z njimi delati. Motivacijo za področje kemije sem srečal že zelo zgodaj, ki pa je vse skozi rasla in vedno bolj sem bil vanjo zaljubljen. Moja pot se je gradila na različnih raziskovalnih in pedagoških institucijah, vseskozi sem pridobil znanju nekaj dodajal, gradil in tako postajal bolj povezovalen. Menim, da sta prav povezovalne različnih vidikov in strok tisti ključ, ki človeka tudi notranje izpolnjujeta. Raziskovalno pa sem aktiven v okviru Odseka za anorgansko kemijo in tehnologijo Instituta »Jožef Stefan« v Ljubljani.

Ste raziskovalec, kaj to pomeni v praksi? Kako poteka vaš delovni dan?

Moj delovni dan je večino časa prepleten s kemijo. Večji del dneva preživim v laboratoriju, kjer imam svojo prijetno družbo – sodelavce, ki smo drug drugemu v oporo in pomoč. Pred začetkom vsakega dela vedno skiciram postopek in nato nadaljujem z delom. Dostikrat se je pri večjih sodelovanjih dobro posvetovati tudi s kolegi, saj je delo bolj motivirajoče in povezovalne narave, ker smo kot skupina soodvisni. Vsak, ki začne delati v laboratoriju, mora najprej usvojiti osnove varnega dela, kako reagirati v določeni situaciji. Če se ti med poskusom zgodi nekaj nepričakovane, je treba hitro in pravilno od-

Ko vsak mlad človek, ki je šel skozi moje učenje, najde svoje mesto pod soncem, je zame veliko zadovoljstvo. Zelo me ganejo njihova povabila k poznejšemu sodelovanju, ko že sami ustvarjajo svojo kariero in čutijo, da so moja znanja še vedno uporabna. Čutim, da sem pri izoblikovanju njihove poti ravnal prav.

reagirati. Vsekakor je treba zadeve, ki jih raziskovalec opravlja, tudi beležiti, kar nam potem pride prav pri različnih objavah in poročanjih.

Katere so glavne teme vaših trenutnih raziskav na Institutu »Jožef Stefan« in kako so vaša raziskovalna dognanja uporabljana v praksi?

Aktivno delujem v okviru Odseka za anorgansko kemijo in tehnologijo, ki je v svetu znan predvsem po inovacijah na področju kemije fluora in spojin žlahtnih plinov. Razvijamo nove reagentne metode za uvedbo fluora v različne molekule, tudi v organske molekule s potencialom farmacevtske uporabe. Pridobljeno znanje pa prenašamo tudi v procese tehnoloških in okoljskih aplikacij. Pri svojem delu se trudim povezovati sintezno kemijo z različnimi drugimi področji. Še vedno sem aktiven na področju svetlobnih procesov (luminescenca), še zlasti pri raziskavi kemij-

ske svetlobe oziroma kemiluminescence in različnih t. i. fotoluminescenčnih pojavov, kot je fluorescenca. Včasih je bila to prostočasna dejavnost, ki pa je pozneje prerasla v 'pravo' znanstveno delo. Brez nemojnih podpore predstojnika prof. Gašperja Tavčarja tega verjetno ne bi bilo mogoče obuditi. Trenutno z uporabo fluorescence in novih fluorescenčnih barvil razvijamo metode označevanja zdravih in rakavih celic ter genetskega materiala v medicini. Aktiven sem tudi pri uporabi naravnih spojin iz rastlin za različne medicinske aplikacije. Zadnji mednarodno priznan poskus je bila uporaba učinkovin navadne konoplje, gojene na različne načine, na področju protibakterijske delovanja. Nekaj izkušenj smo prinesli tudi na področje sanitarnega inženirstva, ciljno proti bakterijam v različnih obratih živilske industrije in drugih higiensko občutljivih področjih. Vseskozi v svoje delo vključujem tudi mlade raziskovalce, ki stopajo na pot profesionalnega in poklicnega razvoja. Prav njihovi prispevki so pri takšnih raziskavah nepogrešljivi. Trudim se krepiti povezavo med izobraževanjem in raziskovanjem ter mladim pokazati praktičnost naravoslovnega izobraževanja. Ta t. i. popularizacija je za naše delovanje družbe ključna ter spodbuja razvoj ustvarjalnosti in kritičnega mišljenja. Glede uporabe v praksi bi izpostavil diagnostiko in zdravljenje vnetnih procesov v kliniki na konkretnih pacientih. Omenil bi tudi sodelovanja z industrijskimi partnerji od kemijske industrije in tehnoloških aplikacij. V zadnjem času smo s kolegi aktivni tudi pri pripravi kemijsko ultra 'čistih' produktov iz odpadnih industrijskih procesov. Skušamo za-

pirati snovne poti in iskati rešitve v trajnostnem razvoju.

Katero delo, ki ste se ga lotili kot raziskovalec, se vas je do zdaj najbolj dotaknilo in na katero ste najbolj ponosni?

Ko vsak mlad človek, ki je šel skozi moje učenje, najde svoje mesto pod soncem, je zame veliko zadovoljstvo. Zelo me ganejo njihova povabila k poznejšemu sodelovanju, ko že sami ustvarjajo svojo kariero in čutijo, da so moja znanja še vedno uporabna. Čutim, da sem pri izoblikovanju njihove poti ravnal prav. V zadnjem času sem svoja udejstvovanja okreplil na področju onkologije. Po nenadni izgubi očeta in hudi diagnozi mlajšega člana naše družine sem začutil, da lahko marsikomu pomagam. Raziskovalec in zdravnikom pri projektne sodelovanju in malim Junakom 3. nadstropja Pediatrične klinike, ki se borijo z rakom, pri lepšanju bivanja v bolnici. Prav ta trikotnik (otroci, osebe in jaz) smo lepo sklenili pri poučnem dnevu s kemijskimi in fizikalnimi poskusi. Le tistih nekaj uric so lahko za hip pozabili, kje so, in se prepustili zabavni znanosti. Doživel sem neverjeten odziv otrok in staršev ter spremem osebja z odprtim srcem.

Leta 2017 ste od Slovenske znanstvene fundacije prejeli tudi priznanje Zvezda 22. slovenskega festivala znanosti za odlično predavanje z demonstracijo atraktivnih kemijskih eksperimentov na festivalu znanosti. Leta 2020 pa tudi Nacionalno odličje Prometej za komuniciranje znanosti v Slovenije. Tukaj so priznanje utemeljili zaradi

vaših izjemnih dosežkov v obliki posredovanja vrednosti znanosti mladim, približevanja znanosti širši javnosti, promocijo znanosti z dogodki in poljudnoznanstvenimi in strokovnimi objavami ter seveda vaše znanstvene odličnosti. Kaj vam pomenijo takšne nagrade?

To so lepi trenutki, ki mi dajejo motivacijo za nadaljnje delo. Počaščen sem, ker so moje delo opazili izjemni posamezniki, čutim, da cenijo moje delo in spoštujejo moj trud. Počutim se sprejetega in h krati še bolj odgovornega, da svoje poslanstvo nadaljujem po začrtani poti.

V Domžalah ste v zadnjem letu gostili številne zanimive ljudi, znanstvenike, kulturnike, raziskovalce, umetnike, gospodarstvenike. Od kod ideja za projekt Dober večer, znanost in kaj nas čaka jeseni?

Ta projekt je rezultat ljubiteljev znanosti in vsebin, ki se dotikajo vsakega izmed nas. O vsakdanjih temah, kjer sodelujejo strokovnjaki, pogosto razpravljamo v času volitev. Menim, da se je o napredku vseh ravni pomembno pogovarjati vseskozi. Vsebine črpam iz vsakdanjega življenja, s pogovori med krajinami ali pa iz inovacij, ki jih zasledim in za katere menim, da morali ljudje zanje izvedeti. S tem nekako predstavim tudi strokovnjake, ki bodo o tem spregovorili. Vedno sem navdušen, ko po dogodku poklepetamo.

Tudi jesenski program bo gostil izjemne goste, morda takšne, ki se v običajnih okoliščinah ne bi srečali. V septembru bomo govorili o zeleni in trajnostna preobrazbi za vzdržnejšo prihodnost naše družbe. V oktobrskem tednu otroka se bomo poglobili v onkološke bolezni otrok in predstavili vse segmente vpliva, ko bolezen zareže širše. V novembru pa se bomo posvetili različnim vidikom družbenih omrežij.

Kako uravnotežite svoje raziskovalno delo z drugimi vidiki svojega življenja?

Menim, da mora vsak v sebi najti tudi čas za krajši odmik, čeprav mlinček idej še vedno nekje v ozadju melje svojo pot. Rad pišem pesmi in prebiram pesmi drugih avtorjev. Nadvse me navdihujejo klasični koncerti in operna dela. Tam najdem tudi navdih za nadaljnje delo. Dunajska državna opera mi je posebej ljuba, sem kar redni obiskovalec. Rad pa tudi potujem, kjer poleg neznanih krajev obiskujem tudi moje kolege, s katerimi smo raziskovalno povezani.

Biti Domžalčan je ...

... dobra izbira za življenje. Srečen sem, da sem se znašel tu – na dosegu roke najdemo vse: mesto, naravo, srčne ljudi ... Človek lahko tukaj res lepo živi. V tem času sem spoznal veliko izjemnih ljudi, zato se tudi sam med njimi počutim odlično. □

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Astronomski tabori v Šalovcih

Vajen sem že, da moram vsako leto napisati dva članka; poljudnega za vse domžalske radovedneže, in tistega s kančkom znanstvenega za revijo Spika. Tole je za bralce Domžalca in Slamnika.

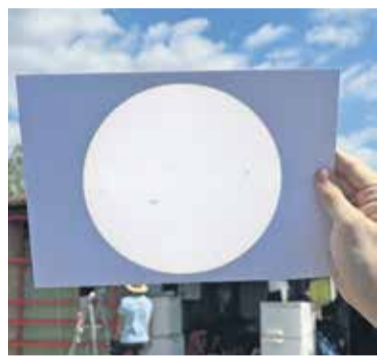
Vse, kar v življenju naredim z dobro voljo in prostovoljstvom, moram potrditi tudi s članki, da naše društvo dobi drobiž podpore. V bistvu ni dovolj, da sem človek, ki prenaša svoje znanje in vrednote na mlade in stare, moram biti tudi računovodja, logistik, novinar in konec koncev še zeliščar, vrtnar, kuhar ...

Več kot dvajset let organiziram po mojem mišljenju visokokvalitetne naravoslovno astronomske taborne in vsa ta leta sem tudi jaz vaš reporter s terena, zato bom kar prešel z jamranja na navdušenje.

Mladina s tabora je bila skoraj vsa iz domžalske občine, mentorji pa so tudi bili v glavnem iz 'ljubljske kotline'. Naredili smo tudi osem predavanj v času osrednjega tabora, tisto, kar je bilo pred in po njem, pa je presežek za prihodnja leta. Prvi del tabora sem opravil konec junija, na njem je bilo sedem perspektivnih mladenk in mladcev, v glavnem smo se ukvarjali z nabiranjem in sušenjem zdravilnih zelišč ter slikanjem Sonca. Drugi del tabora (sredina julija) smo se učili - osemčlanska ekipa - izdelati dobrote iz plodov (aronija, breskve, maline, jabolka, bučke) ter pripraviti zelišča za kreme. In seveda vsakič smo speljali opazovanje z mojim nevednim teleskopom - Dobsonom. Če boste razmišljali, da svojemu nadobudnežu kupite teleskop, priporočam prav tega in seveda zvezdno karto. No, taborne pred glavni taborom smo uspešno izpeljali, tabor po taboru pa sem zaradi izredne ekipe premaknil na čas od 4. do 8. avgusta ter 11. in 12. avgusta. Za sedanje in bodoče mentorje si je pač treba vzeti malo več časa, izmenjati izkušnje, spoznati novosti, pregledati nasvete s spleta ... skratka naučiti se veliko novega. Namen je preprosto: predati (zastonj) naša znanja mladim, živeti z njimi svoje vrednote in splesti nova prijateljstva. Res sem vesel, da sem s kančkom svoje miselnosti o prostovoljstvu in to, da človeštvo mora znanja predajati iz generacije v generacijo, okužil tudi svoje učence. Jaz sem s tabori zaključil 16. avgusta, za nekaj starejših radovednežev bom izvedel še kakšno delavnico. Ne bom razlagal, kakšna je naša oprema, kaj snemamo,

kaj vse smo uspeli iztisniti iz opreme. S seboj smo imeli 20 teleskopov in 14 vodenih montaž. Zame je enako velik dosežek, da se je npr. moj učenec Marcel naučil postaviti in zatem opazovati s svojim micenim teleskopom kot bleščeča fotografija, narejena z bajno opremo. In to, da sem s svojimi nekdanjimi (in sedanjimi) učenci okužil toliko mladih, ki bodo za vedno nepotešeni v iskanju novih znanj.

mentorji, izpostavil bi Aleša Rusa zaradi fotografij s pametnega telefona in projekcije Sonca (noro - v roki je držal karton in videli smo Sonce), Urbana Razpotnika, ki je mlade poučil o zvezdni karti, naredil je odlične slike Sonca prek teleskopa s posebnim filtrom in pametnim telefonom, Luka Izaka Tasiča, Vala Majerleta, Tomaža Bukovška, Katarino Koderman, Mira Hribarja, Hermino Veber, Robija Vi-

Projekcija Sonca

Rimska cesta in cerkev av. Martina

Fotografije zgovorno govorijo o vseh epizodah, zame je noro, kako kvalitetne fotografije vesolja, Sonca ... so naredili s pametnim telefonom.

To je to: s pisanjem prošenj in 30 dni mojega dela-časa (starši mojemu kolektivnemu dopustu pravijo počitnice), vloženega v največji kapital, ki ga imamo: mlade, ki se jim ljubi raziskovati, garati, videti zvezde, četudi se skrivajo za oblaki.

Hvala vsem mentorjem in predavateljem za entuziazem. Vi ste moje zvezde, ki mi svetijo v temi.

Avtorica večine fotografij s terena je Marta Umer, svoje so dodali še vsi

larja (najboljši kuhar na svetu), Edija Umerja - vi ste bili mentorji, sodelavci, astronomi, kuharji, učitelji, po potrebi tudi deklice za vse, kar je ob tako dolgem taboru treba postoriti. Nazadnje bom izpostavil še Jašo Rebulo, ki je z menoj delil vlogo strokovnega vodje tabora. Svoje znanje in bogate izkušnje je nesebično delil z vsemi nami, udeleženci tabora, pred in po in vmes, kadar koli. Hvala tudi Savi, ki (teče in) sponzorira tovrstno tlakovanje proti znanosti.

BÉLA SZOMI, VODJA TABORA
FOTO: MARTA UMER, TOMAŽ BUKOVŠEK IN JAKOB AHČIN

Otroška telovadba za predšolske otroke

Športno društvo Želva organizira 26. vadbo za predšolske otroke v letu 2024/2025.

ŠD ŽELVA RADOMLJE Termin bo ob sredah od 17.00 do 18.00 v telovadnici OŠ Preserje pri Radomljah za otroke stare od 3 do 5 let. Prav v tem času je zelo pomembno, da se otroci veliko gibajo. Otroci prek gibanja spoznavaajo sebe in okolje ter se psihofizično razvijajo. Pri vadbi se seznanjajo z različnimi vajami in nalogami, ki koristijo razvijanju njihove motorike in se ob tem zelo zabavajo. Seznanijo se z različnimi elementarnimi igrkami, z elementi športne gimnastike, atletskimi disciplinami, igrami z žogo itd. Različne športne panoge celostno vplivajo na osebnost otroka in fizični razvoj, hkrati pa se otroci učijo socializacije in dela v skupini. Otroke bodo vodile štiri vaditeljice.

Veselim se vsakega otroka, ki se nam pridruži. Začetek vadbe bo v sredo, 4. septembra 2024. Informacije: 031 817 204 Športni pozdrav!

PREDSEDNICA DRUŠTVA,
OLGA ŠRAJ KRISTAN

V CENTRU ZA MLADE SEPTEMBRA DOGAJA

UČNA POMOČ V CZM

V Centru za mlade poteka učna pomoč za osnovnošolce in srednješolce. Da bo letošnje šolsko leto bolj prijetno, se sooči z izzivi še preden ti postanejo težava. Prijave za šolsko leto 2024/25 zbiramo od 19. avgusta 2024 preko telefona na 040 255 568 ali 01 722 66 00. Z izvedbo učne pomoči bomo začeli v oktobru.

POSTANI PROSTVOLJEC

Te veseli nudenje učne pomoči in želiš deliti svoje znanje z drugimi? Vabljen_a, da se pridružiš skupini CZMjevih prostovoljcev. Zelo bomo veseli vsakega prostovoljca_ke, da lahko čimveč mladim zagotovimo pomoč pri delu v šoli. Iščemo prostovoljce_ke za različne šolske predmete: angleščina, matematika, fizika, slovenščina ...

USTVARJALNE DELAVNICE ZA OTROKE IN MLADE

Tudi v novem šolskem letu bodo v CZM potekale sredine ustvarjalne delavnice.

1. skupina: 8-13 let, termin: 14.30-15.45 - prvo srečanje bo 2. 10.
2. mavrična skupina: ZAKLJUČENA
3. skupina: 14-30 let, termin: 18.00-20.00 - prvo srečanje bo 2. 10.

JEZIKALI BOMO!

Tudi v novem šolskem letu bodo imeli mladi priložnost učenja tujih jezikov. Oktobra začenjamo s španščino, načrtujemo pa tudi učenje francoščine in nemščine. Več informacij o tečajih in njihovih začetkih bomo objavili na spletni in FB/IG strani. Tečaji so namenjeni mladim med 15. in 29. letom starosti.

ZAČETNA ŠPANŠČINA - ZAČNEMO 3. 10. 2024

NADALJEVALNA ŠPANŠČINA - ZAČNEMO 2. 10. 2024

Začetni tečaj španskega jezika bo potekal ob četrtrkih 16.15-17.45. Nadaljevalna španščina (A1.2) pa ob sredah, 16.00-17.30. Vodi: Maya Choghari, mag. hispanistike in prof. pedagogike in andragogike. Cena tečaja 45 € / 15 srečanj (30 ur).

ŠPANŠČINA ZA OTROKE | 9.-14 LET

ČETRTRKI 15.10-16.10, | ZAČETEK 3. 10. 2024

Pridruži se nam na tečaju začetne španščine, kjer bomo skupaj raziskovali špansko govoreči svet skozi oči novinarke in novinarjev. Vsako učno uro se bomo podali na "popotovanje" v bližnje in oddaljene kotičke špansko govorečih držav, razkrivali jezik ter se potapljali v kulturo. Za otroke 9-14 let. Srečanja bodo potekala skozi celo šolsko leto. Vodi: Maya Choghari, mag. hispanistike in prof. pedagogike in andragogike

PREDAVANJA ZA STARŠE

V CZM s septembrom začenjamo s predavanji za starše, ki potekajo v sodelovanju s Študijski raziskovalnim centrom za družino, enota Domžale.

DELAVNICA ZA MAME NAJSTNIC | 10. 9. 2024

Delavnico bo vodila mag. Ana Trček, ŠRCD, enota Domžale

POSTAVLJANJE MEJA OTROKU IN NAJSTNIKU | 19. 9. 2024 | 18.00

Na predavanju bomo pogledali kako učinkovito postavljati meje in razmejivte, kaj je permisivna in represivna vzgoja, kako postavljamo meje otroku ali sebi, zakaj kaznovanje ne učinkuje, kaj je sočutna vzgoja ter od kje se otrok uči empatije in sočutja. Predvsem pa bomo osredotočeni na to, kako ob postavljanju meja ohraniti stik z otrokom in seveda s sabo. Predavateljica: dr. Lidija Bašič Jančar, univ. dipl. socialna delavka, zakonska in družinska terapevtka, vodja ŠRCD, enote Domžale

NAPOVEDUJEMO ...

JOGA IN PILATES Oktobra bomo zopet začeli z vadbo za mlade!

FOTOGRAFSKE DELAVNICE ZA OTROKE

POGLED 2024 Tudi letošnja jesen ne bo minila brez CZMjevega tradicionalnega fotografskega natečaja POGLED! Več informacij objavimo kmalu.

ZAČETEK MEDGENERACIJSKIH DELAVNIC

Tudi v novem šolskem letu nadaljujemo z medgeneracijskimi delavnicami. Prva se bo odvila že v oktobru. 24. 10. 2024 boste lahko spoznali tehniko izdelave makrameja in si izdelali svoj, unikarni izdelek.

SVETOVALNICA

Se zaradi trenutne situacije počutiš nelagodno? Bi se rad/a pogovorila? V CZM ti je na voljo BREZPLAČNA svetovalnica. Svetovalnico vodi diplomirana psihologinja in je namenjena mladim do 30. leta. Rezervacija termina je obvezna.

NA VSE AKTIVNOSTI OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE
NA INFO@CZM-DOMZALE.SI ALI 040 255 568.

VEČ INFORMACIJ NAJDEŠ NA
SPLETNI STRANI CZM

NMSB '24

nacionalni mesec skupnega branja

od 8. septembra (mednarodni dan pismenosti)
do 7. oktobra (zaključek © Tedna otroka)

Grajski kamišibaj pod slamnikom

Grad Tuštanj pri Moravčah
13. september '24, ob 17.00 | Vstop prost! |
| kamišibaj predstave |
● predstave za otroke in odrasle

Črt Kanoni: Tam dola, za zidom

Knjižnica Domžale
18. september '24, ob 19.00 | Vstop prost! |
| pogovor z avtorjem |
● začetek sezone srečanj bralnih klubov

Vinko Möderndorfer

Knjižnica Domžale
30. september '24, ob 19.00 | Vstop prost! |
| Literarna kavarna |
● začetek nove sezone Okusimo besedo

Knjižnica Domžale z vami od 1904

Poletni projekti

Sodeluj in osvoji presenečenje!

Biseri kleturne krajine fotografski natečaj

Fotografije pošljite do 20. septembra!

Podjetniška bralna značka za odrasle

Do 30. septembra oddajte izpolnjeno zgibanko.

Moje poletno bralno popotovanje do 9. leta

Oddaj zgibanko do 10. septembra in prejmi nagrado!

Poletavci od 7. do 12. leta

Do 10. septembra oddaj zgibanko in osvoji presenečenje!

NajPoletavci od 13. do 16. leta

Oddaj zgibanko do 10. septembra in si prisluži nagrado!

B je za ...

www.knjiznica-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Katarina Gomboc Čeh

Nihče nikogar ne spozna

CANKARJEVA ZALOŽBA, 2024

Nihče nikogar ne spozna je prvo prozno delo že uveljavljene pesnice Katarine Gomboc Čeh. Osrednji lik je enainvajsetletna Maša, študentka antropologije, ki poje v ženskem zboru in prijateljuje z Maksom, prav tako študentom antropologije. Mašini in Maksovi starši so stari prijatelji, ki so se zaradi različnih političnih prepričanj prenehali družiti, kar spodbudi Mašino razmišljanje o tem, kako nas zaznamujejo naša prepričanja in politične usmeritve. Oba sta zelo razmišljujoča, vendar je Maša bolj introvertirana, Maks pa precej ekstrovertiran. V že tako turbulentnem študijskem obdobju, ko mladi iščejo svojo identiteto in morajo najti čas za hobije, razmišljata o begunski krizi, družinskem zakoniku in drugih aktualnih dogodkih.

Jonas Jonasson

Tik pred koncem sveta

MLADINSKA KNJIGA, 2024

Jonas Jonasson je švedski pisatelj, pri nas že dobro znan po prevodih njegovih romanov. Njegov prvi roman Stoletnik, ki je zlezal skozi okno in izginil, je postal mednarodna uspešnica in bil preveden v več kot 40 jezikov. Tik pred koncem sveta je njegov šesti roman, v katerem v svojem slogu prepleta neobičajne like in še bolj neobičajne okoliščine v zabaven roman, poln komičnih preobratov. V tej odbiti zgodbi usoda poveže intelektualno omejenega kuharskega mojstra, srednješolsko učiteljico fizike, ki v prostem času rešuje zapleteno enačbo o koncu sveta, in petinsedemdesetletnico, ki je obogetela z lažnim profilom na Instagramu. Ko ob nekaj kozarčkih grappe ugotovijo, da imajo pred koncem sveta še kup neporavnanih računov in le nekaj dni časa, da to uredijo, se z avtodromom odpravijo v Rim, od tam pa z letalom v Afriko in nazadnje v ZDA. Ob približevanju konca sveta si vsakdo lahko privoščiti več kot po navadi, saj posledic svojih dejanj, če gre verjeti prerokinji, vendarle ne bo občutil. Kot so nenavadni in karikirani njihovi značaji, tako so nenavadne in neverjetne tudi pustolovščine, ki jih na svoji poti doživljajo. A pisatelj kot po navadi na koncu vse postavi na svoje mesto in posrečeno in zabavno razplete še tako zapletene niti. Zgodba, polna inteligentnega humorja, značilnega za tega avtorja, je lahko le lahkotno branje za najširši krog bralcev, a pod zabavno zgodbo se skriva kritika trenutnih družbenih razmer.

Urs Brunner, Nigel Jones,
Julia Schrammel

Salon Kitty

BELETRINA, 2024

O slavnem salonu Kitty smo že marsikaj slišali, napisanih je bilo že nekaj del in posnetih filmov. V večini primerov gre za ugibanja in seveda tudi za preverjena zgodovinska dejstva. Tokrat se avtorji osredotočijo na zgodovinska dejstva ter nam postrežejo s konkretnimi imeni in datumi. Salon Kitty je bil znan in ekskluziven berlinski bordel za prvovrstne stranke že v času weimarske republike, po nacističnem prevzemu oblasti pa naj bi postal tudi prisluškovalno središče, kjer naj bi z najmodernejšimi prisluškovalnimi napravami vohunili za pomembnimi obiskovalci bordela. Madam bordela je bila Kitty Schmidt, ki je skrbela, da so njene posebej izurjene vrhunske prostitutke opravljale svoje delo. Avtorji nam predstavijo z zgodovinskimi dejstvi podprto življenje slavne madam, kljub temu pa ostajajo vprašanja, na katera je zelo težko oziroma skoraj nemogoče odgovoriti. Je bila Kitty Schmidt oportunistka, vojna dobičkarica, sodelavka ali žrtev nacional-socializma? Knjiga nas popelje tudi skozi seksualno življenje najpomembnejših nacistov in nam pokaže njihove metode nadzora, prisile in raznih zlorab za

doseganje njihovih ciljev. Seznanjeni smo s strogimi pravili nacistov in prikazom njihovega izogibanja le-tem. Knjiga je kljub težki temi, ki jo obravnava, zanimivo in poučno branje.

knjige za otroke in mladino

Igor Karlovšek

Čez modro črto

Miš, 2024

Najstnica Urška uživa v svojem življenju. Je uspešna hokejistka, ima dobre prijateljice, v šoli ji gre dobro, tudi mlajši bratec ji ne otežuje življenja in jo po vrhu vsega še obožuje. Nekega popoldneva Urška med popoldanskim tekom po mestu vidi svojo mamo, ki poljublja neznanca. Sprva se Urški to zdi precej nenavadno, a kmalu ugotovi, da je videla prav to – mamo v objemu nekoga, ki ni njen oče. Starša otrokoma prav hitro sporočita novico, da se ločujeta. Urška in njen brat Tine sta navezana na hokej, na prijatelje, na Celje, kjer živijo, mama pa bi se odselila v Črnomelj in vzela oba otroka s seboj. Oče in mama se sprva dogovorita, kako bo njihovo življenje potekalo v prihodnosti, a oče se po premisleku odloči drugače. Kako pa bodo odločili sodni mlini? Ima Urška kaj besede pri tem? Lahko kaj stori? Seveda, saj ve, kaj hoče v življenju, in ve, kaj je dobro zanjo. Pa je to res? Urškina zgodba oziroma zgodba njene družine nam pokaže, kako predani so lahko otroci športu in kako pomembno je, da se med seboj pogovarjamo in poskušamo ubesediti vse, kar nam roji po glavi.

Kobi Yamada

Posoda z bomboni

BP, 2022

Slikanica avtorja Kobija Yamade otrokom na lep in preprost način predstavi čustvena stanja, ki jih doživljajo skozi življenje. Posoda z bomboni, ki je prisposodba za vsak dan, ki nam je namenjen, otroke skozi zgodbo uči o potrpežljivosti, pričakovanju in hvaležnosti. Deklica za darilo dobi posodico s pokrovom, v kateri se skriva en sam bombon. Navdušena ga takoj zaužije, in ko ugotovi, da je to najboljši bombon, kar jih je v življenju poskusila, želi še enega, vendar se posoda ne odpre. Z vsemi silami in idejami se loti odpiranja posode, kljub njenim naporom pa pokrov ostaja trdno zaprt. Jezna zaspí, naslednji dan pa v posodi spet najde slasten bombon. Tudi naslednji dan želi še en bombon, in kljub vsem poskusom odpiranja posode, se zgodba ponovi – posoda ostaja trdno zaprta. Ugotovitev, da posode ne bo moč odpreti, deklico užalosti, in odloči se, da posodo zavrže. Predno izvrši dejanje, se posoda spet odpre in v njej se spet pojavi bombon. Deklica ugotovi, da ji je vsak dan odmerjen le en bombon, in ob tem zavedanju uživa v vsakem trenutku okušanja, saj nikoli ne ve, če se bo naslednji bombon sploh pojavil.

Vane Kosturanov

Deklica in medvedek

KUD SODOBNOST INTERNATIONAL, 2024

Ob branju nežne in priske slikanice o prijateljstvu in odraščanju spremljamo dogodivščine deklice in medvedka, ki skupaj preživljata običajne in neobičajne trenutke. Spremljamo njuno popotovanje skozi letne čase, ko odkrivata in se učita novih stvari, lovita veter, se poskušata dotakniti sončnih žarkov, raziskujeta podvodne svetove in nebo, se s soncem igrata skrivalnice in skupaj odkrivata čarobno moč knjig. Skupaj vedno in povsod, vse dokler ... Avtor slikanice, mednarodno priznani makedonski umetnik – slikar in ilustrator, je do zdaj izdal tri avtorske slikanice: Zvezdatn otrok, Deklica in medvedek, Deklica in mesto. Riše tudi ilustracije za dela drugih avtorjev. Leta 2019 je bila slikanica Deklica in medvedek uvrščena v katalog Bele vrane ter na knjižnem sejmu v Skopju prejela nagrado za najboljšo ilustrirano knjigo.

KULTURA

Narodne noše iz Ihana v Beljaku

Pomemben del slovenske kulturne dediščine so narodne noše, ki jih v naši občini ne manjka in se rade udeležujejo različnih prireditev ter na njih prikazujejo raznoliko kulturno dediščino Slovencev, ki radi ohranjamo nekdanje običaje in navade.

Med društvi, ki skrb namenja tudi narodnim nošam, je že več desetletij tudi Turistično društvo Ihan, ki ga vodi Primož Orešnik. Nekaj deset narodnih naš se rado udeležuje različnih prireditev, proslav in srečanj, ne manjkajo tudi na procesijah in drugih prireditvah v KS Ihan, rade pa pogledajo tudi čez meje krajevne skupnosti, občine in naše države. Nikoli ne manjkajo tudi na večjih srečanjih narodnih noš, med njimi so stalni gostje na Dnevih narodnih noš v Kamniku.

Ena izmed mednarodnih prireditev, kamor radi grejo, je srečanje narodnih noš v Beljaku, v okviru žeganja, in te so se v začetku avgusta udeležili tudi letos. V Beljak so se odpeljale narodne noše iz Ihana in njihovi prijatelji, tako, da je bil avtobus poln, razloženje pa z več harmonikarji veselo.

V Beljaku so si pridobili veliko prijateljev, in vsako leto v povorki s svojimi narodnimi nošami navdušijo številno publiko. Ob tem pa ne pozabijo na Simona Hribarja, ki si je tod ustvaril vrsto prijateljev, ki so narodne noše iz Ihana še posebej lepo sprejeli.

Brez harmonike ali kakšne druge glasbe je tudi narodnim nošam dolgčas, zato so tokrat poskrbeli kar trije harmonikarji: Mojca in Matevž, še posebej pa Klavdija Gregorin Štifter, sicer koordinatorka Območne izpostava

Javnega sklada za kulturne dejavnosti, ki so polepšali tako sprevod kot poznejše srečanje, ko je za tipke harmonike poprijel tudi Nande Starin, ki je pred leti med drugim opravljal funkcijo predsednika Turističnega društva Ihan.

Narodne noše iz Ihana bodo tudi v prihodnje rade obiskovale različne prireditve in predstavljale našo kulturno dediščino.

VERA VOJSKA

FOTO: PRIMOŽ OREŠEK

Vroča glasbeno-gledališka jesen v Domžalah

Poletje se zaključuje in čas je za novo sezono v Kulturnem društvu Blunout v Domžalah.

Društvo, ki se od letošnjega leta ponša tudi s statusom društva v javnem interesu, že septembra v Domžale privablja nove, zanimive goste, jesen pa bo, kot napovedujejo nasploh vroča, saj se obetajo številne novosti in nepozabni dogodki.

tako 25. septembra kot 23. oktobra, obakrat ob 20. uri.

27. septembra pa v Domžale prihaja ena in edina Anika Horvat, ki bo predstavila svoje ustvarjanje skozi čas, saj praznuje okroglo obletnico ustvarjanja. Prislunhili boste lah-

Tudi letošnja sezona se bo začela z jazz večeri, ki v Blunoutu gostujejo vsak drugi četrtek. Letošnjega bodo 12. septembra ob 20.30 odprli s Škofic triom, kjer se bo zasedbi Nejc Škofic (klavir), Jošt Lampret (bas) in Gašper Bertonec (bobni) pridružil še slovaški trobentač Lukas Oravec. 26. septembra pa bomo v jazz zvoških uživali v družbi Domžalčanke Ajde Stine Turek, ki se ji bodo pridružili Igor Bezget (kitara), Nikola Matošič (bas) in Gašper Bertonec (bobni). Ajda in Žganci, ko so se pomenovali, bodo na oder stopili prav tako ob 20.30.

Skoraj Domžalčan, vsaj kar se po številu nastopov v našem mestu tiče, pa postaja Tadej Toš, s svojim Stand upom nas bo v Blunoutu zabaval

ko njenim najljubšim skladbam skozi čas, tako avtorskimi (Piran, Ogenj in led, Samo ti, Predala se ne bom, Vse bo še dobro ...) ter najljubšimi slovenskimi zimzelenimi skladbami, v preoblekah svežih aranžmajev (Ne čakaj na maj, Orion, Ura brez kazalcev, Zemlja pleše ...).

Hkrati pa lahko napovemo še drugi del oktobrskega dogajanja, saj 4. oktobra v Blunout prihajajo legendarni Zmelkoov, ki velja za enega najbolj trdoživih in svojstvenih rock bendov na slovenski glasbeni sceni. A o tem več v naslednjem Slamniku.

Kaj vse se bo še dogajalo to jesen, si lahko pogledate tudi na blunout.si. Vabljeni k uživanju v glasbenih in stand up predstavah pod centrom našega mesta. MATEJA A. KEGEL

Recenzija filma: Anselm

Wim Wenders, eden najbolj plodovitih 'artističnih' režiserjev sodobnega časa, je tokrat posnel netipični dokumentarec o prestižnem slikarju in kiparju Anselmu Kieferju, ki ponuja nekaj zanimivih razmišljanj in špekulacij. Za začetek si je film možno ogledati tudi v 3D-verziji, kar vključuje še dodatno dimenzijo in uvid v Anselmova umetniška dela. Predvsem pa nas, gledalce, nagovori s perspektive, kdaj je neko delo (še) umetniško.

Čeprav pretežno poznan kot slikar, je Kiefer – morda ironično – nase najbolj opozoril v 60. letih, ko je v očetovi uniformi poziral za držo nacističnega pozdrava 'Heil Hitler', z naglavljenim argumentom, da 'nikoli ne bi pozabili' ter se tako preveč zlahka oprali kolektivne krivde, ki je Nemcem (tudi sam je Nемеc, rojen 1945) v danem trenutku odvzela celotno kulturo in tudi identiteto. Z materiali, kot so slama, pepel, ilovica in šelak (posebna, z minerali obdana sol), je ustvarjal pretežno mračnijaške podobe monumentalnih proporcev nemške polpretekle zgodovine in se prek njih vključil v nekakšen samo-terapevtski kreativni proces. K temu je ves čas dodajal zgodovinske osebnosti in dogodke in jih prepletal s pesmimi Paula Celana, francoskega poeta romunskih korenin, ki je preživel holokavst, in mu je služil kot nezamenljiva inspiracija. Na področju

slikarstva je postal predstavnik novega simbolizma in ekspresionizma. Pri svojem delu se sklicuje na 'duhovno povezavo z materiali, s katerimi dela in na ta način obuja duha, ki živi v njih že od nekdaj', kar zveni vsaj nekoliko pretenciozno. Poleg vnetega raziskovanja judovsko-krščanskega in zgodnje egipčanskega izročila v povezavi z orientalskimi kulturami, kabalo in kozmologijo, pri svojem delu uporablja alkimistične postopke, ki ves čas subtilno balansirajo med redom in kaosom. Zaradi izjemno širokega znanja, ki ga je več kot očitno zmožen tudi aplicirati v svoje ustvarjanje, mu težko karkoli oporekamo, zato ima danes status slikarsko kiparske ikone in spada med enega 'najdonosnejših' umetnikov svetovnega formata. Kljub vsemu pa se zdi, da ga zapuščina nacionalsocialističnega gibanja v kombinaciji z vsemi grozodejstvi, ki jih je zmožno človeško bitje, še vedno preganja, saj odkrito priznava, da je gonilo njegovega dela ustvarjalni nemir, kar sicer pretežno velja vsaj za tiste bolj kontroverzne umetnike. Eno je gotovo, Anselm Kiefer nikoli ne bo umetnik množic, je veliko preveč morbiden, intelektualen, megalomanski in nenazadnje tudi občutno predrag za kaj takšnega.

Dokumentarec Anselm zagotovo ni film za vsakega, saj s svojim počasnim tempom in dokaj prikritim od-

stiranjem v kreativni proces avtorja (tudi fizično) enormnih umetniških del z unikatno uporabljenimi materiali, ki so po njegovih lastnih besedah 'popolnoma mrtva, če so restavrirana v napačnem prostoru', lahko močno načne živce gledalca. Vendar je umetnost včasih na svetu prav zaradi tega, da nas premakne iz cone udobja.

ŽIGA ČAMERNIK

Na ogled tudi v Mestnem kinu Domžale.

Slovenska proizvodnja kakovostnih vzmetnic in ležišč od leta 2001.

MARSEN
VSE ZA ZDRAVO SPANJE NA ENEM MESTU.

VZMETNICE · LATEX LEŽIŠČA
LETVENE PODLOGE · POSTELJE · VZGLAVNIKI

100% naravni lateks
Piramična ležalna površina
Pralna prevleka

25% POPUST
NA VZMETNICE
IN LEŽIŠČA

IZDELANO V SLOVENIJI
100% NARAVNO

Marko Peterka s.p.,

prodaja in proizvodnja kakovostnih izdelkov za zdravo in udobno spanje

Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale (poleg Gasilskega doma)

T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si

www.marsen.si

Godba s srcem - Srčni pogovori

Sreda, 25. september

Slamnikarski muzej

ob 18. uri

Ob 140-letnici Godbe Domžale se nadaljujejo tematski pogovorni večeri, ki so izvedeni vsak mesec v Slamnikarskem muzeju. Srčni pogovori skušajo prikazati vse dimenzije godbenega življenja. Večer bo popestren s krajšim glasbenim programom.

Kakšen je godbeni utrip pri prijateljskih godbah, kako uživajo na vajah in nastopih, kako se spopadajo z glasbenimi in organizacijskimi izzivi moderne dobe? Tokratni sogovorniki bodo iz vrst Pihalne godbe Moravče, Mengeške godbe in Godbe Lukovica.

Srčni pogovori bodo ob 140-letnici Godbe Domžale potekali enkrat mesečno in bodo prikazali vse dimenzije godbenega življenja.

GODBA DOMŽALE
1884

140 let

24. Kulturni poletni festival Studenec
Poletno gledališče Studenec pri Domžalah

Miran Jarc
Škocjan pri Domžalah

5. in 6. september, ob 19.30
Koncert
Uroš & Tjaša: STEKLASIKA
eventim* Nakup vstopnic: Eventim, Petrol

petek, 20. september, ob 20. uri
Cerkev sv. Lenarta na Krtini
Večer glasbe Urbana Kodra
DAN JE ZALJUBLJEN V NOČ
Saksfonist **Andrej Omejc**

Tel: 051 61 61 51 (Marijana) www.studenec.net Tel: 051 61 41 41 (Urša)

24. kulturni poletni festival Studenec

Življenje je kljub slabemu vremenu lepo.

Letošnji 24. poletni kulturni festival se je 19. julija 2024 nadaljeval z vsako leto težko pričakovano premiero domače gledališke predstave, ki je, kdaj pa ne, napolnila Poletno gledališče na Studencu in kot že več-

na grad Krumperk in na čase, ki jih pozabljamo.

V veselem pričakovanju, ubranem petju in kar nekaj smeha in glasnega ploskanja, ki ga je začelo motiti vreme, smo dočakali odmor, ki ni obetal

ljarjev vajenec Nace in njegova draga kuharica Marička počakala na nas.

Po vseh dobro obiskanih predstavah in odličnih ocenah sem se odločila: moram videti, kakšen je konec letošnje domače gledališke predstave. Radovednost me je znova pripeljala, kot več kot tisoč obiskovalcev, na zadnjo predstavo. Do zadnjega sedeža zasedeno gledališče, kot večina več kot tisoč obiskovalcev, sem se odločila, da konec pa moram videti in naj bo srčen ali nesrečen. Prvo dejanje me je očaralo z vsem: igralci, pevci, plesalci, glasbeniki, zdelo se mi je še boljše kot, ko sem predstavo gledala prvič. Posebej veselo je bilo nadaljevanje, z nekaj presenečenji, veliko dobre glasbe in petja, predvsem pa srečnim koncem, kot si ga sicer vsi želimo tudi za svoje življenjske poti. Aplavzov ni manjkalo, pozdravu in čestitkam podžupana Mateja Primožiča, ki nas je spomnil tudi na jubilej Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, na življenjski jubilej režiserja Lojzeta Stražarja, ter več kot 50-letnega igralskega sodelovanja Rajka Majdiča, pa tudi prijaznih povabil na preostanek letošnjega festivala ne.

VERA VOJSKA

FOTO: KD MIRAN JARC ŠKOCJAN

krat, najmanj 50-krat doslej, privabila obiskovalce od blizu in daleč. Vsi po vrsti so želeli preveriti, kako so Lojze in njegovi letos, ko med drugim praznujejo 75-letnico od začetka dela Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, pripravili prijeten večer, letos s Čevljarjem baronom, nas spomnili na to staro obrt, tudi

nič dobrega. Organizatorji so se odločili, da skrajšajo pavzo. Pa ni dosti pomagalo in manj hrabri so začeli zapuščati gledališče, večina pa je, kolikor je pač mogla, prisluhnila nadaljevanju. Pa ne za dolgo, kajti organizatorji so zaradi slabega vremena predstavo prekinili. Gledališče se je spraznilo. Pa drugič smo rekli, saj bosta čev-

SLAMNIK
GLASILO OBČINE DOMŽALE

ŽIV ŽAV
2024
KULTURNI DOM DOB
2025

OTROŠKI GLEDALIŠKO-LUTKOVNI ŽIV-ŽAV v Dobu

Kulturno društvo Jožef Virk Dob vabi k vpisu abonmaja za otroke 2024/25, v katerega bo vključenih sedem nedeljskih predstav za najmlajše.

Z vpisom ABONMAJA si zagotovite stalni sedež v prijetni dvorani Kulturnega doma na Močilniku v Dobu. Vse predstave pa so namenjene tudi za IZVEN.

Za uvod v letošnjo sezono se bo predstavilo gledališče KU-KUC z zabavno in poučno predstavo

ŽIV ŽAV
ZAJTRK JE ZDRAV

ZA ABONMA IN IZVEN

Zabavna in poučna zgodba, v kateri pujsa Vita, zajček Mini in prijatelji gledalci pripravijo zabavo za Vitin rojstni dan. Ob napetem in razgibanem dogajanju spoznajo pomen kaj pravi zajčji pregovor: »Če zajtrk izpustimo za svoj rojstni dan zbolimo«

Predstava bo
v nedeljo, 15. septembra 2024, ob 16. uri,
v Kulturnem domu na Močilniku v Dobu.

Informacije in rezervacije na tel.: 041 420 610

Simfonično v poletje

Koncerta z naslovom *Simfonično v poletje* in podnaslovom *Filmska glasba ob koncu junija, 21. v Kamniku in 22. v Domžalah* sta bila planirana na odprtih prizoriščih.

Žal je prireditvi krojilo vreme, tako da je bil kamniški koncert, kljub deževnim kapljam, drugi pa prestavljen iz Češminovega parka in dvorano Kulturnega doma v Radomljah (23. junija). Uvodna skladba Richarda Straussa Tako je govoril Zaratustra ni bila napisana za film. Nastala je že leta 1896, vendar so bile Fanfare iz tega dela vzor skladateljem filmske glasbe, delo pa mnogokrat uporabljeno v različnih filmih. Iz 'starejše' generacije skladateljev te zvrsti sta bila tudi Erich Korngold (1897) s skladbo iz filma Morski volk in Max Steiner s Tarino temo iz filma V vrtincu. Če so se torej v medsebojni intonaciji povezavi v zvočnosti radomeljskega odra še malo iskala, so v nadaljevanju blestela v vsej polnosti zvoka in izraza. V pomladnem hrepenenju – glavni temi iz filma Vesna Bojana Adamiča se je kot solist z lepim violinskim tonom predstavil koncertni mojster orkestra Uroš Bičanin. Malo je tako vrhunskih amaterskih koncertov, kot so ti v izvedbi Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik. Poleg vsakoletnega novoletnega koncerta in koncerta 'klasične glasbe' nas pred poletjem razveselijo z lahkotnejšim programom, ki nas uvede v vroče dopustniške dni. Tudi letošnje leto ni bilo izjema. Kot se za tak koncert spodobi, je program bolj lahkoten, sestavljen kot mozaik iz nekaj minutnih stavkov, ki pa jim je bila rdeča nit, da so jim krojili prepoznavnost številni filmi, za katere so skladatelji prejeli najvišja filmska priznanja. Kljub lahkotnejšemu žanru so partiture in izvajalski parti zahtevni in pogosto trd oreh za izvajalce, vendar so pod skrbnim in natančnim ter muzikalnim dirigentom

Zoranom Bičaninom to nalogo odlično izpeljali. Brez Henryja Mancinija noben koncert ne mine, saj je avtor številnih uspešnic. Poleg popularne Moon River iz filma Zajtrk pri Tiffanyju je najbolj popularna filmska risanka Pink Panther. Italijanske-

je zvočno odlično usklajeval dirigent Zoran Bičanin, ki je pripravil tudi izbor programa. Program je duhovito povezoval prijatelj orkestra, kontrabasist Miha Firšt. Ob dolgotrajnem ploskanju so izvajalci Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik do-

ga skladatelja Nino Rota so predstavili z ljubezensko temo iz filma Boter. Ob Williamsu je najbolj prepoznavni skladatelj filmske glasbe Enrico Morricone. Slišali smo njegovo temo iz filma Bilo je nekoč v Ameriki. Novejših datumov so bile skladbe iz Gospodarja prstanov, Silvesterjevega Maščevalca in Powelovega Kako izuriti svojega zmaja. Tudi v zadnjih treh skladbah Lunneve Downtown Abbey, Williamsove Vojne zvezd in Hornerove glasbe iz filma Zorro so vse orkestralne skupine odlično opravile svoje naloge, ki jih

dali še dva dodatka. Poleg glasbe iz Igre prestolov je zaradi duhovitosti in odlične inštrumentacije navdušila še glasba iz risanke Tom in Jerry skladatelja S. Bradleyja. V skladbi so se z različnimi solističnimi vložki v ritmični, razgibani in usklajeni igri predstavili v najlepši luči številni izvajalci orkestra in navdušili polno dvorano. Zaradi zadovoljnih poslušalcev je prava škoda, da orkester ne zmore koncerta ponoviti in ga promovirati v širšem slovenskem prostoru. Iskrene čestitke.

PROF. TOMAŽ HABA

Je Kamniška Bistrica pod čistilno napravo čistejša?

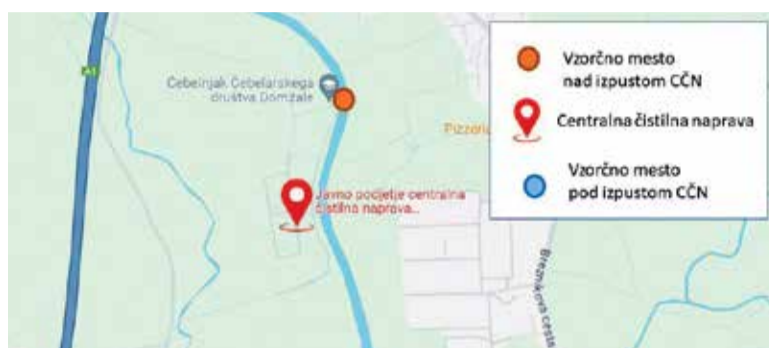
Pod vodstvom raziskovalnega Inštituta REVIVO ter s pomočjo prostovoljcev in študentov biologije ter Ribiške družine Bistrica Domžale smo v soboto, 17. avgusta 2024, izvedli monitoring na Kamniški Bistrici.

Damjan Habe – Habo za Inštitut REVIVO

V Domžalah imamo eno naj-sodobnejših čistilnih naprav v Sloveniji. Le-ta čisti komunalne, padavinske in industrijske vode z območja občin Domžale, Kamnik, Mengeš, Komenda in Trzin. Naloga Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik (CČN) pa ni le količina prečiščene vode, ampak tudi kvaliteta izpuščene vode v Kamniško Bistrico. Tega se močno zavedajo v vodstvu CČN, ki je naročilo že četrto študijo stanja reke. Pod vodstvom raziskovalnega Inštituta REVIVO ter s pomočjo prostovoljcev in študentov biologije ter Ribiške družine Bistrica Domžale smo v soboto, 17. avgusta 2024, izvedli monitoring na Kamniški Bistrici. Namen raziskave je pregled ribje populacije in stanja vode in s tem tudi spremljanje vpliva CČN Domžale - Kamnik na ekološko stanje reke. A rezultati raziskave že na prvi pogled presenečajo!

Gre za analizo ekološkega stanja nad čistilno napravo (ob čebelnjaku – Študa), tako imenovanim referenčnim vzorčnim mestom, kjer CČN še nima vpliva in stanja dolvodno za njenim izpustom, kjer ta izpust vpliva na rečni ekosistem. Kontinuirano spremljanje stanja nam omogoča, da zaznamo in pojasnimo kompleksne vplive in spremembe skozi čas, ki se dogajajo v strugi in zaledju ter so povezani z delovanjem CČN. Tako analizo smo izdelali že četrtri in se izvaja na dve leti, kar pa omogoča tudi časovno primerljivost. Te ponavljajoče raziskave na istem območju nam omogočajo širše razumevanje, spremljanje in tolmačenje kompleksnih sinergijskih vplivov CČN Domžale - Kamnik, hidro-morfoloških sprememb struge ter ostalih dejavnikov iz zaledja na ribjo združbo. Podatke iz letošnjega leta bomo lahko primerjali s podatki in vplivi iz 2018, 2020 in 2022.

Sama akcija je potekala tako, da

Vzorčni mesti nad in pod izpustom iz CČN Domžale z zaledjem

smo na obeh vzorčnih mestih naredili dva izlova rib po isti metodi. Le-to izvajamo tako, da z mrežami omejimo stometrski pas, v katerem ribe izlovimo z elektro izlovom. Gre za metodo, ki rib ne poškoduje, a omogoča natančen popis. Električna ribe začasno omami, kar nam omogoča, da jih zajamemo z mrežo in začasno zadržimo v velikih plastičnih bazenih. Vsaki ribi nato določimo vrsto, maso in standardno dolžino, ki jo izmerimo v naravni legi, od konice glave do konice repne plavuti (Slika). RIBE pred rovanjem omamimo, po koncu merjenja zadržimo v rečni vodi, da si opomorejo, nato pa jih nepoškodovano izpustimo nazaj v reko.

Poleg populacije rib pa nas zanima tudi stanje vode – tako imenovani abiotski parametri, saj so tudi to pogoji, ki vplivajo na stanje življenja v vodi. Tako smo analizirali temperaturo zraka, vode ter fizikalne in kemijske parametre vode, ki smo jih merili z multi-metrom (HACH HQ40D). Izmerili smo koncentracijo raztopljenega kisika [mg/l] in nasičenost vode s kisikom [%], prevodnost [$\mu\text{S}/\text{cm}^2$], temperaturo [°C] in pH. Vsi ti parametri nam bodo pomagali razumeti stanje življenja v reki.

Za tokratno analizo smo potrebovali številčno ekipo, ki jo je vodila biologinja dr. Polona Pengal in so jo dopolnjevali tako biologi kot laiki. Laiki smo se morali seznaniti tudi z osnovami ravnanja z ribami in

ustreznega rovanja pri meritvah. Zavedamo se, da moramo pri svojih naporih ohranjanja in skrbi za naravo tudi postopati v skladu z načeli najboljše koristi za naravo.

Po celodnevem napornem delu smo lahko strnili le nekaj splošnih ugotovitev. Celotna analiza sicer zahteva dolgotrajno obdelavo podatkov, tako da bomo ugotovitve lahko strokovno utemeljili šele po zaključku analize.

Občutki in opažanja med samim delom pa nam kažejo, da je rib v Bistrici občutno manj kot pred leti in da trend drastično upada. Denimo,

Vsako ribo skrbno izmerimo in ji določimo stanje.

med ribami ni bilo zaznani nečice, ki je bila vsa leta prisotna, popisali pa smo kar nekaj rib, ki so v slabi kondiciji (poškodovane npr.). Le malo je bilo velikih, odraslih rib, ki sicer predstavljajo stabilno osnovo za razmnoževanje in s tem dolgoročno preživetje ribje združbe. A o razlogih za tako stanje bomo lahko sklepali šele po analizi podatkov čez nekaj tednov.

Ob popisu pa smo bili zelo presenečeni nad ugotovitvijo, da je voda bolj bistra in dno reke videti čistejše pod CČN kakor nad njo. To je sicer za laike zelo presenetljiva ugotovitev, a za izkušene biologe in ribiče nič novega. V toku pod CČN je namreč poplava odrinila kamnomete, ustvarila naravno prodišče in odprla prodnato obrežje. Prodišča so ključni deli rek, na katerih potekajo samočistilni procesi, v

katerih se predelajo in porabijo snovi iz čistilnih naprav, ki sicer povzročajo kalnost in razrast bakterij in alg. Naravne prodnate brežine in dno pa omogočajo tudi izmenjavo vode tako rekoč z dnom in obrežjem. Ta voda se tako dodatno prečisti in hkrati ohladi vodo v strugi reke, s čimer izboljša pogoje za preživetje praktično vseh vodnih organizmov. Ker v tem (dolvodnem) delu tudi ni toliko pregrad, ki bi zadrževale vodo in s tem povzročale pregrevanje, je čistost in bistrrost reke že na pogled boljša.

So pa to opažanja terenskega dela, medtem ko bomo morali na resno analizo še počakati. O vsem bomo poročali v enem od prihodnjih prispevkov, ko bo celovita znanstvena analiza dokončana. Do takrat pa se iskreno zahvaljujemo: najprej Centralni čistilni napravi, ki je analizo naročila in pozorno skrbi tudi za okolje; potem Ribiški družini Bistrica Domžale, ki nam je priskočila na pomoč v tehniki in znanju; vsem prostovoljcem, ki so si vzeli čas in zavest, da so skrbno pomagali pri popisovanju. Hvala tudi vam, ki vas ta tema zanima, gre namreč za boljši jutri ... ☐

Razlika čistosti vode med regulirano strugo – elektro ribolov (zgoraj) in čistost vode v odprti, neregulirani strugi z vidnim prodiščem – skrb za svežo vodo pri meritvah (spodaj).

ZELENI DAN
V DOMŽALAH
Povezani v reči ♥

Evropski teden mobilnosti,
16.-22. 9. 2024

20. september 2024,
od 10. ure naprej na Ljubljanski cesti

»Udoben javni prostor - za vse«:
družabne igre, knjižnica pod krošnjami,
pogovorni oder, ulična glasba, kolesarski poligon, poslikava obraza, vodena vadba,
potujoča kavarna, Kuhna na plac in še in še...

Pridržujemo si pravico do spremembe programa/odpovedi dogodka.
Spremljajte www.visitdomzale.si

KOLUMNNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

PROJEKT ARKADIJA

ANTON KOMAT

Samooskrbna skupnost sonaravne pridelave hrane, izobraževanja in ozaveščanja v Domžalah

Društvo Pod staro češnjo združuje v Domžalah več kot 70 vrtičkarjev, ki na dolgoročno najeti njivi upravljajo 44 vrtov, vsak ima površino 120 m². Društvo deluje v javnem interesu v dobro prehranske suverenosti lokalne skupnosti in v podporo tradicionalne kulture prehranjevanja. Ustanovljeno je bilo 18. marca 2022 in registrirano 11. aprila 2022. Ime je povzelo po ogromni divji češnji drobnici (*Cerasus avium var. sylvestris*), ki raste poleg vrtov. Zato je znak društva češnjev cvet, upodobljen na žigu. Češnja ima obseg debela 332 cm, in samo na podlagi tega kriterija je vpisana med naravne vrednote. Na Oddelek za urejanje prostora Občine Domžale smo dali predlog za razglasitev tega mogočnega drevesa med naravne vrednote Republike Slovenije. Njihovo podporo smo poslali na Zavod RS za varstvo okolja iz Kranja. Strokovnjak zavoda je opravil ogled in takoj podprl predlog. Čakamo le še formalno objavo v Uradnem listu. Res imponantno drevo raste na meji dveh parcel, ki sta obe javno dobro v lasti Občine Domžale. Ker starim drevesom grozi posek, najbolj tistim z dragocenim lesom, kar češnjev les tudi je, bomo to izjemno naravno dediščino označili z ustrežno tablo.

Vabljeni vsi, da si ogledate domžalsko znamenitost žive narave.

Toliko za začetek. Društvo je najprej organiziralo skupnostne vrtove v Domžalah s ciljem prehranske suverenosti lokalne skupnosti. Ta obsega ohranjanje in izobraževanje historičnih znanj pridelave sezonske žive hrane, promocijo zdravega življenja, vzgojo zdravilnih rastlin in podporo naravnega zdravilstva, zbiranje in izmenjava semen historičnih sort kulturnih rastlin, varovanje kulturne krajine ter podporo tradicionalne kulture prehranjevanja. Društvo lahko izdaja knjige, brošure in prispevke na zvočnih in video medijih ter internetu. Vse aktivnosti so posvečene opolnomočenju lokalne skupnosti. Društvo lahko pod pogoj, ki jih določa zakon, opravlja pridobitno dejavnost kot dopolnilno dejavnost in to: pijačo in hrano na lastnih prireditvah. Društvo se lahko poveže s sorodnimi društvi v Sloveniji ali v tujini. Lahko ustanovi zavode ali zadruga kot oblike izvajanja skupnih programov.

Društvo lahko poleg članarine pridobiva finančna sredstva tudi na javnih občinskih, državnih ali mednarodnih razpisih ter s prispevki posameznikov, sponzorjev in donatorjev; lahko pa tudi z različnimi akcijami, kot so prodaja viškov pridel-

kov, kulturno-zabavne prireditve, strokovne ekskurzije in izleti; s strokovno-svetovalno, izobraževalno in predavateljsko dejavnostjo, s prodajo publikacij, revij in knjig ter drugih tiskanih izdelkov.

Središče vrtnarskega območja je skupni prostor, kjer se nahajajo ribnik s paglavci, ki vsako leto zrastejo v sekulje in krastače, ki po vrtovih pobirajo polže, dva čebelja panja, kjer domujejo opravevalke pridelkov, 11 m visoka opazovalnica za ujede, ki lovijo miši, rovkve in voluharje, ter hotel za koristne insekte, kot so čebele samotarke in najezdniki. Žabe so se 'udomačile' in vsako leto zalegajo nov zarod, tri-

je člani so v uku pri Čebelarstvu društvu Domžale in tudi ujede, dva para postovk, gnezdiyo v bližini. Postavljenih je 22 vodnih kontejnerjev po 1000 litrov, ki omogočajo varčno zalivanje vrtov in namakanje.

S projektom Arkadija gremo na EU razpis Strategije lokalnega razvoja LAS. Namen projekta je integracija naprednih sonaravnih praks, kot so ekološka pridelava hrane, gojitev tradicionalnih sort kulturnih rastlin, integrirano zatiranje škodljivcev ter izobraževanje otrok, učencev in občanov o pomembnosti samooskrbe z lokalno sezonsko pridelano hrano.

Ključni elementi projekta so:

1. Infrastruktura in oprema bo vsebovala lesene hiške, ograjo okoli vrtov ter leseni objekt, v katerem bo izobraževalni center.

2. Varčevanje z vodo in sistemi za zalivanje z zbiranjem deževnice in kapljičnim namakanjem.

3. Ekološko vrtnarjenje avtohtonih kulturnih rastlin, ki so prilagojene lokalnim razmeram in odporne na okoljske strese, kompostiranje in sonaravne metode kontrole škodljivcev.

4. Semenska knjižnica kot prostor za zbiranje, izmenjavo in ohranjanje semen tradicionalnih sort, prilagojenih lokalnim razmeram. Izobraževalne delavnice. Vzgoja sadik za občane.

5. Organiziranje delavnic za otroke v VVZ, za učence v OŠ in starejše, kjer bomo obravnavali izjemen pomen lokalne sezonske hrane in tradicionalne prehranske prakse ter recepte.

6. Izvedba rednih dogodkov za širšo skupnost, kot so promocije, tržni dnevi in dnevi odprtih vrat, izmenjave semen in sadik.

Glavni problem, ki ga rešuje projekt Arkadija, je zmanjševanje zdravstvene varnosti hrane ter uničevanje prehranske suverenosti Slovenije zaradi prevlade globalnih korporacij pri nadzoru prehranskega trga. Cilji so: povečana lokalna samooskrba s podporo domžalski tržnici, izobraževanje otrok in odraslih o ohranjanju rodnosti prsti in biotske pestrosti, pomen zdrave hrane, reševanje izjemne dediščine semen tradicionalnih sort kulturnih rastlin, obnova in krepitev socialne mreže prebivalstva občine. Skupnostne aktivnosti, predavanja, delavnice in dogodki bodo prispevali k tesnejši povezanosti ljudi in njihovi večji samozavesti. Udeležba otrok lokalnih vrtcev, dijakov OŠ in univerze za tretje življenjsko obdobje bo spodbujala medgeneracijsko sodelovanje in prenos historičnih znanj o pripravi lokalne hrane, ki so danes izjemnega pomena za varno prihodnost. Vsi otroci vrtcev so bili ob obisku vrtov do sedaj navdušeni. □

“ Namen projekta je integracija naprednih sonaravnih praks, kot so ekološka pridelava hrane, gojitev tradicionalnih sort kulturnih rastlin, integrirano zatiranje škodljivcev ter izobraževanje otrok, učencev in občanov o pomembnosti samooskrbe z lokalno sezonsko pridelano hrano.

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

Ločevanje biološko razgradljivih odpadkov – reciklirajte jih kar doma

Kuhinjske odpadke iz gospodinjstva in zeleni vrtni odpad je glede na veljavne predpise prepovedano mešati z drugimi komunalnimi odpadki.

Obveza vsakega gospodinjstva je, da z doslednim ločevanjem poskrbi za recikliranje teh odpadkov in s tem za zmanjševanje negativnega vpliva na okolje.

Biološko razgradljive odpadke je torej potrebno ločevati in zbirati na hišnem kompostniku in/ali v posebnem zabojniku (rjavi zabojnik). Kjer je to izvedljivo, je najbolj priporočljiva kombinacija obeh rešitev, lahko pa se vsak uporabnik odloči, da bo tovrstne odpadke v celoti kompostiral na hišnem kompostniku. Kjer se javna služba zbiranja biološko razgradljivih odpadkov izvaja, morajo uporabniki, ki se odločijo, da bodo tovrstne odpadke v celoti kompostirali na domačem kompostniku, za odjavo rjavega zabojnika oddati ustrezen obrazec, ki je dostopen na spletni strani www.prodnik.si.

S kompostiranjem lastne odpadke recikliramo v kompost, ki ga lahko uporabimo na domačem vrtu. Pri tem je pomembno, da se upoštevajo vsa določila Uredbe o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadkom ter občinskega pravilnika o zbiranju in odvozu komunalnih odpadkov.

Kako se lotiti kompostiranja?

- 1. Izberite primerno mesto za postavitev kompostnika:** Za postavitev hišnega kompostnika na vrtu izberemo polsenčen ali senčen prostor, zavarovan pred vetrom in lahko dostopen. Postavi se ga tako, da ne povzroča nevšečnosti (npr. smradu) na sosednjih zemljiščih.
- 2. Preverite, kateri odpadki so primerni za kompostiranje:** Odpadki, ki niso primerni za kompostiranje, so vsi odpadki, ki se v okolju ne razgradijo, poslabšajo kakovost komposta in vsebujejo nevarne snovi: plastika, steklo, kovine, keramika, kosti, maščobe, ostanke tekstila, vsebina vrečk za sesalnike, zdravila, oblanci in žagovina obdelanega lesa, mačji in pasji iztrebki, plenice.
- 3. Upoštevajte nekaj osnovnih pravil kompostiranja**

ZELENI VRTNI ODPAD, zlasti:

- odpadno vejevje,
- trava,
- listje,
- rože,
- stara zemlja lončnic,
- plevel,
- gnilo sadje in zelenjava,
- stelja malih rastlinojedih živali,
- lesni pepel.

KUHINJSKI ODPADKI, zlasti:

- zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst,
- jajčne lupine,
- kavna usedlina,
- filter vrečke,
- pokvarjeni prehrabni izdelki,
- kuhani ostanke hrane,
- papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke.

- Hišni kompostnik mora imeti neposreden stik s tlemi.
- Osnovna plast zdrobljenih vej poskrbi za dobro zračenje od spodaj in preprečuje zastajanje vode. Za optimalen razkrojni proces je pomembna zadostna ponudba kisika, ki jo dosežemo tako, da se suhi strukturni material (veje in zeleni obrez) in vlažni nestrukturni material (trava, kuhinjski odpadki) vedno med seboj mešajo.
- Kuhinjske odpadke in ostanke hrane je treba takoj prekriti z listjem, zemljo, travo ali rahlo zagrebsti, da preprečimo neprijetne vonjave in ne privabljamo podgan in drugih živali.
- V procesu razgradnje, ki poteka pri 50 °C do 60 °C, mikroorganizmi, bakterije in glive proizvajajo humus in hranilne snovi, za kar pa

potrebujejo določeno vlago. V času daljše poletne suše je priporočljivo vlaženje kompostnega kupa.

4. Po šestih mesecih preverite, če je kompost zrel: Kompost je zrel po 6 do 12 mesecih oziroma ko se vsi odpadki spremenijo v rjavo grudičasto prst, ki diši in spominja na dobro gozdno prst. Zanesljivo znamenje, da je proces razgradnje organskih odpadkov končan, pa je tudi, ko se vsi deževniki umaknejo.

Zrel kompost presejemo skozi grobo sito. Dele, ki niso razpadli, vrnemo v proces razgradnje, presejan kompost pa uporabimo tako, da ga potresemo po površini zemlje. Nikoli ga ne vkopavamo globoko v zemljo.

5. Zrel kompost uporabite: - pri presajanju rož, sadnega drevja in drugih večjih rastlin,
• za mešanje z neuporabljenimi deli zemlje na vrtu,
• kot dodatek k novemu kompostnemu kupu.

Zbiranje biološko razgradljivih odpadkov v rjavih zabojnikih

Vsi ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki, zbrani v okviru javne službe ravnanja z odpadki (na leto se jih na območju občin Domžale, Mengeš, Lukovica, Moravče in Trzin zbere več kot 5000 ton), so predani družbam za ravnanje s tovrstnimi odpadki. Odvozi vsebine rjavih zabojnikov se v poletnem času izvajajo enkrat tedensko, v zimskem terminu pa vsakih štirinajst dni (točni dnevi odvoza za posamezno odjemno mesto so navedeni na računu za komunalne storitve in portalu eProdnik). V poletnem obdobju se notranjost rjavih zabojnikov tudi večkrat strojno očisti. Uporabniki rjavih zabojnikov lahko občasno povečane količine zelenega vrtnega odpada kadar koli brez dodatnih stroškov pripeljejo v Center za ravnanje z odpadki v Dobu.

FOTO: PIXABAY

ŠPORT

Porazen začetek odnesel trenerja in pomočnika izvršnega direktorja

Kar pet porazov na uvodnih šestih prvenstvenih srečanjih je najslabši izkupiček NK Domžale v zadnjih 15 sezonah.

NK DOMŽALE V tem obdobju je ruмена družina na uvodnih šestih tekmah brez zmage ostala le še enkrat, v sezoni 2019/2020. Domači poraz proti Kopru v 6. krogu, ko so 'kanarčki' ob Kamniški Bistrici 24. avgusta slavili s 3:0, je, kot kaže, izbil dno in domžalsko barko sta naslednji dan zapustila trener Erik Merdanovič in leva roka izvršnega direktorja Mateja Oražma Grega Ciglar. Slednji je skupaj z Matejem Oražmom v poletnem kadrovanju pogumno premešal karte in Domžale so (tudi zavoljo finančnega delovanja seveda) krepko prevetrite ekipo, za kar, kot kaže, plačujejo visoko rezultatsko ceno. Domžale so zapustili nekateri nosilci igre (Markuš, Pišek, Đapo), nekaterim so se zahvalili za sodelovanje in stavili na številne novince. Pod vodstvom Merdanoviča, ki je v klubu eno sezono de-

loval kot vodja mladinskega pogona in pozneje še mladinske ekipe, a brez pravih izkušenj s članskim nogometom.

In karte, ki so Domžalčanom ostale v rokah, (zaenkrat) niso prinesle uspeha. V petih tednih se je kot hiša iz kart podrla zasnova, ki naj bi na novih temeljih prinašala rezultate. Popotnica na prijateljskih tekmah sicer ni nakazovala tega, a ko je šlo zares, se je ustavilo. Trenerske vajeti bo zdaj začasnno, tako kot lani ob koncu leta, ko je moštvo priboril obstanek, prevzel pomočnik trenerja Matej Podlogar.

Kot 'jokerja' so v klubu nazaj v domače okolje pripeljali Harisa Vučkica in Dejana Lazareviča. Oba sta domžalske vrste zapustila kot mladince in se z uspešnimi igrami v tujini prebila tudi do mesta v članski izbrani vrsti. Zdjaj sta odločena,

Haris Vučkic se po 15 letih vrača v Domžale.

da svojemu nogometnemu začetku (kamor se je Lazarevič že vrnil med letoma 2018 in 2020) skušata nekaj vrniti in krivuljo uspeha dvigniti navzgor.

DOMEN JARC
FOTO: NK DOMŽALE

Sladka zmaga nad sosedi, poraz proti Muri za slabo voljo

Radomljani so v avgust krenili z zmago proti Domžalčanom in mesec zaključili z nesrečnim porazom proti Muri v zadnjih minutah.

NK KALCER RADOMLJE Vmes je bilo pričakovano premočno Celje, so pa uspeli točko odščitniti Mariborčanom.

NK Kalcer Radomlje je v 3. krogu nove sezone prve lige z 1:0 kot domačin na papirju v Domžalah premagal prav Domžale in jim prizadejal tretji zaporedni poraz. Junak zmage je bil Nino Kukovec, ki je v 76. minuti z glavo zadel po lepi podaji Stjepana Davidovića.

Drago so nato mlinarji svojo kožo prodali tudi teden dni pozneje proti Celjanom, ki so doma 11. avgusta slavili s 4:2. Slednji pa so v naslednjem krogu prekrizali načrte Mariboru, ki se je v Domžalah moral zadovoljiti z golj s točko. Pod črto zagotovo zaslužena točka mlinarjev, ki so bili blizu remija tudi 24. avgusta na gostovanju na Fazaneriji. Tam pa je srečanje odločila enajstmetrovka – igro Roka Štormana z roko je v edini zadelek na tekmi pretvoril Dario Vizinger.

Radomljani so v 18-letnem Jakobu Kobalu našli odličnega vratarja.

Radomljani so tako na četrtem gostovanju še četrtič ostali brez točk, tako da z osvojenimi štirimi točkami pred zadnjimi Domžalami, ki ima-

jo eno, ter Nafto s tremi, zasedajo osmo mesto na lestvici.

DOMEN JARC
FOTO: NK KALCER RADOMLJE

Poraz kot klofuta streznitve in motivacijska brca

Roltek Dob je s porazom krenil v drugo sezono 3. lige zahod, nato pa rezultatsko krivuljo hitro obrnil navzgor.

NK ROLTEK DOB Dobljani so lanko sezono končali kot prvaki 3. lige, na 26 tekmah zabeležili 23 zmag in ob tem še trikrat remizirali. Na kolena jih ni zmozel spraviti nihče, razlika v zadetkih +64 zgovorno priča o premoči ekipe Darka Birjukova.

A modri z vzhoda občine so po odločitvi vodstva kluba o(b)stali tretjeligaš, ki se je v novo tekmovalno sezono podal 17. avgusta v Škofji Loki. In se opekel. Pri tekmeu, ki so ga lani na istem igrišču premagal s

5:0. Tokrat pa so Škofjeločani izkoristili neodločnost Dobljanov in jih presenetili z 2:1. Žiga Avbelj je na začetku tekme sicer popeljal Dob v vodstvo, a nato je sledil nerazumljiv padec. »Nismo bili na nivoju. Pristop ni bil pravi, glava ni bila na tekmah. Morda klofuta, ki smo jo potrebovali. Da se zavemo, da nam ne

bo nič podarjeno in bodo ekipe proti nam kot prvakom še dodatno motivirane,« razloga za poraz ni skrival pomočnik trenerja Žan Cerar, ki pa lahko igralce pohvali za odziv na naslednjih tekmah. Sledil je namreč pokalni obračun s sosedi Virjani, ki so ga Dobljani po zadetkih Nika Veršnjaka, Tima Židana ter Vida Strnada dobili s 3:0.

S tremi zadetki v mreži tekmece se je končal tudi obračun 2. kroga prvenstva, s 3:1 je padla lani sedma Svoboda. Vodstvo po zaslugi zadetka Darka Mitrovića so gostje iz Ljubljane še uspeli izničiti, nato pa je v drugem delu na sceno z dvema zadetkoma stopil prvi strelec lanske sezone Slobodan Vuk. »Po tem, ko smo prvo tekmo vzele psihološko prelahko in bili za to kaznovani, je bilo jasno, da se bo za naš cilj – ubranitev naslova prvaka – treba še kako boriti na vsaki tekmi. To smo proti Svobodi prikazali,« se pomena pristopa do tekme še kako zaveda glavno orožje Doba Slobodan Vuk, ki bo ob sebi v novi sezoni pogrešal standardnega člana prve enajsterice Jaka Kasnika ter mladega branilca Jona Ficka, oba bosta svojo kariero nadaljevala v drugi ligi pri Triglavu oziroma Slovanu.

DOMEN JARC

Kočar ostaja v igri za pokalno zmago, Ocepek v pripravah na maratonske razdalje

V Atletskem klubu Domžale so avgusta zaključili s poletnim delom sezone, v katerem so izboljšali kar osem klubskih rekordov.

AK DOMŽALE A v avgustu sta imela glavno besedo dva, ki svoj pečat puščata izven stadiona, klubski rekorder v maratonu ter mladinski reprezentant v gorskih tekih. Kot edina sta bila tekmovalno aktivna le Martin Ocepek in Mark Kočar. Prvi je najprej 3. avgusta na 19. teku po Zagorski dolini 10-kilometrsko razdaljo premagal v času 33:49, kar ga je v močni konkurenci popeljalo z golj do 11. mesta. Po pripravah na Rogli pa se je 25. avgusta podal še na dobrih 10 kilometrov dolgo tekmo ob Vrbskem jezeru (Kärenten Läufer) in bil vse do zadnjih dveh kilometrov v igri za stopničke. Te so mu na koncu

ušle za manj kot pol minute, potem ko je skozi cilj pritekkel v času 37:29.

Gorski tekač Mark Kočar je 18. avgusta na tekmi Vzpon na Široko pritekkel do drugega mesta in s tem zadržal vodstvo v skupnem seštevku pokala. Na zahtevni, skoraj pet kilometrov dolgi progi, na kateri so morali tekači opraviti s kar 580 višinskimi metri, je s časom 28:01 ostal za letos nepremagljivim Tinetom Žižmondom (26:08). Kljub temu ostaja Mark Kočar med mladinci vodilni v seštevku pokala, ki se bo torej odločal na oktobrskem teku na Šmarno goro.

DOMEN JARC

Joga

v vsakdanjem življenju *pomaga*

Vpis v začetne in nadaljevalne stopnje
September 2024

Domžale, Kamnik, Radomlje, Moravče, Šmartno v Tuhinju

www.jvvz.org/domzale | domzale@jvvz.org | 031 231 440

Vishwaguru Paramhans Swami Maheshwarananda

(od 12. do 14. ure)

SANKUKAI

KARATE KLUB DOMŽALE

Tehnični mentor: Vlado Peradižnik

VPIS

SEPTEMBER 2024

DIJAKI, ŠTUDENTI in ODRASLI
DOMŽALE

OTROCI

5-7 let in 7-14 let

DOMŽALE	MENGES
DOB - KRTINA	RODICA
DRAGOMELJ	TRZIN
RADOMLJE	LUKOVIČA

www.sankukai.org

031 231 440

V letu zlatega jubileja

Balinarski športni klub Budničar Količevo letos praznuje prvih pet desetletij uspešnega dela, kar bodo obeležili z jubilejno prireditvijo, hkrati pa so zlati obletnici namenjeni tudi tradicionalni turnirji, ki jih pripravljajo na svojem pokritem in lepo urejenem balinišču.

BALINARSKI ŠPORTNI KLUB BUDNIČAR KOLIČEVO Za začetek so v maju 2024 pripravili tradicionalno odprto prvenstvo dvojic, pomerilo se jih je 18. Prav vse so pokazale veliko spretnosti in tekmovalnosti, največ pa dvojica z Duplice Franc Verdolja in Jože Bedič, ki sta zmagala pred dvojico iz Balinarskega kluba Mengeš.

Bogato tradicijo ima tudi turnir veteranov Slovenije, ki so ga letos obogatili tako, da so ga poimenovali še Memorial Staneta Žavbija, st. v spomin na balinarja, ki je s srcem in dušo vseh pet desetletij skrbel za domači klub in pokrito balinišče. Letošnji tradicionalni turnir veteranov je bil v maju in na njem je nastopalo 16 ekip balinarjev iz vse Slovenije. Naj-

boljši veterani so bili iz Domžal, drugo mesto je pripadlo organizatorjem, tretje mesto pa sta si razdelili ekipi Loke in Mežice.

V avgustu pa so na pokritem balinišču na Količevem pripravili tradicionalni mednarodni turnir za prehodni pokal Občine Domžale. Budničarji so se potrudili in bili odlični gostitelji 16 ekip, ki so na balinišču na Količevem preživele lep športni in družabni dan, ki jim ga je polepšal tudi tekmovalni uspeh. Njihova ekipa je namreč osvojila prvo mesto pred balinarji iz Opatije, tretje mesto pa je pripadlo balinarjem iz Domžal in Tabor Ihan.

VERA VOJSKA

FOTO: BŠK BUDNIČAR KOLIČEVO

Konec šole, ampak Atom Domžale ne počiva

V Karate klubu Atom Domžale tudi poleti ne počivamo.

KARATE KLUB ATOM DOMŽALE Saj je to za nas le še dodatna priložnost, da nabereemo novih moči v drugačnem okolju, poleg tega pa s tem izkoristimo prosti čas, ki ga je med počitnicami na pretek. Tako kot se je začel julij, so se začele priprave in obiski seminarjev.

Prvi nas je čakal že kar prvi vikend v mesecu. Od 5. do 8. Julija 2024 smo odpotovali v Belgijo v mestece Wörriken na Summer camp 2024. Že ob dveh zjutraj smo se sensei Lovrenc Kokalj 6.dan, Jakob Šernek, Lovro Kalluder, Luka Deršek, Liam Letič, Leon Tshenolo Strauss Tlhaolang, Branka Strauss in Gaja Mazvita Strauss Tlhaolang podali na 13 ur dolgo pot. Seminar je potekal pod strogim nadzorom svetovno znanih inštruktorjev: Shuseki Shihan Manabu Murakami 8.Dan, glavni inštruktor sveta, Shotokan Karate-Do Internacional federacije, Sensei Castrique Stephan 6.dan, glavni inštruktor Belgije in Sensei Kanazawa Hiory 4.dan Tokyo HQ inštruktor. Imeli smo čast trenirati in se učiti tudi od ostalih inštruktorjev, kot so Sensei Alejandro Castro 8.dan iz Venezuele in Sensei Toni Racca 8.dan iz Švice. Spoznali smo nove prvine in utrdili že naučene.

Iz mrzle Belgije smo po enem dnevu počitka nadaljevali pot v vro-

Summer camp 2024, Belgija

čo Izolo, kjer smo se udeležili 37. tradicionalnega seminarja Izola summer camp 2024 od 10. do 14. julija. Ponovno smo imeli čast trenirati s specialnim gostom iz Japonske Shuseki Shihan Manabu Murakami 8.Dan.

Po petdnevem premoru nas je čakal aktivni oddih v Pulju v kampu Stoja.

BRANKA STRAUSS
FOTO: ARHIV KLUBA

Joga

Izvor joge sega več kot 5000 let nazaj v starodavno Indijo, kar pričajo nekatere arheološke najdbe skulptur jogijskih položajev – asan.

Beseda Yoga izhaja iz sanskrskega korena besede 'yuj', kar pomeni združiti, povezati, vzpostaviti harmonijo, notranji mir, odnos z najglobljim delom samega sebe. Najbližja današnjemu poznavanju joge je Hatha yoga, ki zajema asane (po-

ložaji), pranajamo (tehniko diha), sprostitvev, mudre, bande ...

V naših telesih je neomajen in neprestan trud po harmoniji med telesnimi, čustvenimi, mentalnimi in duhovnimi procesi. Joga ima čudovita orodja, ki lahko pomagajo ob določenih težavah in v posameznih ob-

dobjih. Medicinski pristop, zlasti za naše fizično telo, je neprecenljiv, marsikdaj pa si lahko pomagamo tudi sami. Ob več težavah moramo spreminiti življenje in nepogrešljivo je, da v svoje življenje vnesemo tudi nekaj, kar nam prinaša notranjo moč. Na novo začrtani poti je treba spreminiti tudi določene poglede in pričaranja, kar pa je zahteven in dolgotrajen proces.

Začnemo pri negovanju telesa, z vzdrževanjem čim boljše elastičnosti in gibljivosti, s sprejemanjem njegovih posebnosti. Joga nam pod primernim vodstvom to lahko omogoči in nas nauči tudi notranje komunikacije in sozvočja telesa in duha.

Tisto, kar ni zahtevno, zahteva pa voljo in energijo, je pomoč samemu sebi. To nas nagrajuje z boljšim oziroma dobrim počutjem. Nasmeh, ustvarjen v sebi, zaseje semena tudi v okolju.

STANKA SLABANJA
CERTIFICIRANA UČITELJICA JOGE,
IRJU 600

Nov mednarodni namiznoteniški uspeh

Članica našega kluba (NTS Mengeš) Katarina Stražar je zastopala slovensko namiznoteniško reprezentanco na letošnjih Evropskih univerzitetnih igrah, ki so potekale na Madžarskem.

To so bile že sedme igre pod okriljem Evropske univerzitetne športne zveze, na katerih je v 17 športnih panogah nastopalo več kot 4000 študentov in študentk. V namiznoteniškem tekmovalstvu je nastopalo 19 ekip v moški in 16 ekip v ženski konkurenci, med njimi tudi ekipa Univerza v Ljubljani (UL), katere članica je tudi Katarina (Fakulteta za šport).

Slovenija je v namiznem tenisu osvojila tri kolajne, pri vseh treh je bila zraven Katarina (s sotekmovalko Leo je bila srebrna v ženskih dvojicah, posamično je s tretjim

Katarina Stražar (levo), ki je s sotekmovalko Leo Paulin osvojila srebrno medaljo na letošnjih Evropskih univerzitetnih igrah.

mestom osvojila bronasto medaljo, bronasta je bila tudi z ekipo v ekipnem tekmovalstvu. Študenti in študentke UL so svoje misli že usmerili na naslednje prvenstvo, ki bo v mestu Burdur (Turčija).

V okviru NTS Mengeš se že pripravljamo na novo tekmovalno sezono in če vas mika igranje namiznega tenisa ter prijetno druženje, se nam pridružite. Treningi in tekmovalstva bodo potekali v Športni dvorani Mengeš.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Šahovski tabor in novi uspeh Sofie Timagine

V Šahovskem društvu Domžale smo že tradicionalno izvedli poletni šahovski tabor za mlade.

ŠHAOVSKO DRUŠTVO DOMŽALE V dveh terminih julija in avgusta se je tabora udeležilo 13 mladih med 7. in 14. letom starosti. Pod mentorstvom Kaje Grošelj, Kaje Faganel in Jureta Plaskana so bodoči šahovski mojstri izpopolnjevali svoje šahovske veščine, preizkusili pa so se tudi v različnih zabavnih igrah na temo šaha. Teden smo popestrili še z drugimi športnimi aktivnostmi ter družabnimi igrami.

V Cmureku v Avstriji se je končalo Prvenstvo Evropske unije, mladinsko tekmovalstvo v različnih kategorijah do 18 let, na katerem je nastopila tudi Sofia Timagina, članica Šahovskega društva Domžale. V kategoriji do 14 let je s 5,5 točke iz devetih partij osvojila skupno 3. mesto, kar ji je prineslo tudi prvo mesto med dekleti!

JURE PLASKAN

Zmagovalci v Cmureku: Sofia četrta z leve

JOGA

ZA ZAČETNIKE IN TUDI BOLJ IZKUŠENE

- Umiretev,
- čuje pristop k telesu, sprostitvev napetosti, raztezanje z zavestno pozornostjo, krepitev, obnovitev moči,
- prebuditev polnega diha.

Terapevtski, varen pristop.

Pričetek vadb v sept. 2023:
Domžale, Rodica, Dragomelj, Ihan, Krtina, Dol pri Ljubljani, Nove Jarše.
Vadbe tudi preko spleta.

JOGALIST
Stanka Slabanja s. p.

IRJU 600

www.jogalist.si
FB: JOGALIST
stanka.slabanja@gmail.com
T 031 607 286

V septembru odpira svoja vrata Baletna šola Studio Ametist

Pester plesno-izobraževalni program za vse generacije

BALETNA ŠOLA AMETIST V začetku septembra bo v centru Domžal na Slammnikarski cesti 6 svoja vrata odprla baletna šola Studio Ametist. Plesno-izobraževalni program za otroke in odrasle vodita nadobudni učiteljici in nekdanji baletni plesalci ljubljanske operne hiše Ajda Šegula in Metka Beguš.

Ustanoviteljici Studia Ametist sta se že kot majhni deklici spoznali v privatni baletni šoli. Tako se je njuno prijateljstvo začelo prav v baletni dvorani, kjer pa se je poleg naučenih baletnih korakov stkalo še veliko drugih pomembnih vezi. Skozi ples sta se ogromno naučili o sebi, skupinskem delu, povezovanju in vztrajnosti.

Ravno to ju je pripeljalo do šolanja na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani ter pozneje do zaposlitve v SNG Opera in balet Ljubljana. Vendar se njune sanje s tem niso končale. Življenje je krog in našli sta poslanstvo v tem, da širita ljubezen do plesa in skrbita za celostno baletno izobraževanje tako otrok kot tudi odraslih.

Najmlajši otroci, stari med 4 in 5 let, se lahko vpišejo v baletni vrtec. Program obravnava otrokovo željo

po plesanju in iskanju koordinacije v prostoru. Vpliva tudi na razvoj bistvenih motoričnih sposobnosti ter spodbuja ustvarjalnost in samostojnost.

Baletne pripravnice so namenjene otrokom, starim od 6 do 8 let. Skozi ta program otroci v sebi prebujajo ljubezen do plesa in spoznavajo osnovne elemente klasičnega baleta. Otrok pri 9 letih že vstopi v prvi razred baletne šole. Do konca osnovne šole lahko opravi vseh šest razredov baletnega izobraževanja in pridobi osnovno znanje klasičnega baleta.

Balet za odrasle pa ne pozna starostnih omejitev in spodbuja vse posameznike, ki so si kadarkoli želeli približe spoznati s klasičnim baletom, da uresničijo svoje sanje. Izvajajo

mo tako začetni kot tudi nadaljevalni tečaj za vse s plesnim predznanjem.

Če želite dodatno okrepiti svoje telo, so na voljo tudi ure pilatesa in barreja. Baletna dvorana je prostor, kjer lahko vsak pusti svoje vsakodnevne misli in skrbi, se prepusti glasbi in plesni inspiraciji. Ob petkih in sobotah za otroke organiziramo tudi praznovanje rojstnih dni ob glasbi, plesu in igrah. Poskrbimo za tematsko okrasitev, prijetno vzdušje in vodenje rojstnega dne.

Več o plesno-izobraževalnih programih si preberite na: www.studio-ametist.si ali pokličite na telefonsko številko 041 922 623. Prijave sprejemamo po elektronski pošti: info@studio-ametist.si.

Gracie Barra Domžale začenja z novo sezono

V Hiši na travniku že tretje leto obratuje priznana šola brazilskega jiu-jitsa – Gracie Barra Domžale.

GRACIE BARRA DOMŽALE Brazilski jiu-jitsu je borilna veščina, ki temelji na samoobrambi, njena glavna značilnost so različne tehnike, ki omogočijo tudi telesno šibkejši ali manjši osebi, da se ubrani pred fizično močnejšemu nasprotniku. Primerna je za vse ljudi, ne glede na spol, starost, telesno težo ali predhodne izkušnje.

Z začetkom letošnjega šolskega

leta bodo na voljo treningi za kar štiri starostne skupine otrok, medtem ko so odrasli razdeljeni v začetno in nadaljevalno skupino. Razširjeni program za otroke bo zajel naslednje starostne skupine: 1. skupina: otroci od **5. do 6. leta** starosti; 2. skupina: otroci od **7. do 9. leta** starosti; 3. skupina: otroci od **10. do 12. leta** starosti; 4. skupina: najstniki od **13. do 15. leta** starosti. Najstniki od **16. leta dalje** so vključeni v odraslo skupino.

Treningi temeljijo na disciplini, izboljšanju psiho-fizičnih sposobnosti, gradnji pozitivne samopodobe in prinašajo ogromno novih življenjskih izkušenj. Ob tednu otroka bodo ponovno organizirali brezplačno delavnico proti medvrstniškemu nasilju, ki je bila izvedena že v marcu 2023.

Vse zainteresirane vabijo na brezplačno uvodno uro, več informacij prejmete prek spodnjih kontaktnih podatkov.

Jiu-jitsu za vsakogar!
Več informacij: info@gbdomzale.si;
www.gbdomzale.si;
FB, IG: gbdomzale

Spoštovani sorodniki, sosedje, prijatelji, ob težki izgubi našega dragega

Franca Blejca

bi se vam želeli iz srca zahvaliti za vse izraze sožalja, podporo in prijazne besede, ki ste nam jih namenili v teh težkih trenutkih.

Posebej bi se želeli zahvaliti njegovi osebni zdravnici dr. Blanki Jaklič in sestri Valentini Stupica, sodelavcem iz podjetja Helios Domžale za njihovo prisotnost in podporo, praporščakom PGD Jarše za spoštljivo in dostojanstveno prisotnost, pevskemu kvartetu Krt za čudovito glasbeno spremljavo, izvajalcu žalostinke za ganljivo melodijo, ki so nam v teh trenutkih prinesle nekaj tolažbe, ter gospodu župniku Matjažu Križnarju za lep in pomirjujoč obred.

Iskrena hvala tudi vsem, ki ste nam izkazali svojo podporo s podarjenim cvetjem, svečami in denarnimi prispevki. Vaša prijaznost in velikodušnost nam pomeni zelo veliko.

Vaša prisotnost in sodelovanje pri obredu sta nam bila v veliko uteho in nam pomagala, da smo se dostojno poslovili od našega dragega Franca Blejca.

Še enkrat iskrena hvala vsem.

S spoštovanjem,
žena Marjetka z družino

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je tišina, ki močno boli.
(Tone Pavček)

ZAHVALA

V 87. letu starosti je svojo življenjsko pot sklenil naš dragi ata, dedek, pradedek, tast, svak in stric

Anton Lavrič

Iskrena hvala vsem za izrečena sožalja, objeme, stiske rok, sočutne besede, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se dr. Mariji Starbek za dolgoletno zdravstveno podporo ter ordinaciji STAR-MED, dr. Marku Starbeku v njegovem zadnjem letu.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Klemnu Svetelju, pogrebni službi Vrbančič, pevcem in trobentaču za lepo opravljen poslovilni obred.

Hvala vsem, ki ste bogatili njegovo življenje in se skupaj z nami poslovili od njega.

Vsi njegovi

Kogar imaš rad, nikoli ne umre – Le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 90. letu sklenil

Ahmet Gavranović

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, bivšim sodelavcem, znancem in sosedom za izrečena sožalja, besede tolažbe, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi kolektivu ZD Domžale, UKC KO za urologijo, UKC KO za pljučne bolezni, Paliativni oskrbi Onkološkega inštituta Ljubljana ter osebju Hospic Ljubljana.

Sandi in Zinki za lepo prebran poslovilni govor. Cvetličarni Vesel za lep cvetni aranžma v vežici in pogrebni službi Vrbančič za organizacijo pogreba. Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Zdaj si tam ... med svojimi, kamor si želela si.

ZAHVALA

V juniju 2024 se je v 90. letu poslovila

Olga Logonder

rojena Weith iz Domžal

Iskrena zahvala g. župniku Klemnu Svetelju, Pogrebni službi Vrbančič in pevcem kvarteta Grm, ki so poskrbeli za sočutni pogrebni obred.

Zahvala tudi osebju Doma upokoencev Domžale, ki so zelo lepo skrbeli za našo teto v času njenega bivanja v domu. Hvala tudi vsem za izrečena sožalja.

Vsi njeni

Vse je po starem. Budi se jutro, ptice so zapele, čas teče dalje. Le tebe ni. Boli.

ZAHVALA

V 91. letu se je od nas poslovil naš dragi mož, oče, dedek in stric

Jožef Pirš

iz Domžal

Hvala vsem za izrečena sožalja in vsem, ki ste nam v času slovesa stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku za poslovilne besede in pogrebni službi Vrbančič.

Ohranili te bomo v lepem spominu.

Vsi njegovi

Vsi bomo enkrat zaspali, v miru počivali vsi, delo za vselej končali, v hišo Očetovo šli.
(A. M. Slomšek)

ZAHVALA

V 96. letu starosti nas je zapustila naša draga mami, mama, babica in prababica

Milena Verbič

roj. Kosec, iz Domžal, Savska cesta 4

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja in tolažilne besede ter darovano cvetje in sveče. Pogrešali jo bomo.

Vsi njeni

Kogar imaš rad, nikoli ne umre – Le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Marijan Vadnau

Iskreno se želimo zahvaliti vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih izrekli sožalje, podarili cvetje, sveče in darovali v njegov spomin. Vaša podpora, prijazne besede in sočutje so nam veliko pomenili in nam pomagali prebroditi bolečino ob slovesu.

Iz srca hvala vsem.

Družina Vadnau

Venclju Vodniku v spomin ob prvi obletnici, ko je odšel ...

V teh dneh je minilo žalostno leto, ko ni med nami več moža, očeta, deda, tasta in prijatelja

Vencija Vodnika

Tudi nam se je zgodilo leto, kot se običajno sicer izkaže, da ljudje spoznamo vrednost izgube, ki smo jo doživeli, šele takrat, ko drage, ljubljene osebe ni več med nami. Nam je usoda pred letom dni izvila iz objema našega ata Vencija, vsi so ga poznali kot Vodnikovega Vencija. Ko ga že leto dni ni, se z bolečino zavedamo, kako ljubega ata v resnici ni več. Bil je neverjeten človek; vse življenje z veliko strastjo predan delu, ustvarjanju, nenehni aktivnosti usmerjen v vsakem trenutku življenja. Takemu človeku ljudje običajno pravijo, da je bil garač, neutrujen, ustvarjal, do konca delaven in zagnan v množico ciljev, ki si jih je vsakodnevno postavil že zjutraj; tako za službo, ki jo je upravljal, kot za dom, družino in posel, ki ga je družini nesebično opravljal brez misli nase.

Bil je do konca usmerjen le v delo, skušal je biti človek, ki je vzor delavoljnosti, požrtvovalnosti in zagnanosti v stotere cilje. Postavljali si jih je sam; mnogo večji so bili, kot si jih postavlja običajen Slovenec, ki zna ob delu poslušati tudi za razvedrilo, počitek in kaj sproščujočega. On počitka ni poznal, ves je bil predan svojim osebnim ciljem. Kako razdajajoč človek je bil!

Le kdaj pa kdaj je zmožal najti trenutek za balinanje med prijatelji – potem pa se je brž vrnil tja, kjer je po njegovem mnenju bil smisel življenja – k delu.

Bil nam je ljubeč mož, ata, ded, tast in prijatelj. Brezmejna je naša hvaležnost, ki jo čutimo, ata Vencelj. Do konca in za vedno boš z nami! Nikoli pozabljen, Vencelj, dokler se vnovič ne združimo, srečamo za vedno.

Vsi tvoji

Skrb, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje, bolečine in trpljenje si prestala, zdaj lahko boš v grobu mimo spala.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 86. letu starosti sklenila naša draga mami, stara mama in teta

Mimi Banko

rojena Cerar iz Štude

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in ostale darove. Zahvaljujemo se gospodu župniku Klemnu Svetelju, pevcem in pogrebni službi Vrbančič za pogrebno slovesnost. Hvala vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Skromno si živela in dobro vsem želela. Za nas si se trudila, nam lep spomin pustila.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 95. letu starosti sklenila naša draga mama, babica, prababica in tašča

Ivana Miklavčič

rojena Ribič, doma z Vira

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovane sveče in darove za cerkev. Zahvala gospodu župniku Vitu Urbaniji in pogrebni službi Vrbančič za opravljen pogreb. Zahvala Franciju za lep govor. Zahvala tudi Domu počitka Mengeš.

Vsi njeni

Usoda kruta je hotela, tebe nam je vzela, odselil si se tja, kjer ni več trpljenja ne gorja, izpil grenki kelih si do dna v življenju svojega. Odkar utihnil je tvoj glas, žalost, bolečina domujeta pri nas.

ZAHVALA

V 83. letu je po dolgi bolezni za vedno zaspal naš ljubljeni mož, oči, deda, praded, brat, stric in tast

Valentin Sršen

iz Domžal

Vsem, ki ste nam izrekli sožalje ali ga pospremili na njegovi zadnji poti, še posebno pa sorodnikom, sosedom Potočnikove ulice, prijateljem in znancem, se iskreno zahvaljujemo. Zahvala gre tudi domu starejših občanov Senčura Komenda, ki je do zadnjega dneva skrbel za našega moža in očeta.

Vsi njegovi

Kogar imaš rad, nikoli ne umre – Le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, brat in tast

Viktor Remšak

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in cvetje ter vse ostale darove. Hvala gospodu župniku Matjažu Križnarju za lepo opravljen obred, pevcem, trobentaču in pogrebni službi Vrbančič. Zahvaljujemo se tudi njegovim osebnim zdravnicam dr. Mojci Zajc Kraševc ter medicinski sestri za vso potrpežljivost in skrb za njegovo zdravje.

Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste našega očeta pospremili na zadnjo pot k večnemu počitku.

Vsi njegovi

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, ob sredah pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uradništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

ZA SOFINANCIRANJE OBNOVE ŠPORTNIH OBJEKTOV TER PLANINSKE ŠPORTNE IN REKREACIJSKE INFRASTRUKTURE V LETU 2024

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja Javni razpis za sofinanciranje obnove športnih objektov ter planinske športne in rekreacijske infrastrukture v letu 2024.

Rok za prijavo je možen do 20. septembra 2024.

Številka: 671-0079/2024
Datum: 16. 8. 2024

OBČINA DOMŽALE
ŽUPANJA MAG. RENATA KOSEK

V SPOMIN

Almiri Zemljič

(1932–2024)

Je čas, ki da. Je čas, ki vzame. In je čas za spomine, ki nikoli ne mine. In tak čas je bil v torek, 13. avgusta 2024, ko smo se na domžalskem pokopališču poslovili od sodelavke in prijateljice Almiri Zemljič, ki je več kot šest desetletij svoje življenjske poti namenila organizaciji Zveze borcev za vrednote NOB, opravljala v njej pomembne funkcije ter bila za svoje srčno in predano delo imenovana za častno predsednico Krajevne organizacije Simona Jenka. Vedra, nasmejana, optimistična se je pogumno spopadala s tegobami let, kar vliva vsem, ki smo bili ponosni na njene dosežke, veselje do življenja. Vseskozi je spoštovala pozitivne vrednote borcev NOB in si prizadevala, da nanje ne bi pozabile tudi mlajše generacije.

Almira Zemljič se je rodila 4. oktobra 1932 na Vrhpolju pri Moravčah v družini Kokalj. Zelo ponosna je bila na svoje starše in tri brate partizane, od katerih je eden padel v boju na Oklu. Zelo mlada je obveščala vaščane o prihodih Nemcev v vas in opravljala druge zadolžitve. Že od ranega otroštva je rada prebirala knjige, saj je imel oče doma pravo knjižnico, zato ji ni bilo težko takoj po vojni ob delu v Vrhpolju pri ljudskem odboru, nato v Moravčah, na občini, in pozneje na občini Domžale pridobivati vedno novo, višjo izobrazbo in prevzemati vse pomembnejše funkcije. Med njimi je delala v proračunski službi, kot načelnica davčne uprave in direktorica inšpekcijskih služb.

Tudi po upokojitvi je ostala delovna in je okrepila svoje delo v krajevni in občinski organizaciji borcev za vrednote NOB, katere članica je bila že od leta 1952. Predsednica Krajevne organizacije ZB za vrednote NOB Simona Jenka je bila pet let, tudi članica Izvršnega odbora ZB za vrednote NOB občine Domžale. V tem času je pridobila veliko novih članov, organizirala obiske spominskih slovesnosti po okoliških vaseh – herojih: Hrastnik, Koreno, Zlato Polje in druge. Bila je otrok partizanske družine, ki je že zgodaj občutila vso krutost vojne, okupatorjevega terorja in izgubo. Tega obdobja ni nikoli pozabila, kot ni pozabila svoje Moravške doline. Skušala je ohraniti spoštljiv spomin na težke čase, si prizadevala za krepitev vrednot NOB in za svoje aktivno delo prešla srebrno priznanje Zveze borcev NOB. Bila je tudi članica nekaterih organov občinskega sveta in aktivna v nekdanji Združeni listi. Njeni sodelavci so vsepovsod cenili njeno srčnost in pripravljenost na pomoč. Vseskozi je spremljala življenje in razvoj v občini ter se veselila vseh novosti, prizadevala pa si je tudi, da bi ženske in dekleta čim bolj prevzemale pomembnejše funkcije v občini.

Najsrečnejši dogodki na njeni življenjski poti so povezani z rojstvom hčerke Irene in sina Iztoka, ki sta jima z možem Ignacem ustvarila prijeten dom v Domžalah, pozneje tudi za vnuke in pravnuke. Posebej rada je povedala, da je še zelo ponosna na vnuke, ki stopajo po svojih življenjskih poteh, si ustvarjajo vsak svoj dom in živijo vrednote, ki so jih prejeli v družinah. Od srca jim je želela vse najboljše.

Ob zadnjem slovesu od Almiri Zemljič je o njeni življenjski in delovni poti spregovorila Manica Perdan Ocepek, predsednica Krajevne organizacije borcev za vrednote NOB Simona Jenka Domžale, in poudarila predvsem njeno zvestobo borčevski organizaciji, njeno srčnost, pripravljenost za pomoč in iskreno prijateljstvo, na katerega lepi spomini ostajajo še danes.

V imenu organizacije Združenja borcev za vrednote NOB ter v imenu številnih prijateljev in sodelavcev domačim izrekamo iskreno sožalje,

VERA VOJSKA

MALI OGLASI

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženi koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.
t: 040 780 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, ob sredah pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uradništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 724 16 56 tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

NAGRADNA KRIŽANKA

Študijsko-raziskovalni center za družino, enota Domžale, Ljubljanska 64, Domžale v okviru projekta Šola za družino izvaja naslednje brezplačne dejavnosti za otroke in mladostnike:

PRAVLJIČNE URICE S TERAPEVTSKIM UČINKOM (ZA MLAJŠE OTROKE OD 6–9 LET)

Pravljice so osnovna hrana za dušo tako otrok kot odraslih. Pravljicne urice s terapevtskim učinkom so namenjene tako otrokom kot tudi odraslim, saj prek njih odrasli lažje doživijo in razumejo otrokovo počutje, otroci pa lažje ubesedi svoj notranji svet. Za svoje doživljanje, vedenje in čustvovanje otrok včasih ne najde besed in mu tako pravljica pomaga, da se v tem lažje znajde. Otroku prek nje mu znanih bitij (živali, rastline, narava) pravljica ponuja rešitve na morebitno stisko, lahko pa mu pomaga tudi ob vsakodnevnih doživljanjih, da otrok lažje umesti sebe v odnose, dogodke in doživljanje. Odrasli otroku prek branja in pogovora nudi varnost, z njim gre skozi pisani svet čustev, kar otroku pomaga pri poimenovanju in (raz)ločevanju le-teh, staršu/odraslemu pa branje pravljic nudi drugačno možnost razumevanja otrokovega počutja in doživljanja. Branje pravljic s terapevtskim učinkom je tako zelo primerna metoda tako za terapevte, svetovalce, vzgojitelje, učitelje in seveda starše.

Namen delavnice: izkustvena delavnica bo približala udeležencem način dela z otroki na podlagi branja pravljic kot podlaga za čustveni stik med otrokom in odraslim. Na delavnici se bodo odrasli naučili, kako začeti pogovor o čustvenem svetu otroka, da bi pozneje v svoji praksi pomagali v pravljicnem svetu najti besede za njegovo doživljanje.

Cilj delavnice: udeležencem približati način dela pri izvedbi terapevtskih pravljic in istočasno doživeti pravljico in pogovor o njej skozi oči otroka. Delavnica bo skozi lastno izkustvo udeležencu pomagala, da bo lažje dobil uvid v otrokovo počutje in dožemanje. Za odraslega, ki izvaja delavnice, je namreč zelo pomembno, da se zmore spustiti na otrokovo raven doživljanja in razumevanja.

Pravljicne urice se bodo začele izvajati v **septembru, 2024**, in sicer **vsak ponedeljek od 15.-16.ure**, osem zaporednih srečanj;

Pravljice vodi **Lili Kodelja**, zakonska in družinska psihoterapevtka.

Prijave na: info@lilikodelja.si, tel: 040 218 284;

Šola, ki mi je blizu.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE

VABJENI K VPISU V NAŠE PROGRAME IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

Gremo!

**GIMNAZIJA
TRGOVEC
AVTOSERVISER
INŠTALATER STROJNIH
INŠTALACIJ
EKONOMSKI TEHNIK (PTI)
STROJNI TEHNIK (PTI)**

CESTA TALCEV 12, 1230 DOMŽALE

01/724-06-30

www.ssdomzale.si

NAGRADNA KRIŽANKA 8

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slammik št. 7-2024:

Silvester Prenar z Doba (knjiga Matjaža Brojana Slamnata sled Domžal)

Mojca Hočevnar iz Ljubljane (2 vstopnici za Mestni kino Domžale)

Maja Mikuš iz Domžal (CD Aci Bertoncely in Simfonični orkester RTV Slovenija)

Nagrade podarja:
Kulturni dom
Franca Bernika Domžale
Ljubljanska ceta 61
1230 Domžale

Rešitev križanke – vodoravno: monostela, sviba, reta, atentator, tarantizem, naravna mineralna voda, era, akne, Erb, Lavater, zor, zmnožek, Eno, Filmski večeri, Isar, Ado, Tivoli, EV, Norina, kič, vsad, Jeti, nakit, Tonko, NA, Amundsen, GI, utor, Krn, amoret, sel, Risto, Onoe, uzda, okra, aptij, Alda, Danska, čast, Dover, sestra, kepa, teme, Alabama, ES, alergoza, trava, Ilova, mer, rančar, BN, Drago, Nkomo, okus, Oise, trlo, IT, Uma, ami, rkelj, avt, šrot, veranda, Rta, Dee, Kobarid, nart, žar, Arp, ani, eon, BS, označba, ikona, Iri, sirena, lek, TD, kosilo, restart, Inti, iroko, Caan, sever, Arne, tlesk

Geslo križanke: Filmski večeri v Arboretumu

NAGRADNA KRIŽANKA 8

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

NAGRADE:

- knjiga Matjaža Brojana Slamnata sled Domžal
- 2 vstopnici za Mestni kino Domžale
- CD Aci Bertoncely in Simfonični orkester RTV Slovenija

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do ponedeljka, 16. 9. 2024, na naslov: Uredništvo Slammika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale ali elektronsko na slammik@kd-domzale.si. Dobitniki nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA 8

Kulturni dom
Franca Bernika Domžale, p. p. 2
1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	PREPIR	POKOJNA KRITIKARSKA SUKLJE	PREKANJENOST, ZVITOST	MESTO NA JUGOVZHODU ZVEZNE DRŽAVE FLORIDA V ZDA	PRIPADNIK MONOV	POKOJNI VIOLINIST OZIM	LADJA ARGONAVTOV	POKOJNI AMERIŠKI IGRALEC (KARL)	VZDEVEK, NAZIV	PRENEHANJE DELA ZA DOLOČEN ČAS ZARADI ZAHTEV DELAVCEV	NEPRIJETEN OBČUTEK	SAMOANSKA DENARNA ENOTA	KANTAVTOR SMOLAR	PRESEŽEK, OSTANEK	VELIKA KACA	MESTO V ZAHODNI ARGENTINI
ORODJE ŽANJIC				TRIASNA DOBA												
GRAFIKON PODATKOV O POTEKU PORODA										KOTNA MERA						
GLEDA LIŠČE, KI UPRIZARJA OPERE										PLAČILNO SREDSTVO						
JUDOVSKI VERSKI UČITELJ					KRVNO SORODSTVO					BOKSARSKA KOZIN			GRŠKI BOG VETROV			
PRIPRAVA ALI DEL STROJA, NA KATEREGA SE PRI PREDENJU NAVIJA PREJA		NEBESA, PARADIZ NAŠA SLIKARSKA (CITA)			GLAS PRI JAVKANJU	TOČILNICA, BIFE	NEKONČANA DOBA	IZOLATOR		ZOŽITEV MOŽNOSTI		AMERIŠKA IGRALKA BREWSTER	ZASTEKLENA V STENI OMAJNA TEKOČINA			
GESLO														GLASBILLO V OBLIKI OSMICE	OSLU PODOBNA AZIJSKA ŽIVAL	POVEČANJE
DESNI PRITOK DNEPRA V UKRAJINI				PODEZELSKO NASELJE				FILM Z ITO RINO								
SEDMA ČRKA GRŠKE ABECEDE				SREDIŠČE GORENJSKE				ORGAN VOHA								
TISOČ KILOGRAMOV				STARI SLOVAN		BRITANSKA PEVKA (RITA)	POKOJNI KENJSKI POLITIK (DANIEL A.) MELIŠČE					SLABŠALNI IZRAZ ZA ČEVJARJA BARVILLO ZA LAŠE, KANA				
STROKOVNJAČINA ZA EKONOMIJO													MESTO NA JAP. OTOKU HONŠUJU			
MESTO, KJER JE STAL DIVJAD OB STRELU													SASA LENDERO			SLOVENSKI LITERARNI ZGODOVINAR (ALOJZU)
ENOTSKI VEKTOR					VZDEVEK GLASBENIKA ALESA KERSNIKA											AMERIŠKI HUMORIST BUCHWALD

POMOČ: ANELO-mesto v zahodni Argentini, ENNS-nemško ime reke Anize, JORDANA-ameriška igralka Brewster, KAGA-japonsko mesto na Honšuju, ONAGER-oslu podobna azijska žival, PARTOGRAM-grafikon podatkov o poteku poroda